

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้(สำหรับนักเรียน) เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาควิชาที่ ๑ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ทบทวน เอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ/ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมและหรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	ก
สารบัญ	ข
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย พัฒนาการเขียนอ่าน	๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคัดลายมือแบบกระทรวงศึกษาธิการ	๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเสชาอาลักษณ์	๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราตัวสะกด	๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์คำตามมาตราตัวสะกด	๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง สะกดคำนำไปใช้	๑๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง มาตรา กด	๑๒
ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านเรื่องประเทืองปัญญา	๑๔
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ขนมหไทยที่ฉันรัก	๑๖
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด	๑๗
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แผนภาพความคิดพิชิตการอ่าน	๑๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดสรุปความรู้	๒๐
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การพูดสรุปความรู้จากการฟังและดู	๒๒
ใบงานที่ ๙ เรื่อง พูดสื่อสารสารตีมีสาระ	๒๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๒๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย สืบสานวรรณคดีไทย	๒๕
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม	๒๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์น่ารู้ย่อไหนเอ่ย	๒๙
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ค้นคำนำไปใช้	๓๐
ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรียงคำตามพจนานุกรม	๓๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง เพื่อนคู่คิดพิชิตใจความ	๓๓
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ขวนอ่าน ขวนคิด	๓๔
บทร้อยกรอง เรื่อง พระคุณแม่	๓๕
ใบงานที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์ข้อคิด	๓๖
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านและท่องจำบทอาขยาน	๓๗
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบ่งแนววรรคตอนบทอาขยาน	๔๐
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน	๔๑
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	๔๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนย่อความ	๔๗
เรื่องสั้น เรื่อง หญิงสาวตาบอด	๔๙

สารบัญ

	หน้า
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องสั้น	๕๐
บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร	๕๑
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง สนุกกับการเขียนย่อความ	๕๓
บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก	๕๕
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ย่อความตามคิด	๕๗
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๕๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย เข้าใจหลักภาษา	๖๐
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตรยางศ์	๖๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง จัดกลุ่มอักษรสามหมู่	๖๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำเป็นและคำตาย	๖๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์คำเป็นและคำตาย	๖๕
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การผันวรรณยุกต์	๖๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง	๖๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรสูง	๖๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำเดี่ยว	๗๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำคู่	๗๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง กลวิธี KWHLAQ พิชิตใจความสำคัญ	๗๒
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง ออมไว้กำไรชีวิต	๗๓
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๗๔
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต”	๗๖
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๗๗
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๗๙
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	๘๐
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น	๘๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	๘๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย คุณค่าวรรณกรรมคำสอน	๘๔
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตรยางศ์	๘๕
นิทาน เรื่อง น้ำใจกระรอก	๘๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ค้นหาอักษรนำ	๘๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่าน เขียน เรียนอักษรนำ	๘๙
แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบแท้	๙๐
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำควบกล้ำ	๙๑

สารบัญ

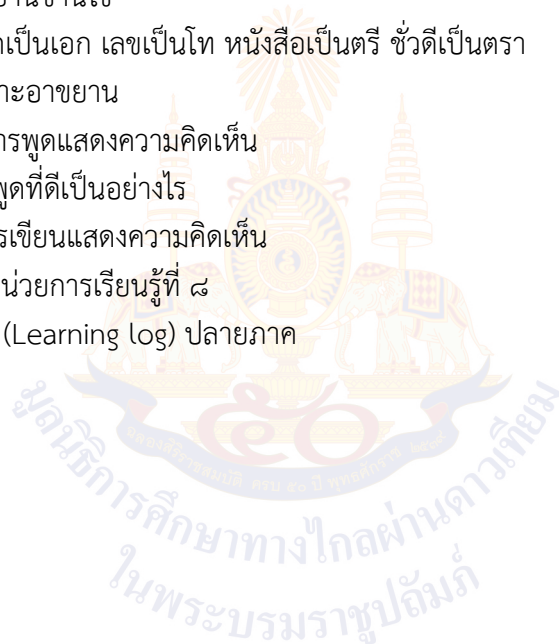
	หน้า
ใบงานที่ ๓ เรื่อง คำควบแท้	๙๔
แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบไม่แท้	๙๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง คำควบไม่แท้	๙๖
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำนาม	๙๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำนามนำรู้	๑๐๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง คำสรรพนาม	๑๐๑
ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำสรรพนาม	๑๐๓
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง งดงามสำนวน	๑๐๔
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ขวนคิดพินิจเรื่องราว	๑๐๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง สรุปข้อคิด	๑๐๖
ใบงานที่ ๙ เรื่อง เรียงลำดับกระชับเหตุการณ์	๑๐๗
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๑๐๘
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค	๑๐๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย สุนทรการสื่อสาร	๑๑๐
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้	๑๑๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้	๑๑๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ช่วยกันคิด ช่วยกันตอบ	๑๑๕
ข่าว เรื่อง สุกแล้ว ทุเรียนป่าละอู หวังจัดงานใหญ่ คัดเกรด A ขาย กก. ๒๕๐ เท่ากันทุกร้าน	๑๑๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง จริงหรือมั่ว ชัวร์หรือไม่	๑๑๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสื่อโฆษณา	๑๑๙
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา	๑๒๐
ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยานำรู้	๑๒๓
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำวิเศษณ์	๑๒๔
ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์	๑๒๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนจดหมาย	๑๒๗
ใบงานที่ ๗ เรื่อง รูปแบบจดหมาย	๑๓๔
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนจำหน้าซอง	๑๓๕
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน	๑๓๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	๑๓๗

สารบัญ

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ชื่อหน่วย สำนวนวรรณคดี	๑๓๘
ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนภาพความคิดสรุปความรู้	๑๓๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง	๑๔๐
ใบงานที่ ๓ เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้	๑๔๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำเกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด	๑๔๒
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สนุกกับประโยค	๑๔๔
นิทาน เรื่อง ปูทองรู้คุณ	๑๔๕
ใบงานที่ ๕ เรื่อง นิทานอ่านสนุก	๑๔๗
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สำนวนไทย	๑๔๘
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ความหมายของสำนวน	๑๕๐
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง สุภาษิตคำพังเพย	๑๕๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย	๑๕๒
ใบงานที่ ๘ เรื่อง สุภาษิตไทย	๑๕๓
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม	๑๕๔
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ตั้งคำถามตอบตามแนวคิด	๑๕๕
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น	๑๕๖
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น	๑๕๘
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	๑๕๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชื่อหน่วย วิธีการเขียนตามจินตนาการ	๑๖๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น	๑๖๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๑๖๒
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน”	๑๖๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง อ่านให้ตีมีข้อเท็จจริง	๑๖๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร	๑๖๖
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประโยคบอกให้ทราบ ประโยคเสนอแนะ ประโยคคำสั่ง	๑๖๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่	๑๗๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคขอร้อง ประโยคคาดคะเน และประโยคถาม	๑๗๑
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน	๑๗๒
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ	๑๗๔
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๗๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๗๖
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ	๑๗๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง เขียนเรื่องจากภาพ	๑๗๘
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	๑๗๙

สารบัญ

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ชื่อหน่วย ฝึกอ่านประเทืองปัญญา	๑๘๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง แร่งพิไรจากฟ้าดิน	๑๘๑
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไวร้สวายร้าย	๑๘๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม	๑๘๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องห้องสมุดป่า	๑๘๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้	๑๘๖
ใบงานที่ ๕ เรื่อง คั่นคว่ำสุภาชิต	๑๘๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง สุภาชิตที่ฉันทชอบ	๑๘๘
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านและท่องจำบทอาขยาน	๑๘๙
ใบงานที่ ๗ เรื่อง อาขยานชวนใจ	๑๙๒
บทอาขยาน เรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา	๑๙๓
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ไพเราะอาขยาน	๑๙๔
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น	๑๙๕
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การพูดที่ดีเป็นอย่างไร	๑๙๗
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น	๑๙๘
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	๑๙๙
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	๒๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคัดลายมือแบบกระทรวงศึกษาธิการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนเบื้องต้นที่จำเป็นต้องฝึกตั้งแต่เยาว์วัยให้เคยชินกับการเขียนที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เพราะเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็วสวยงาม น่าอ่าน บางคนคิดว่าลายมือไม่สำคัญนัก ถ้าการเขียนนั้นมีเนื้อเรื่องดี มีการแสดงความคิดเห็น ลีลาและสำนวนโวหารดีก็เพียงพอแล้วถือเป็นความเข้าใจผิด เพราะลายมืออ่านไม่ออกทำให้ไม่เข้าใจ ไม่ทราบคุณค่าของงานเขียนว่าดีอย่างไร

๑) จุดประสงค์ของการคัดลายมือ

การคัดลายมือมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาไปสู่ทักษะการเขียน การฝึกคัดลายมือจึงมีจุดประสงค์สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อฝึกการเป็นผู้มีสมาธิในการเขียนตัวอักษรไทย
๒. เพื่อให้เขียนตัวอักษรไทยได้ถูกต้องตามหลักวิธีการต่าง ๆ
๓. เพื่อให้รู้จักการจัดระเบียบ การเว้นวรรคและเว้นช่องไฟได้ประณีตและมีความสม่ำเสมอ ทำให้อ่านง่าย ดูสบายตา
๔. เพื่อให้รู้จักสังเกตแบบอย่างตัวอักษรที่ถูกต้องสวยงามและนำไปเป็นตัวอย่างในการเขียนได้ต่อไป
๕. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจ ศรัทธาและรักการเขียนภาษาไทยอันเป็นมรดกและภาษาประจำชาติไทย

๒) หลักการคัดลายมือ

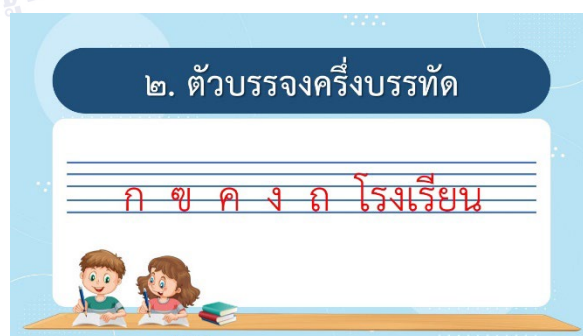
เขียนลายมือมีหลักจำง่ายๆ	ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง	สมุดวางพลาเงแล้วเล็งแล
ค่อยเขียนไปให้งามตามส่วนสัด	ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร	ตั้งใจแนมีระเบียบเรียบร้อยเอย

(ที่มา : แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๒ กระทรวงศึกษาธิการ)

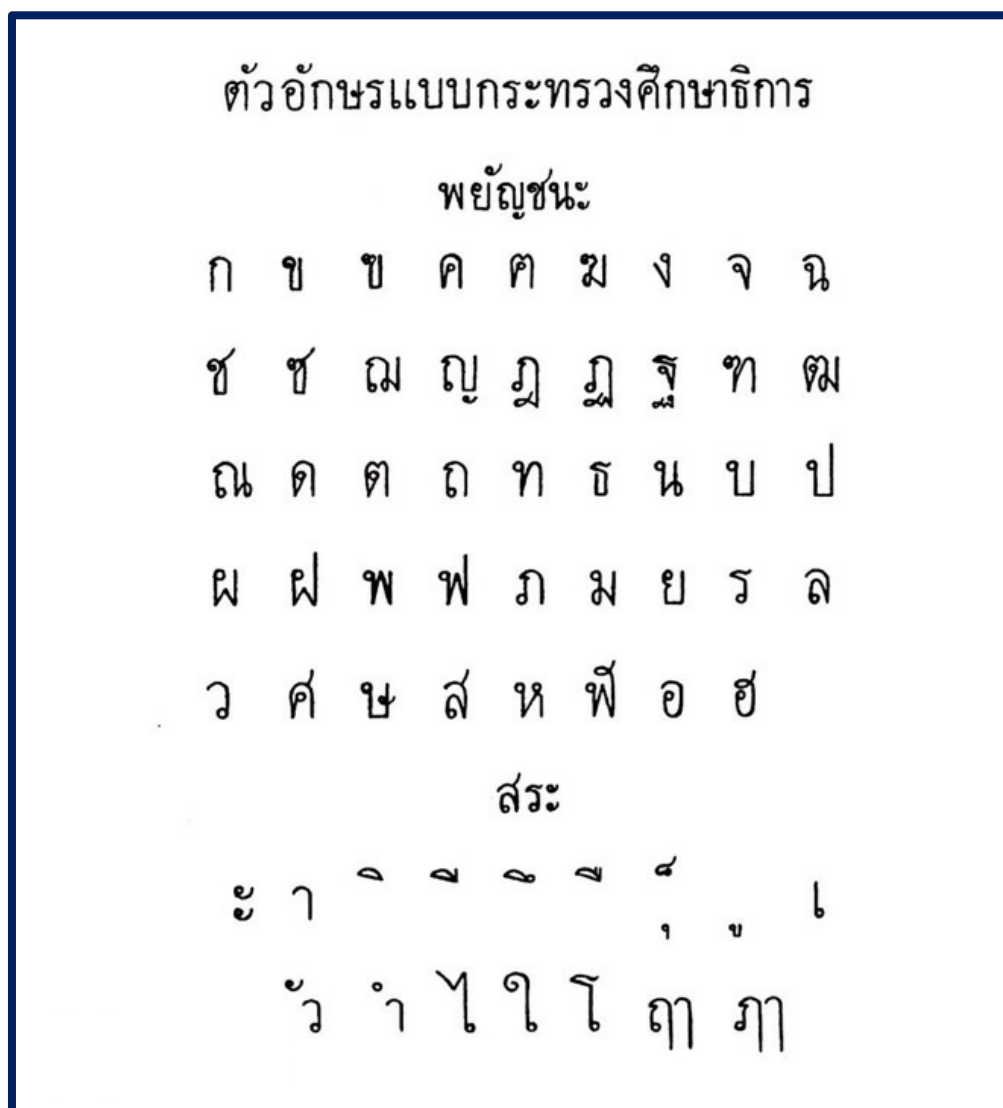
๓) วิธีการคัดลายมือ

๑. อ่านข้อความที่จะคัดให้จบก่อนคัด เพื่อทำความเข้าใจข้อความ
๒. เริ่มคัดตัวอักษรจากหัวไปหางเสมอโดยไม่ยกดินสอ
๓. ไม่เขียนตัวอักษรแบบนั่งเส้น หมายถึง ส่วนล่างของตัวอักษรทับเส้นบรรทัด โดยตลอด เช่น ตัว ข ฐานล่างของเส้นจะไม่ลากตรงทีเดียว จะมีรอยหยักตรงมุมซ้ายเล็กน้อย
๔. ถ้าคัดลายมือครึ่งบรรทัด ขนาดความสูงของตัวอักษรด้านบนต้องสูงเท่ากันโดยตลอด
๕. คัดตัวอักษรและข้อความด้วยตัวตรงเสมอแนวเดียวกัน ตัวอักษรไม่เอนเอียงโยไปข้างหน้าหรือหลัง
๖. เว้นระยะช่องไฟระหว่างตัวอักษรให้ห่างเสมอกัน
๗. ถ้าเขียนผิดหรือจำเป็นต้องลบ ต้องระมัดระวังเรื่องความสะอาด ก่อนเขียนใหม่ต้องลบรอยเก่าให้สะอาดเรียบร้อยเสียก่อน
๘. สระและวรรณยุกต์ต้องวางให้ถูกที่
๙. ขนาดความกว้างความสูงของตัวอักษรและสระต้องตรงตามแบบ
๑๐. ควรควบคุมอัตราความเร็วในการเขียน อย่าเขียนเร็วเกินไป
๑๑. ต้องระมัดระวังอย่าคัดให้ตกหล่น การเว้นวรรคตอนต้องถูกต้อง
๑๒. เมื่อคัดจบต้องอ่านทบทวนและตรวจสอบอีกครั้ง

๔) ตัวอย่างการคัดลายมือ

๕) ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเลขาอาลักษณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดแบบอักษรของกระทรวงศึกษาธิการ
จากพระบรมราโชวาทที่นักเรียนสนใจ

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราตัวสะกด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราตัวสะกด (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

มาตราตัวสะกด คือ กลุ่มพยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายคำหรือพยางค์ใน แม่ ก กา ทำให้เสียงของคำแตกต่างกันตามพยัญชนะที่นำมาประกอบ เช่น **นา** เมื่อประสมกับ **น** กลายเป็น **นาน**

มาตรา ก กา

คำในมาตรา ก กา เป็นคำที่ไม่มีพยัญชนะเป็นตัวสะกด ท้ายคำ หรือ ท้ายพยางค์ อ่านออกเสียงสระโดยไม่มีเสียงพยัญชนะ เช่น มา กา บู เรือ เมีย ฯลฯ ทั้งนี้ มาตรา ก กา เป็นหนึ่งในมาตราไทย แต่ไม่ถือว่าเป็นมาตราตัวสะกด เนื่องจากไม่มีพยัญชนะต่อท้าย

มาตราตัวสะกดมีอยู่ ๘ มาตรา ได้แก่ มาตรากง มาตรากน มาตรากม มาตรากก มาตรากด มาตรากบ มาตราเกย และมาตราเกอว แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. มาตราตัวสะกดตรงมาตรา ใช้ตัวสะกดตัวเดียว มี ๔ มาตรา ดังนี้

๑.๑ มาตรากง พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ง เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ง สะกด เช่น กลอง สอง กลาง ช้าง ช้าง คล้องจอง กางเกง กระโปรง ฯลฯ

๑.๒ มาตรากม พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ม เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ม สะกด เช่น ลม ร่ม โฟม เข็ม มุม คุม ทุ่ม แยม ถ่ม สนาม คำราม ฯลฯ

๑.๓ มาตราเกย พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ย เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ย สะกด เช่น สร้อย สะพาย ม้าลาย พลอย ถ้วย ไฟฉาย สาย ปู่ย นโยบาย ฯลฯ

๑.๔ มาตราเกอว พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ว เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ว สะกด เช่น แห้ว กาว เปรี๊ว เปลว ข้าว ข้าว ดาว กริ้ว เดี่ยว มะพร้าว ฯลฯ

๒. มาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา มีตัวสะกดหลายตัวในมาตราเดียวกัน เพราะออกเสียงเหมือนตัวสะกดเดียวกัน มี ๔ มาตรา คือ

๒.๑ มาตรากน พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ น ญ ณ ร เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี น สะกด เช่น

- ญ เป็นตัวสะกด เช่น ชำนาญ ฯลฯ
- ณ เป็นตัวสะกด เช่น บริเวณ ฯลฯ
- ร เป็นตัวสะกด เช่น อักษร เณร ฯลฯ
- ล เป็นตัวสะกด เช่น จักรวาล พาล ฯลฯ
- พ เป็นตัวสะกด เช่น ปลาพาฬ ฯลฯ

๒.๒ มาตรากก พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ก ข ค ฆ เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ก สะกด เช่น

- ก เป็นตัวสะกด เช่น เลือก รัก ฯลฯ
- ข เป็นตัวสะกด เช่น เลข สุข สุนัข ฯลฯ
- ค เป็นตัวสะกด เช่น ภาค วรรณค ฯลฯ
- ฆ เป็นตัวสะกด เช่น เมฆ ฯลฯ

๒.๓ มาตรากด พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ด จ ช ซ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส ฒ ติ ติ ติ ทุ ขร ทร ตร รถ ทธ เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี ด สะกด เช่น

- ด เป็นตัวสะกด เช่น มด ผีต จัด ฯลฯ
- ช เป็นตัวสะกด เช่น บวช ราชการ คชสาร ฯลฯ
- ซ เป็นตัวสะกด เช่น ก๊าซ ฯลฯ
- ฎ เป็นตัวสะกด เช่น กฎหมาย ฯลฯ
- ฏ เป็นตัวสะกด เช่น ปราบฏ กบฏ ฯลฯ
- ฐ เป็นตัวสะกด เช่น อิฐ รัฐบาล ประเสริฐ ฯลฯ
- ฑ เป็นตัวสะกด เช่น ครุฑ ฯลฯ
- ต เป็นตัวสะกด เช่น สุภาสิต อนาคต อาฆาต ฯลฯ

ถ	เป็นตัวสะกด เช่น รถ โอสถ ฯลฯ
ท	เป็นตัวสะกด เช่น บทบาท ฯลฯ
ธ	เป็นตัวสะกด เช่น โกรธ พุธ อาวุธ ฯลฯ
ศ	เป็นตัวสะกด เช่น ทิศ เลิศ อากาศ ฯลฯ
ษ	เป็นตัวสะกด เช่น โทษ กระดาษ ฯลฯ
ส	เป็นตัวสะกด เช่น โอกาส รส ฯลฯ
ฒ	เป็นตัวสะกด เช่น วุฒิ พุฒิ ฯลฯ
ติ	เป็นตัวสะกด เช่น ประวัติ ฯลฯ
ธิ	เป็นตัวสะกด เช่น พยาธิ ฯลฯ
ตุ	เป็นตัวสะกด เช่น เหตุ ฯลฯ
ช	เป็นตัวสะกด เช่น เพชร ฯลฯ
ทร	เป็นตัวสะกด เช่น มหาสมุทร ฯลฯ
ตร	เป็นตัวสะกด เช่น บัตร บาทร ฯลฯ
ร	เป็นตัวสะกด เช่น สามารถ ฯลฯ
ธ	เป็นตัวสะกด เช่น พุทธ ฯลฯ

๒.๔ มาตราบ พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ บ ป ภ พ

พ เวลาอ่านออกเสียงให้อ่านเหมือนมี บ สะกด เช่น

บ	เป็นตัวสะกด เช่น เกือบ รับ ทราบ ฯลฯ
ป	เป็นตัวสะกด เช่น รูป บาป สาป ฯลฯ
พ	เป็นตัวสะกด เช่น ภาพ ศพ ภพ ฯลฯ
ฟ	เป็นตัวสะกด เช่น กราฟ ยีราฟ ฯลฯ
ภ	เป็นตัวสะกด เช่น ลาม โลก ปราบ ฯลฯ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์คำตามมาตราตัวสะกด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราตัวสะกด (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ระบุมาตราตัวสะกดของคำที่กำหนดพร้อมเขียนคำอ่าน
 และอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

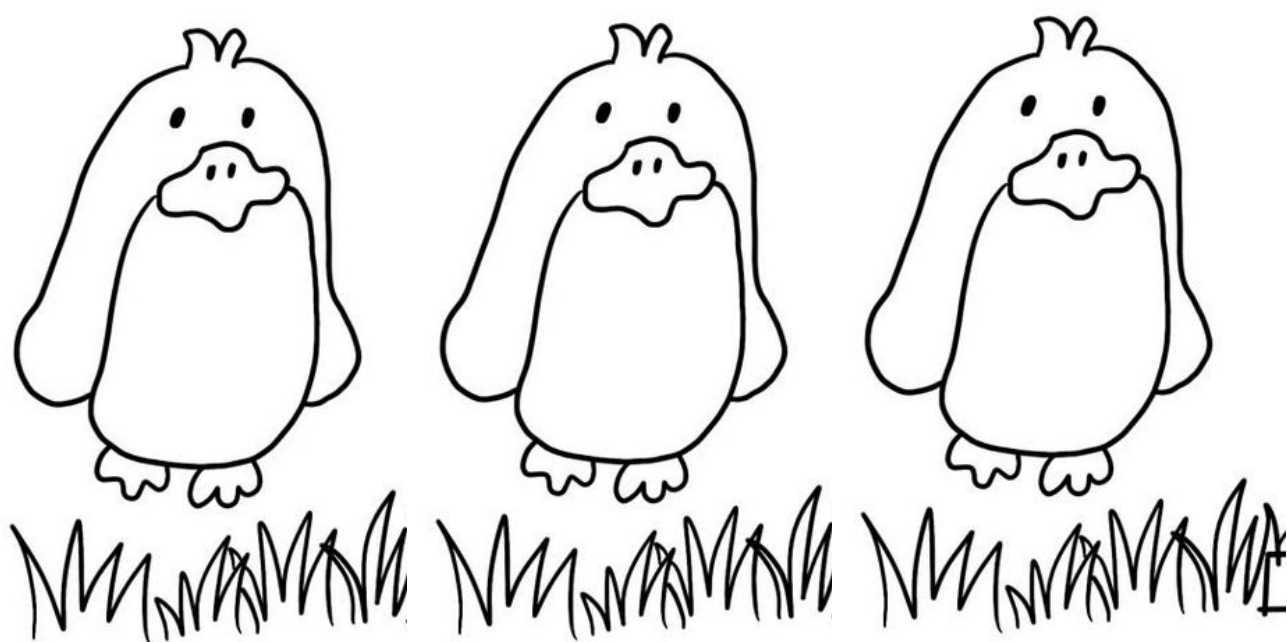
ข้อ	คำ	คำอ่าน	พยัญชนะสะกด	มาตราตัวสะกด
๑.	กองกลาง			
๒.	ชมรม			
๓.	มาลี			
๔.	ดื่มนม			
๕.	ปุ๋ยฝ้าย			
๖.	หิวข้าว			
๗.	คล้องจอง			
๘.	ทาสี			
๙.	แถวยาว			
๑๐.	ต่อยมวย			

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง จำแนกคำต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามมาตราตัวสะกด

กลอง เขียว ป่วย แมว หนาว สวย ซ่อมแซม เกี้ยวข้าว ล้ม อุบาย ตาข่าย ดอมดม ลองของ ย่อง ขม			
มาตรา กง	มาตรา กม	มาตรา เกย	มาตรา เกอว
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง เลือกคำในมาตรา ก มาตรา ข และมาตรา ฦ จากตอนที่ ๑ มาแต่งประโยค

ข้อ	คำ	ประโยค
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		
๙.		
๑๐.		

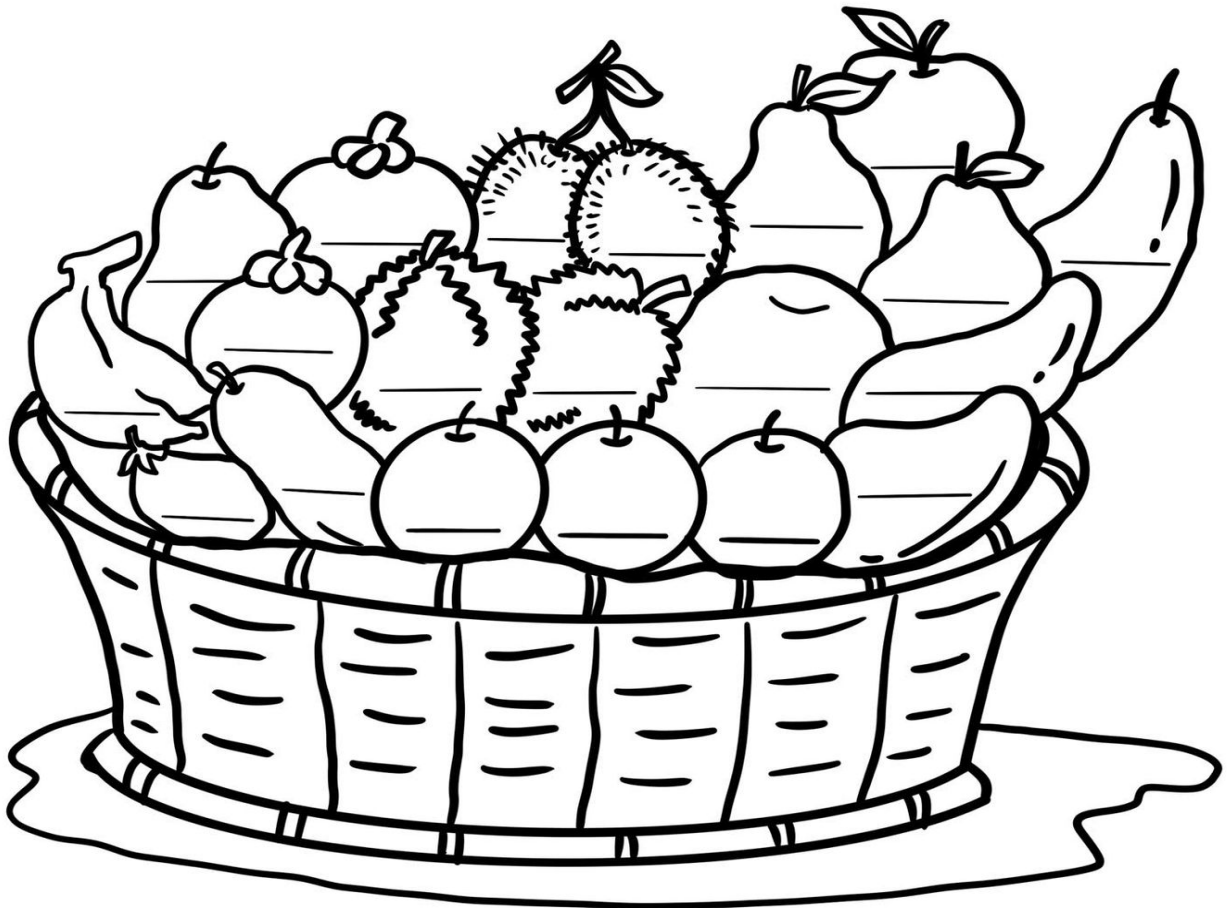
ใบงานที่ ๔ เรื่อง มาตรา กด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มาตราตัวสะกด (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง เขียนคำมาตรา กด จากคำอ่านให้ถูกต้อง

ข้อ	คำอ่าน	คำ
๑.	เหต-ผน	
๒.	ปรา-กด	
๓.	วัด-ทะ-นะ-ทำ	
๔.	ตัก-บาด	
๕.	อา-กาด	
๖.	สำ-เหรีด	
๗.	อำ-นาค	
๘.	สา-มาด	
๙.	เพ็ด-บุ-รี	
๑๐.	พะ-ยาด	
๑๑.	พระ-ทาด	
๑๒.	กด-หมาย	
๑๓.	พิ-เสด	
๑๔.	ประ-หวัด-ติ-สาด	
๑๕.	รด-ยน	

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง จำแนกคำที่อยู่ในมาตรา กด ลงในตะกร้าผลไม้และระบายสี

กราบ โชค เมฆ หมอก ธาตุ อัฐ อาวุธ ปาก อำนาจ
อัฐ รถไฟ บวช เมตตา โอกาส ปราสาท เปลี่ยน เหตุ
บาตร เขียน เพชร บาบ นารถ กาฬ มากมาย มด
เลข กัด ก๊าซ กราฟ เศษ โกรธ มิตร ชีพ รูป

ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านเรื่องประเทืองปัญญา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ขนมหอยไร่เทียมทาน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และเขียนสรุปความจากการอ่านจับใจความ เรื่อง “ขนมหอยไร่เทียมทาน”

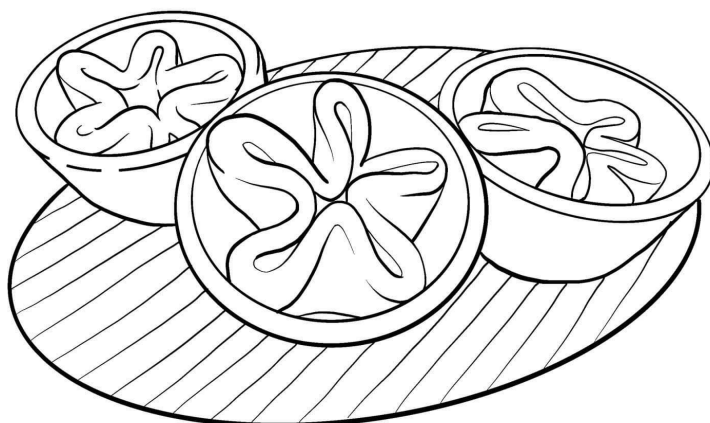
๑. นักเรียนเข้าใจข้อความที่ว่า “ขนมหอยไร่เทียมทาน” อย่างไร

๒. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่า “ขนมหอยไร่เทียมทานเป็นมรดกที่มีคุณค่าของชาติไทย”

๓. นอกจากขนมหอยไร่เทียมทานแล้ว มีขนมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนไทยหรือขนมในท้องถิ่นของนักเรียน ยกตัวอย่าง ๑ ชนิด และอธิบาย

๔. จากเรื่อง “ขนมไทยไร้เทียมทาน” คุณยายอธิบายเกี่ยวกับสีของขนมเปียกปูนอย่างไร

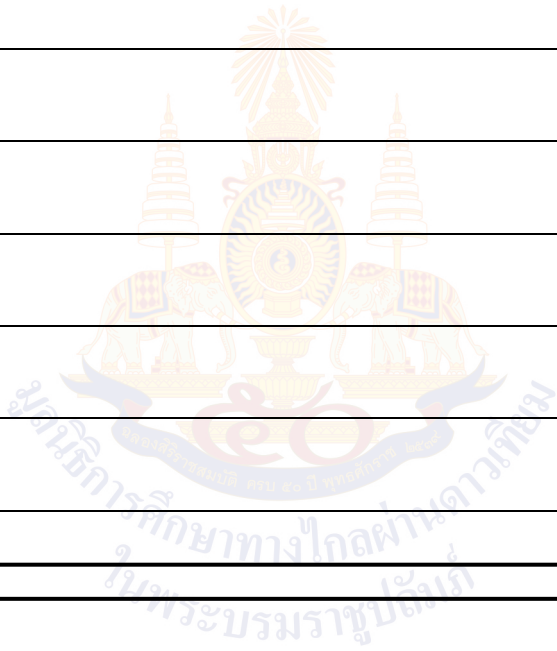
๕. จงเขียนสรุปความจากการอ่านเรื่อง “ขนมไทยไร้เทียมทาน”

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ขนมหอยที่ฉันรัก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ขนมหอย
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เลือกขนมหอยที่สนใจจากบทร้อยกรอง “ขนมหอย” แล้วเขียนแนะนำให้น่าสนใจ และวาดรูประบายสีให้สวยงาม

ขนมหอยที่ฉันเลือก คือ _____

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนแผนภาพซึมซาบการอ่าน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนแผนภาพความคิด

การเขียนแผนภาพความคิด คือ การถ่ายทอดความคิดจากสมองลงบนกระดาษแผ่นเดียว โดยให้เขียนประเด็นหลักไว้ตรงกลาง เขียนประเด็นรองล้อมรอบประเด็นหลัก ประเด็นย่อยล้อมรอบประเด็นรองแยกออกมา โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใยให้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แต่ละประเด็นจะเป็นคำสำคัญสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจน

ขั้นตอนการสร้างแผนภาพความคิด

๑. เลือกประเด็นหลักไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
๒. เขียนประเด็นรองที่สัมพันธ์ประเด็นหลักไว้รอบ ๆ ประเด็นหลัก
๓. เขียนประเด็นย่อยที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นรองแตกออกรอบ ๆ ประเด็นรอง
๔. ใช้เส้น สี ภาพ หรือสัญลักษณ์ตกแต่งเพื่อสื่อความหมายเป็นตัวแทนความคิดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
๕. เขียนคำสำคัญบนเส้นและเส้นต้องเชื่อมโยงกันเพื่อแตกความคิดของหัวเรื่องออกเป็นกิ่งหลายกิ่งตามความเหมาะสมของเนื้อหา
๖. ไม่มีการตีกรอบ ให้คิดตามอิสระมากที่สุด
๗. ใช้กระดาษที่ไม่มีเส้นหรือลวดลาย ให้ตกแต่งตามใจชอบ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แผนภาพความคิดพิชิตการอ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนแผนภาพซึมซาบการอ่าน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแผนภาพความคิดจากการอ่านเรื่อง “ขนมไทยไว้เทียมทาน”
 ให้ครบประเด็น “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร”

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดสรุปความรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดสรุปความรู้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ความหมายของการพูดสรุปความรู้

การพูดสรุปความรู้ หมายถึง การพูดเพื่อสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ฟัง ดู หรือแม้กระทั่งที่ผู้อื่นพูดมาแล้ว นำมาถ่ายทอดโดยวิธีสรุปเฉพาะใจความสำคัญให้กับผู้ที่รับสารด้วยการฟังเข้าใจง่าย

๒. ความสำคัญของการพูดสรุปความรู้

บทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป นักวิทยาศาสตร์ นายแพทย์ นักข่าว ครูอาจารย์ ตลอดจนนักธุรกิจทุกแขนงต้องใช้การพูดสรุปความในงานอาชีพของตนทั้งสิ้น นักเรียนใช้การพูดสรุปความในการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน สรุปการฟังการบรรยายโดยการจับประเด็นสำคัญจากครูผู้สอน หรือการฟังและดูสื่ออื่น ๆ

๓. หลักการพูดสรุปความรู้

- ๑) กำหนดวัตถุประสงค์ในการพูด
- ๒) ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของเรื่องที่ต้องการนำมาพูดโดยการอ่านหรือการฟัง
- ๓) ทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของเรื่องที่จะพูด
- ๔) ทำความเข้าใจกับคำศัพท์สำนวนต่าง ๆ ให้ถ่องแท้
- ๕) รู้จักใช้วิธีการวิเคราะห์สารจากสารที่ฟังหรืออ่านก่อนการสรุปความรู้
- ๖) เตรียมความพร้อมที่จะพูดสรุปความรู้อย่างมีศิลปะการพูด
- ๗) ในการพูดสรุปความรู้ ผู้พูดสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ แต่ต้องไม่ขัดแย้งกับสาระสำคัญที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนั้น ๆ

๔. ข้อเสนอแนะในการพูดสรุปความรู้

๑) ผู้พูดควรมีจุดมุ่งหมายในการพูดสรุปความรู้ให้ชัดเจนว่าจะพูดให้ใครฟัง เพื่ออะไร

๒) ผู้พูดควรสรุปความรู้เฉพาะประเด็นสำคัญ ๆ อาจเสริมด้วยความคิดเห็นของตนได้เพียงเล็กน้อย

๓) การใช้ภาษาผู้พูดควรถ่ายทอดคำศัพท์และถ้อยคำสำนวนให้ตรงตามความหมายเดิมของเจ้าของเรื่อง

๔) ควรเรียงลำดับการพูดไปตามลำดับขั้นตอนหรือตามเหตุการณ์ที่ปรากฏ

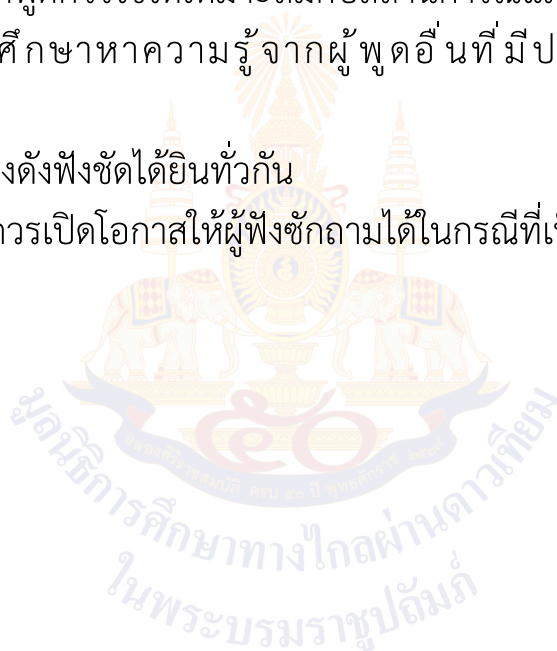
๕) ควรฝึกซ้อมการพูดสรุปความรู้ให้กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น

๖) การใช้ภาษาพูดควรใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และโอกาสที่พูด

๗) พยายามศึกษาหาความรู้จากผู้พูดอื่นที่มีประสบการณ์ในการพูดหรือเป็นนักพูด

๘) พูดด้วยเสียงดังฟังชัดได้ยินทั่วกัน

๙) เมื่อพูดจบควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามได้ในกรณีที่เป็นการพูดต่อประชุมชน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การถอดสรุปความรู้จากการฟังและดู
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ การถอดสรุปความรู้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนสรุปสาระสำคัญจากการฟังและดูภาพยนตร์ประวัติชนมไทย เรื่อง “ชนมไทยไยอยู่นาน” และบอกวิธีการนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. ความรู้ที่ได้จากการฟังและดูมีสาระสำคัญอะไรบ้าง

๒. นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้อย่างไร

[illegible]

ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธศาสนิกศัสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ การพูดลำดับขั้นตอน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนขั้นตอนการทำขนมไทยที่สนใจ ๑ ชนิด โดยเรียงลำดับให้ถูกต้อง และเตรียมความพร้อมในการพูดลำดับขั้นตอน

๑) แนะนำขนมไทย รูปลักษณะ และรสชาติ (๑ ชนิด)

๒) แนะนำส่วนประกอบของขนมไทยที่เลือกจากข้อ ๑

๓) อธิบายขั้นตอนการทำขนมไทยที่เลือกจากข้อ ๑

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการเขียนอ่าน

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด					☐
๒. การอ่านคำที่มีตัวสะกด					☐
๓. การเขียนคำที่มีตัวสะกด					☐
๔. การอ่านจับใจความและเขียนแผนภาพโครงเรื่อง					☐
๕. การเขียนแผนภาพความคิด					☐
๖. การทุดสรุปความรู้					☐
๗. การทุดแสดงความคิดเห็น					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑) ความหมายของพจนานุกรม

พจนานุกรม คือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับคำและวลี เรียบเรียงไว้ตามลำดับอักษร ให้ตัวสะกดที่ถูกต้อง การอ่านออกเสียง ชนิดของคำ ความหมาย หรือคำจำกัดความของคำ ประวัติของคำ วิธีใช้คำ ตัวอย่าง คำเหมือน คำพ้อง คำที่มีความหมายตรงข้าม นอกจากนี้คำบางคำอาจมีแผนภูมิ ตาราง หรือภาพประกอบ เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของคำได้ดียิ่งขึ้น

๒) ลักษณะของพจนานุกรม

พจนานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ “คำ” รวบรวมคำต่าง ๆ เรียงตามลำดับอักษร แต่ละคำจะอธิบายให้ทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) ตัวสะกดที่ถูกต้อง
- ๒) การอ่านออกเสียง
- ๓) ความหมายของคำ คำจำกัดความ
- ๔) ชนิดของคำ เช่น คำนาม สรรพนาม ฯลฯ
- ๕) ประวัติที่มาของคำ รากศัพท์ เช่น เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาใด
- ๖) การใช้คำ ตัวอย่างการแต่งประโยค
- ๗) คำพ้อง คำตรงข้าม
- ๘) ตัวอย่างต่าง ๆ
- ๙) บางเล่มมีประวัติบุคคลสำคัญด้วย
- ๑๐) มีภาพประกอบตามความจำเป็น

๓) ขั้นตอนการใช้พจนานุกรม

๑) พิจารณาดูว่าคำที่ต้องการค้นนั้น ต้องการข้อเท็จจริงทางด้านภาษา ทางด้านเฉพาะวิชาหรือทางด้านอื่น ๆ

๒) เลือกใช้พจนานุกรมให้ถูกกับข้อเท็จจริงที่ต้องการ

๒.๑) ต้องการข้อเท็จจริงอย่างละเอียดหรือโดยสังเขป ถ้าต้องการค้นคว้า ข้อเท็จจริงอย่างละเอียดเกี่ยวกับคำทั้งคำเก่าและคำใหม่ เลือกใช้พจนานุกรม ฉบับสมบูรณ์ แต่ถ้าต้องการหาความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เลือกใช้ พจนานุกรมฉบับย่อ

๒.๒) ต้องการข้อเท็จจริงทางด้านภาษา ให้เลือกใช้พจนานุกรมทางภาษา ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ เลือกใช้ประเภทให้ตรงกับวัตถุประสงค์

๒.๓) ต้องการข้อเท็จจริงทางด้านเฉพาะวิชา เลือกใช้พจนานุกรม เฉพาะวิชา ซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ตรงกับวัตถุประสงค์

๒.๔) ต้องการข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคำศัพท์ในลักษณะอื่น ๆ เลือกใช้ พจนานุกรมอื่น ๆ เช่น พจนานุกรมอภินิหารศัพท์และพจนานุกรมสแลง เป็นต้น

๓) เมื่อเลือกพจนานุกรมที่ต้องการค้นหาข้อเท็จจริงได้แล้วให้อ่านข้อแนะนำการใช้แล้ว จึงลงมือค้นหาคำตอบ ซึ่งอาจใช้เครื่องช่วยในการค้นหาดังนี้

๓.๑) หาอักษรแนะเพื่อดูคำที่ต้องการอยู่ที่เล่มใด

๓.๒) หาคำที่ต้องการโดยใช้ดรรชนีนิ้วมือช่วย

๓.๓) หาคำที่ต้องการในแต่ละหน้า โดยอาศัยคำแนะนำที่หัวกระดาษ

๔) วิธีการใช้พจนานุกรม

๑) การเรียงลำดับพยัญชนะ

๑.๑) เรียงพยัญชนะจาก ก – ฮ

๑.๒) พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรควบและอักษรนำ ถ้าจะค้นหาคำให้ดูที่ พยัญชนะตัวแรกของคำเป็นหลัก

๑.๓) คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะตามด้วยสระ จะอยู่หลังคำที่ขึ้นต้นด้วย พยัญชนะแล้วตามด้วยพยัญชนะ

๑.๔) คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับจะอยู่ก่อนคำที่มีรูปวรรณยุกต์

๑.๕) คำที่อยู่ในหมวดอักษรเดียวกันให้พิจารณาพยัญชนะตัวถัดไป

๒) การเรียงลำดับสระ

๒.๑) คำที่ไม่มีรูปสระกำกับจะอยู่ก่อนคำที่มีรูปสระ

๒.๒) รูปสระต่าง ๆ จะเรียงลำดับ

๓) ปัญชีอักษรย่อ

๓.๑) อักษรย่อในวงเล็บจะบอกที่มาของคำ

๓.๒) อักษรย่อหน้าบทนิยามจะบอกชนิดของคำตามหลักไวยากรณ์ เช่น

ก. = คำกริยา

น. = คำนาม

๓.๓) อักษรย่อในวงเล็บหน้าบทนิยามจะบอกลักษณะของคำที่ใช้

เฉพาะแห่ง

๔) การเรียงลำดับคำที่เป็นนามย่อ จะจัดเรียงไว้ตามหมวดอักษร เช่น

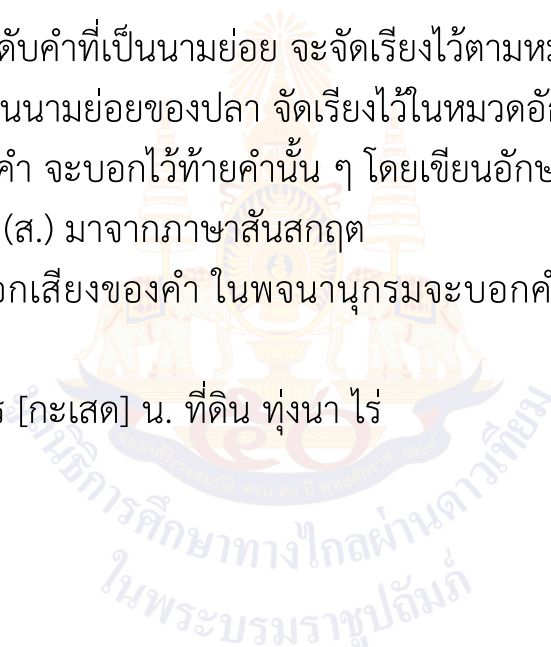
- ดุ๊ก เป็นนามย่อของปลา จัดเรียงไว้ในหมวดอักษร ด

๕) ประวัติของคำ จะบอกไว้ท้ายคำนั้น ๆ โดยเขียนอักษรย่อไว้ในวงเล็บ เช่น

- กริธา (ส.) มาจากภาษาสันสกฤต

๖) การอ่านออกเสียงของคำ ในพจนานุกรมจะบอกคำอ่านไว้ในวงเล็บเหลี่ยม
ท้ายคำนั้น ๆ เช่น

- เกษตร [กะเสด] น. ที่ดิน ทุ่งนา ไร่

ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์น่ารู้อยู่ไหนเอ่ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านคำศัพท์ที่ครูกำหนดและแข่งขันค้นหาความหมายจากพจนานุกรม
 และบันทึกคำตอบลงในใบงาน (กิจกรรมกลุ่ม)

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิก

๑.เลขที่.....

๒.เลขที่.....

๓.เลขที่.....

๔.เลขที่.....

คำที่	คำ	ความหมาย
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		

ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำนำไปใช้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บันทึกคำตอบลงในใบงาน (กิจกรรมเดี่ยว)

คำที่	คำ	ความหมาย
๑.	กษิรา	
๒.	โฉลก	
๓.	ชลาลัย	
๔.	ขุสิกร	
๕.	นักสิทธิ์	
๖.	บังเหียน	
๗.	ภูวนาย	
๘.	ยักขินี	
๙.	ระเห็จ	
๑๐.	อรินทร์	

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรียงคำตามพจนานุกรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้พจนานุกรม (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง อ่านคำและเรียงลำดับคำตามพจนานุกรมให้ถูกต้อง

๑. ไต้หวัน กริช อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น กัมพูชา

.....				
-------	-------	-------	-------	-------

๒. มีด ตะหลิว จาน ครก กระทะ

.....				
-------	-------	-------	-------	-------

๓. ปลา ปู หอย กุ้ง เต้า

.....				
-------	-------	-------	-------	-------

๔. ทองหยิบ ฝอยทอง เค้ก ทองหยอด ทองม้วน

.....				
-------	-------	-------	-------	-------

๕. สีน้า ดินสอ ไม้บรรทัด ปากกา ยางลบ

.....				
-------	-------	-------	-------	-------

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้ เรียงลำดับ และเขียน
ความหมายให้ถูกต้อง

ศรัทธา	ทมิฬ	ภิกขุ	มณฑล	กนก
ผดุง	ณรงค์	สถูป	กฐิน	ดรรชนี

คำที่	คำ	ความหมาย
๑.	_____	_____
๒.	_____	_____
๓.	_____	_____
๔.	_____	_____
๕.	_____	_____
๖.	_____	_____
๗.	_____	_____
๘.	_____	_____
๙.	_____	_____
๑๐.	_____	_____

ใบงานที่ ๔ เรื่อง เพื่อนคู่คิดพิชิตใจความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พระอภัยมณี (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านจับใจความเรื่องพระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และตอบคำถาม

๑. สุดสาครเป็นลูกของใคร

๒. สุดสาครอยู่ในท้องแม่กี่เดือน

๓. ใครเป็นผู้ทำคลอดให้นางเงือก

๔. พระอภัยมณีมอบสิ่งใดเป็นที่ระลึกแก่นางเงือก

๕. เพราะเหตุใดพระอภัยมณีจึงได้จากนางเงือกไป

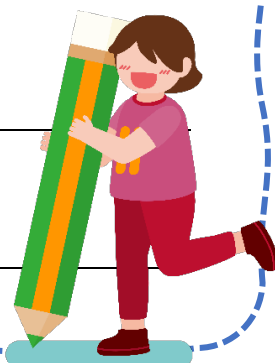
๖. พระเจ้าตา มอบสิ่งใดเป็นอาวุธให้แก่สุดสาคร

๗. สุดสาครมีลักษณะนิสัยอย่างไร

๘. ม้านิลมังกรมีลักษณะอย่างไร

๙. เพราะเหตุใดสุดสาครจึงอยากตามหาพระราชบิดา

๑๐. เหตุการณ์ใดที่ทำให้สุดสาครได้พบกับม้านิลมังกร

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ขวนอ่าน ขวนคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระอภัยมณี (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านจับใจความเรื่องพระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก
 และตอบคำถามพร้อมแสดงเหตุผลประกอบให้สมเหตุสมผล

๑. สมมติว่าสุดสาครไม่มีไม้เท้าวิเศษและม้านิลมังกร นักเรียนคิดว่าสุดสาคร
 จะกล้าตัดสินใจออกเดินทางตามหาพ่อหรือไม่ เพราะเหตุใด (คาดคะเนเหตุการณ์)

๒. พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร ให้ข้อคิดกับนักเรียนอย่างไรบ้าง และจะนำ
 ข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงอย่างไร จงยกตัวอย่าง (สรุปข้อคิดและนำไปใช้ในชีวิตจริง)

บทร้อยกรอง เรื่อง พระคุณแม่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระอภัยมณี (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พระคุณแม่

พระคุณแม่ก่อร่างสร้างชีวิต	พระคุณแม่เื้ออุทิศทุกสิ่งสรรพ
พระคุณแม่ถนอมเลี้ยงเพียงชีวัน	พระคุณแม่เือกอนันต์เลิศภาพไตร
พระคุณแม่สอนเรียนรู้ครูของลูก	พระคุณแม่ฝึงปลูกบ่มนิสัย
พระคุณแม่กล่อมเกลี้ยงทั้งกายใจ	พระคุณแม่สละได้แก่แก้วตา
พระคุณแม่ยอมอดเพื่อลูกอึด	พระคุณแม่ดลลูกยิ้มแม่हरषา
พระคุณแม่ร่วมทุกข์สุขทุกเวลา	พระคุณแม่รักลูกยาเกินกว่าใคร
พระคุณแม่ยิ่งตะวันจันทร์กระจ่าง	พระคุณแม่ยิ่งฟ้ากว้างทิพย์ธารใส
พระคุณแม่ซาบซึ้งทั่วเนื้อหัวใจ	พระคุณแม่ยิ่งใหญ่ลูกบูชา

ที่มา : วรรณคดีลำนํ้า ป.๔ หน้า ๔๒

ใบงานที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์ข้อคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองแล้วตอบคำถามพร้อมแสดงเหตุผลประกอบให้สมเหตุสมผล

๑. จากบทประพันธ์ที่ว่า

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
 ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
 ก็ไม่คิดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

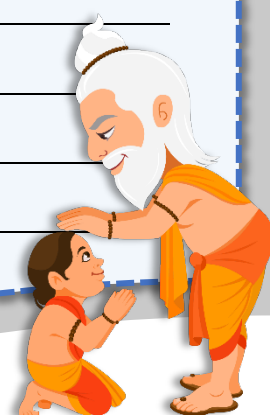
นักเรียนคิดว่าคำสอนข้างต้นเหมาะสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตหรือไม่
 เพราะอะไร

๒. จากบทประพันธ์ที่ว่า

แม้ใครรักรักมั่งชังชังตอบ
 รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา

ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
 รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้สอนเกี่ยวกับเรื่องใด นักเรียนจะนำข้อคิดจากคำสอนนี้
 ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านและท่องจำบทอาขยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อาขยานขับขานวรรณคดี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

บทอาขยาน คือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบบทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงามของบทร้อยกรองทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

๑. หลักการท่องจำบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียงปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน

๒. ท่องด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพร่า เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๓. ท่องออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน

๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

๕. ท่องให้ถูกจังหวะและวรรคตอน

๖. ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

๒. การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ ผู้ท่อง เกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ท่องเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร ล ตัวควบกล้ำ อ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์
๒. ท่องให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่านผิดวรรคตอนทำให้เสียความ
๓. ท่องให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ
๔. ท่องให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด คำประพันธ์แต่ละชนิด จะมีบังคับจำนวนคำสัมผัส หรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะ จึงต้องอ่านให้ถูกท่วงทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๕. ท่องโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรค ด้วยการทอดเสียง แล้วปล่อยให้หางเสียงผวนขึ้นจุ่มก

๓. การแบ่งวรรคตอนของกลอนสุภาพ (กลอนแปด)

วิธีการอ่านทำนองเสนาะจากคำประพันธ์

กลอนสุภาพ นิยมอ่านเสียงสูง ๒ วรรค และเสียงต่ำ ๒ วรรค การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่านมี ดังนี้

กลอนแปด วรรคละ ๗ คำ	อ่าน	๒/๒/๓	๐๐/๐๐/๐๐๐
กลอนแปด วรรคละ ๘ คำ	อ่าน	๓/๒/๓	๐๐๐/๐๐/๐๐๐
กลอนแปด วรรคละ ๙ คำ	อ่าน	๓/๓/๓	๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐

๔. ประโยชน์และคุณค่าของการท่องเที่ยวอาขยาน

๑. ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์ต้องอาศัยความจำ เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์

๒. เป็นการฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ต้องมีวินัย หมั่นฝึก หมั่นท่อง อยู่เสมอ

๓. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทางด้านภาษาให้คงอยู่ตลอดไป

๕. ได้รับคติสอนใจจากบทคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่ท่อง

๖. ทำให้เป็นคนอารมณ์ดีจากความงามของบทประพันธ์ที่ท่อง

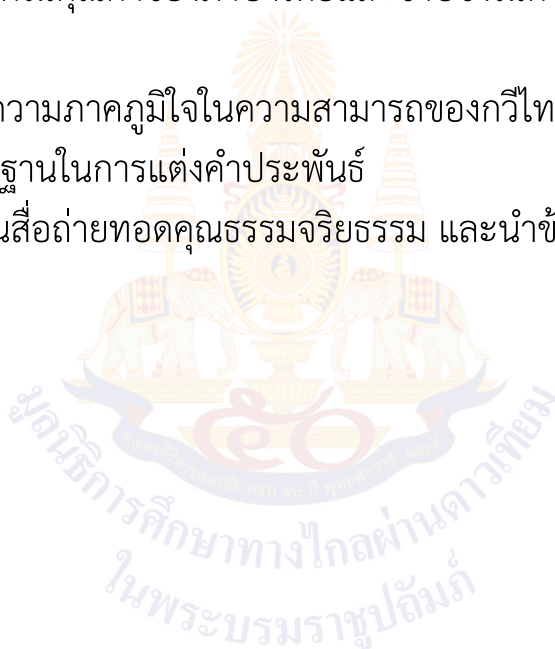
๗. เพื่อตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและซาบซึ้งในความไพเราะของ

บทร้อยกรอง

๘. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของกวีไทย

๙. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์

๑๐. เพื่อใช้เป็นสื่อถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม และนำข้อคิดที่เป็นประโยชน์ไปใช้

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบ่งแนววรรณคดีตอนบทธาขยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อาขยานขับขานวรรณคดี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านบทธาขยานเรื่อง พระอภัยมณี และทำเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง

บทธาขยาน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก

บัดเดี๋ยวดังหึ่งแห่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
เห็นโยคีชีรุ้งพุ่งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไวใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดารักมักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งชังชังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
จงคิดตามไปเอาไม่เท่าเถิด	จะประเสริฐสมรักเป็นศักดิ์ศรี
พอเสร็จคำสำแดงแจ้งคดี	รูปโยคีหายวับไปกับตา

ที่มา : หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย บทธาขยานภาษาไทยช่วงชั้นที่ ๑-๔
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กระทรวงศึกษาธิการ.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาขยานขับขานวรรณคดี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายที่ใช้เขียนกำกับคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความให้เด่นชัดเพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น ในภาษาไทยมีเครื่องหมายวรรคตอนใช้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
๑.	มหัพภาค	.	๑. ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ เช่น - ม.ค. คำเต็มว่า มกราคม ๒. ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ ๓. ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาฬิกาเพื่อบอกเวลา เช่น - ๙.๓๐ น. อ่านว่า เก้านาฬิกาสามสิบนาที ๔. ใช้เป็นจุดทศนิยม แล้วจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป เช่น - ๒.๓๔๕ อ่านว่า สองจุดสามสี่ห้า
๒.	เสมอภาค	=	ใช้เขียนคั่นกลาง เพื่อแสดงความข้างหน้ากับข้างหลังว่ามีส่วนเท่ากัน เช่น - ๒ + ๒ = ๔
๓.	จุลภาค	,	๑. ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ ๓ หลัก เช่น - ๑,๕๐๐ อ่านว่า หนึ่งพันห้าร้อย - ๒,๓๕๐,๐๐๐ อ่านว่า สองล้านสามแสนห้าหมื่น

ลำดับ	ชื่อ	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
			๒. ใช้ในหนังสือประเภทพจนานุกรมเพื่อค้นความหมายของคำที่มีความหมายหลาย ๆ อย่าง เช่น - บรรเทา ก. พุเลาหรือทำให้พุเลา, ผ่อนคลาย หรือทำให้ผ่อนคลายลง
๔.	วงเล็บ นขลิขิต	()	๑. ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายไว้เป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อความนั้นได้แจ่มแจ้งขึ้น เช่น - มนุษย์ได้สร้างโลกะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลงผิด) ให้เกิดขึ้นในใจของตนเอง ๒. ใช้กันข้อความที่บอกที่มาของคำหรือข้อความ เช่น - ชลี (กลอน) ก. อัญชลี, ไหว้ ๓. ใช้กับหัวข้อที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข ซึ่งอาจจะใช้เพียงเครื่องหมายวงเล็บปิดก็ได้ เช่น - (ก) หรือ ก) - (๑) หรือ ๑)
๕.	ยัติภังค์	—	๑. ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์ เช่น - เสมา อ่านว่า เส - มา - เกษตร อ่านว่า กะ - เสด ๒. ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดงช่วงเวลาจำนวน สถานที่ เช่น - เวลา ๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. อ่านว่า เวลาเก้า นาฬิกาถึงสิบนาฬิกาสิบนาฬิกา - มีผู้ชมประมาณ ๑๐ - ๒๐ คน อ่านว่า มีผู้ชมประมาณสิบถึงยี่สิบคน - ระยะทางนครนายก - จันทบุรี อ่านว่า ระยะทางนครนายกถึงจันทบุรี

ลำดับ	ชื่อ	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
			๓. ใช้เขียนแสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องใส่ตัวอักษร มีรายการคร่าว ๆ ดังนี้ - พิธีเปิดงาน - รำอวยพร - ดนตรีบรรเลง - ปิดงาน
๖.	อัญประกาศ	“ ”	๑. ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น เป็นคำพูดหรือความนึกคิด เช่น - “ขอให้ทุกคนตั้งใจจริง แล้วจะประสบความสำเร็จ” ๒. ใช้เพื่อบรรยายคำหรือข้อความนั้นให้เด่นชัดขึ้น เช่น - คำว่า “ตะโก” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้ากวนเข้ากับน้ำตาล ใส่หัวหรือข้าวโพดเป็นต้นก็ได้ หยอดหน้าด้วยกะทิกวนกับแป้ง”
๗.	ปรัศนี	?	ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม เช่น - ทำไมเธอถึงมาโรงเรียนสาย ? - ใครมาแล้วบ้าง ?
๘.	อัศเจรีย์	!	๑. ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น - อื้อฮือ ! มากจังเลย - โอ๊ย ! เจ็บ ๒. ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านทำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เช่น - โครม ! - ปัง !

ลำดับ	ชื่อ	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
๙.	ไม้ยมก หรือ ยมก	ๆ	ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้อ่านซ้ำคำ วลี หรือประโยค อีกครั้งหนึ่ง เช่น - เด็กเล็ก ๆ อ่านว่า เด็กเล็กเล็ก - ในวันหนึ่ง ๆ อ่านว่า ในวันหนึ่งวันหนึ่ง - แต่ละวัน ๆ อ่านว่า แต่ละวันแต่ละวัน
๑๐.	ไปยาลน้อย	๑	ใช้ละคำที่รู้กันดีแล้วโดยละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ เช่น - กรุงเทพฯ คำเต็มคือ กรุงเทพมหานคร
๑๑.	ไปยาลใหญ่	ฯลฯ	ใช้สำหรับละข้อความข้างท้ายที่อยู่ในประเภท เดียวกันซึ่งยังมีอีกมาก แต่ไม่ได้นำมาแสดงไว้ เช่น - สิ่งของที่ซื้อขายกันในตลาดมี เนื้อสัตว์ ผัก น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ
๑๒.	สัญลักษณ์ประกาศ	_____	ใช้ขีดไว้ใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ เพื่อเน้นให้ ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น - หลักการอ่านตัวเลขมีดีพิมพ์รวมอยู่ในหนังสือ <u>อ่านอย่างไรเขียนอย่างไร</u>
๑๓.	บุพสัญลักษณ์	”	ใช้แทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบนเพื่อไม่ต้อง เขียนซ้ำอีก เช่น กฎหมาย อ่านว่า กต - หมายถึง กระจก ” กระ - จก
๑๔.	ทับ	/	ใช้ขีดหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออก จากจำนวนใหม่ เช่น - บ้านเลขที่ ๕๖/๓๔๒ อ่านว่า บ้าน - เลข - ที่ - ห้า - สิบบ - หก - ทับ - สาม - สี่ - สอง
๑๕.	ทวิภาค	:	๑. ใช้บ่งบอกว่ากำลังจะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ แยกไว้เป็นข้อ ๆ เช่น - แม่สีมี ๓ สี : สีแดง, สีเหลือง, สีน้ำเงิน ๒. ใช้เป็นตัวแบ่งอัตราส่วน อ่านว่า ต่อ เช่น

ลำดับ	ชื่อ	เครื่องหมาย	ตัวอย่างการใช้
			- ผสมน้ำยานี้ลงในน้ำด้วยอัตราส่วน ๑ : ๔ (น้ำยาหนึ่งส่วนต่อน้ำสี่ส่วน) ๓. ใช้เป็นตัวคั่นตัวเลขบอกเวลา สำหรับภาษาไทยสามารถใช้มหัพภาคแทนได้ เช่น - เวลา ๑๒ : ๐๐ น. (เวลาสิบสองนาฬิกา)

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้เรื่องเครื่องหมายวรรคตอน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เลือกเครื่องหมายวรรคตอนที่กำหนดให้ แล้วเติมลงใน _____ ให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง วันนี้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรน้อยมเกล้าๆ ถวายแจกันดอกไม้สด

?	/	“ ”	!	-
()	ฯลฯ	ๆ	ๆ	,

๑. _____ ลูกช่างสังเกตและสรุปได้ดี _____ พ่อบ
๒. ไชโย _____ เราชนะแล้ว
๓. คำว่า แม่น้ำ มีคำไวพจน์หลายคำเช่น สินธุ์ _____ ชลสินธุ์ _____ คงคา _____ ยมนา
เป็นต้น
๔. น้อยหน้าอยู่บ้านเลขที่ ๔ _____ ๑๗๙ ซึ่งอยู่หมู่บ้านเดียวกับงามจิต
๕. วันนี้ใครมากับเธอบ้าง _____
๖. ปัจจุบันประเทศต่าง _____ ให้ความสนใจในศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทย
๗. สัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น หมู สุนัข แมว _____
๘. คำวิเศษณ์ _____ อ่านว่า คำ-วิ-เสด _____
๙. วันเสาร์นี้พ่อจะไปกรุงเทพ _____
๑๐. งานเลี้ยงคีนี่เริ่มเวลา ๑๙.๐๐ น. _____ ๒๒.๐๐ น.

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนย่อความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนย่อความ (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ความหมายของการเขียนย่อความ

การเขียนย่อความ หมายถึง การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูมาอย่างย่อ ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วน สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของผู้เขียน

๒. หลักการเขียนย่อความ

๑. อ่านหรือฟังเรื่องที่จะย่อตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย ๒ ครั้ง
๒. เปลี่ยนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ หรือบุรุษที่ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓
๓. การย่อคำพูดหรือคำสนทนาของบุคคล ให้ย่อสรุปโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศ (“.....”)
๔. ใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อเองในการเขียนเรียบเรียงโดยไม่ให้ใจความสำคัญเปลี่ยนไป
๕. การย่อเรื่องที่มีการใช้คำราชาศัพท์ ต้องคงคำราชาศัพท์ไว้เหมือนเดิม
๖. การย่อเรื่องที่มีหลายย่อหน้า ใจความที่ย่อให้เขียนสรุปเป็นย่อหน้าเดียว
๗. การย่อบทร้อยกรองให้ถอดความหรือแปลความเป็นร้อยแก้วก่อน จึงสรุปใจความสำคัญต่อไป
๘. การย่อความไม่ควรมีความยาวเกินครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ย่อ

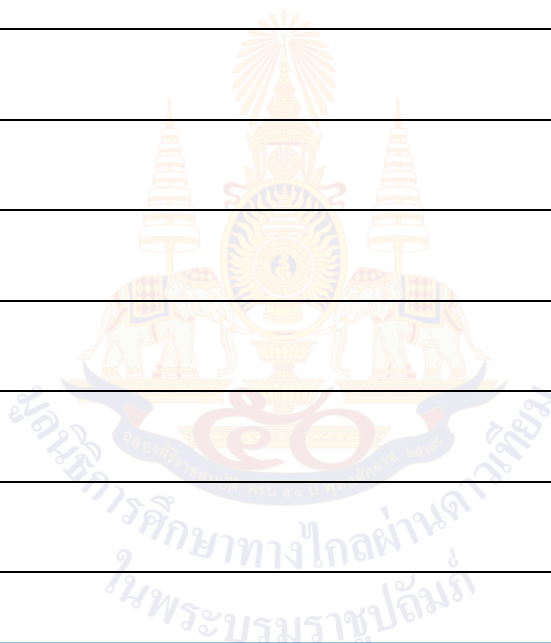
๓. รูปแบบการเขียนย่อความ

การย่อนิทาน นิยาย บทอ่านเสริม ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง
ที่มาของเรื่อง เช่น

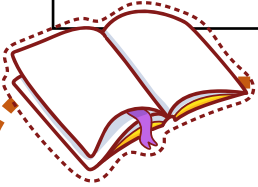
ย่อ _____ เรื่อง _____

ผู้แต่ง _____ จากหนังสือ _____

หน้า _____ ความว่า

เรื่องสั้น เรื่อง หญิงสาวตาบอด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนย่อความ (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

“หญิงสาวตาบอด”

มีหญิงสาวตาบอดคนหนึ่งเกลียดตนเองที่มองไม่เห็น เธอเกลียดทุกอย่าง ยกเว้นแฟนหนุ่มของเธอ เมื่อเย็นวันเสาร์เธอออกไปเดินเล่นที่สวนสาธารณะ เธอบอกกับแฟนว่าถ้าเธอสามารถมองเห็นเธอจะแต่งงานกับเขา

วันนั้นก็มาถึงเมื่อมีคนบริจาคดวงตาให้กับเธอ ในวันนั้นเธอมองเห็นทุกอย่าง พร้อมทั้งแฟนของเธอ แฟนหนุ่มถามว่า

“ตอนนี้เธอมองเห็นแล้ว เธอยังจะยังแต่งงานกับฉันอยู่ไหม?”

หญิงสาวตกใจมากเมื่อเห็นแฟนเธอตาบอด เธอจึงตอบกลับไปว่า

“ฉันแต่งงานกับเธอไม่ได้หรอก เพราะว่าเธอนั้นตาบอด”

คำพูดที่ชายหนุ่มผู้เป็นแฟนได้ยินทำให้เขาเสียใจมาก เขาเดินจากไปพร้อมทั้งความเศร้าและน้ำตาของเขา ก่อนจากกันชายหนุ่มผู้เป็นแฟนเขาได้บอกกับเธอผู้หญิงอันเป็นที่รักยิ่งของเขาวา

“ฉันขอฝากดูแลดวงตาของฉันให้ดีกว่านี้นะ”

ชายหนุ่มได้เดินจากไปด้วยความเศร้า หญิงสาวอันเป็นที่รักของเขายืนซอกหน้าชา และอึ้งกับการได้รับรู้ข้อความจากปากแฟนของเธอ สาเหตุที่ทำให้เธอมองเห็นได้นั้นเกิดจากแฟนหนุ่มได้มอบดวงตาไว้ และเมื่อได้สติ หญิงสาวได้ออกตามหาคนรักของเธอที่เดินจากไปจนเจอ และเธอได้ขอโอกาสจากคนที่รักอีกครั้ง ชายคนรักก็ไม่ได้ปฏิเสธใด ๆ เพียงแต่บอกเธอว่า

“รักคือการให้ รักคือห่วงใย ใส่ใจในทุก ๆ อย่าง และฉันรักเธอด้วยใจที่มีทั้งหมดและบริสุทธิ์ใจ”

ที่มา : เราเขียนคุณอ่าน จาก <https://www.blockdit.com/posts>

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องสั้น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนย่อความ (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่องสั้น “หญิงสาวตาบอด” และเขียนย่อความด้วยเทคนิค 5W1H

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามตามแนว 5W1H

๑. Who (ใคร) _____
๒. What (ทำอะไร) _____
๓. Where (ที่ไหน) _____
๔. When (เมื่อไร) _____
๕. Why (ทำไม) _____
๖. How (ผลอย่างไร) _____

ตอนที่ ๒ นำคำตอบจากตอนที่ ๑ มาเขียนย่อความ

ย่อ _____ เรื่อง _____

ผู้แต่ง _____

จาก _____ หน้า _____ ความว่า

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความ (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร

กล่าวถึงเหตุการณ์ทางเกาะแก้วพิสดาร หลังจากพระอภัยมณีออกเดินทางไปกับเรือท้าวสิลราชได้ไม่นาน นางเงือกซึ่งกำลังตั้งครรภ์ได้ ๑๐ เดือนพระอภัยมณีก็ได้ฝากฝังไว้กับพระฤๅษีที่อยู่ประจำเกาะแก้วพิสดารให้ช่วยดูแล เมื่อครบกำหนดคลอดในขณะนั้นนางเงือกท้องแก่มาก และมีอาการปวดท้องจึงได้คลอดพระกุมารบริเวณริมชายหาดและโชดหินที่เกาะแก้วพิสดาร ซึ่งมีพระฤๅษีเป็นผู้ช่วยทำคลอด พระกุมารมีหน้าตาเหมือนพระอภัยมณีผู้เป็นพระบิดาไม่ผิดเพี้ยน

พระกุมารมีเชื้อสายนางเงือกน้ำซึ่งมีกำลังแข็งแรงเหนือมนุษย์ เป็นที่ประหลาดใจมาก เพราะพระกุมารสามารถคลานได้ทันทีและลงเล่นน้ำทะเลดำผุดดำว่ายได้เหมือนปลาแม้จะมีร่างกายเป็นมนุษย์ นางเงือกจึงขอร้องให้พระฤๅษีช่วยเลี้ยงดูพระกุมารแทนตน เพราะนางไม่สามารถอยู่บนบกได้ตลอดเวลา แต่จะขึ้นมาให้ลูกกินนมตามเวลาทุกวัน ก่อนจะจำใจจากลูกและลาพระฤๅษีกลับไปยังที่ในเวียงน้ำ นางได้นำของมีค่าสองสิ่งที พระอภัยมณีมอบไว้ให้คือแหวนมาผูกข้อมือทำขวัญให้ลูก ส่วนปิ่นปักผมนางฝากพระฤๅษีให้ช่วยเก็บรักษาไว้ พระฤๅษีเอ็นดูรักใคร่พระกุมารน้อยยิ่งนัก จึงตั้งชื่อให้ว่า **“สุดสาคร”** แล้วอุ้มพากลับไปยังกุฏิ

พระฤๅษีเลี้ยงดูสุดสาครอย่างดีเหมือนกับหลานในสายเลือด กลางคืนก็เฝ้าหล่อมดังลั่นไปทั้งศาลา กลางวันก็อุ้มพาไปหานางเงือกให้กินนม สุดสาครโตวันโตคืน มีร่างกายแข็งแรงและสามารถเรียนรู้วิทยาการจากพระฤๅษีได้อย่างรวดเร็วจนกระทั่งอายุ ๗ ขวบก็มีความเชี่ยวชาญทั้งเวทมนต์คาถาวิชาล่องหนหายตัวและวิชาอยู่ยงคงกระพัน

วันหนึ่งในขณะที่พระฤๅษีกำลังเข้าฌานสุดสาครก็หนีไปเล่นน้ำปล้ำกับปลา แล้วชี้ออกไปกลางทะเลตามประสาเด็กที่สุขขณสุดสาครได้พบสัตว์ประหลาดรูปร่างใหญ่โตมีร่างเป็นม้าหน้าเป็นมังกรและมีหางเหมือนนาค ด้วยความสงสัยอยากรู้และอยากจับมาเป็นของตนเองสุดสาครก็เข้าไปไล่จับสัตว์ประหลาดตัวนั้น และเกิดการ

ต่อสู้กันเสียงสนั่นไปทั่วท้องทะเล สดสาครพยายามจับม้ายู่จนพลบค่ำก็ยังจับไม่ได้ เกรงว่าพระฤๅษีจะเป็นห่วงจึงหลบขึ้นฝั่งกลับไปกุฏิ แล้วเล่าเรื่องม้าประหลาดให้พระฤๅษีฟัง พระฤๅษีเล็งฌานดูจึงรู้ว่าม้าประหลาดนั้น เป็นม้ามืดฤทธิ์เกิดจากมังกรกับม้าผสมพันธุ์กัน พระฤๅษีคิดจะจับมันไว้ให้สดสาคร ใช้ขี่เป็นพาหนะเดินทางไปตามหาพระอภัยมณีจึงสอนมนต์วิเศษและวิธีจับให้ คืนนั้นสดสาครท่องมนต์จนขึ้นใจแล้วเสกหาวยสำหรับใช้ผูกเป็นบังเหียน พอเช้าก็รีบฉวยหาวยที่เสกวิ่งลงน้ำขี่ปลาออกไปกลางทะเลทันที

สดสาครไปพบม้าและปราบได้สำเร็จจึงควบขึ้นบนเกาะมาอวดพระฤๅษีที่ศาลา พระฤๅษีพิจารณาม้าซึ่งนอกจากหัวเหมือนมังกร หางเหมือนนาคแล้ว ยังมีเขี้ยวเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิล ลิ่นเป็นปान มีกำลังมหาศาล ใครฟันแทงไม่เข้า จึงตั้งชื่อให้ว่า **“ม้านิลมังกร”** พระฤๅษีรู้ว่านิลมังกรจงรักภักดีต่อสดสาครและสามารถป้องกันภัยอันตรายให้ได้ จึงปล่อยให้อยู่อย่างอิสระมิได้ผูกไว้ แล้วพาสดสาครขึ้นศาลาเล่าเรื่องพระอภัยมณีผู้เป็นพระบิดาให้ฟัง พร้อมทั้งบอกว่าขณะนี้พระอภัยมณีเป็นเจ้าเมืองผลึก กำลังทำศึกกับเมืองลังกา ให้สดสาครเดินทางไปตามหาจะได้พบและช่วยพระบิดาปกครองบ้านเมืองต่อไป

เมื่อสดสาครรู้ว่าพระบิดาเป็นใครและจะได้เดินทางไปตามหาที่ดีใจ จึงเร่งให้พระฤๅษีบอกทางไปเมืองผนีก พระฤๅษีชี้บอกทิศทางแล้วจึงมอบไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์ให้สำหรับใช้เป็นอาวุธปราบศัตรูและป้องกันผิบบซึ่งจะต้องพบระหว่างเดินทาง พระฤๅษีเอาปิ่นปักผมทองของพระอภัยมณีที่นางเงือกฝากไว้มาเสียบผมจุกให้ แล้วจึงให้สดสาครแต่งตัวนุ่งห่มด้วยหนังเสือ ผูกขลุ่ย เติมอุณาโลมที่หน้าผาก มองดูเหมือนฤๅษีน้อยน่ารัก แล้วพาไปลานางเงือกที่เวียงน้ำ หลังจากรำลามาตาและพระฤๅษีแล้ว สดสาครก็ถือไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์ขึ้นนั่งบนหลังม้านิลมังกร อธิษฐานขอให้เทวดาอารักษ์คุ้มครองมารดาและพระฤๅษีแล้วจึงควบม้าไปทางทิศพายัพตามที่พระฤๅษีชี้บอก

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสดสาคร
ถอดคำประพันธ์และเรียบเรียงจากหนังสือเรียนวรรณคดีลำน่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หน้า ๓-๒๑
ผู้แต่งคือ สุนทรภู่

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง สนุกกับการเขียนย่อความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนย่อความ (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านบทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุดสาคร และเขียนย่อความด้วยเทคนิค 5W1H

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามตามแนว 5W1H

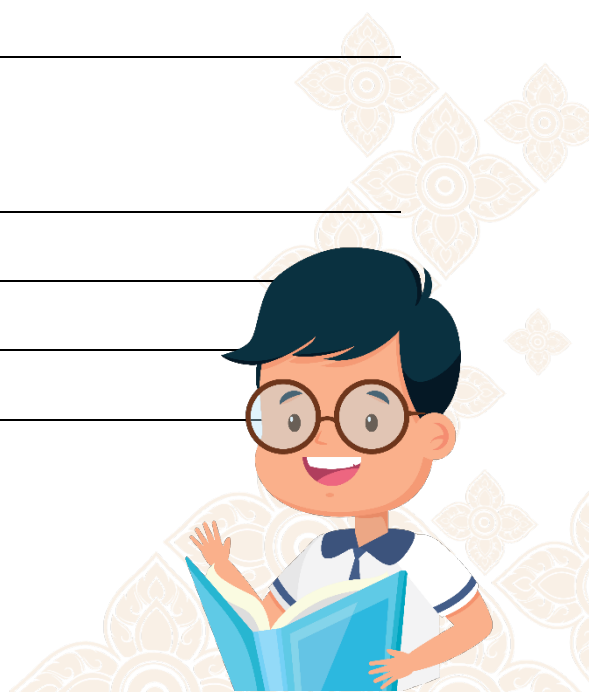
๑. Who (ใคร)

๒. What (ทำอะไร)

๓. Where (ที่ไหน)

๔. When (เมื่อไร)

๕. Why (ทำไม)

๖. How (ผลอย่างไร)

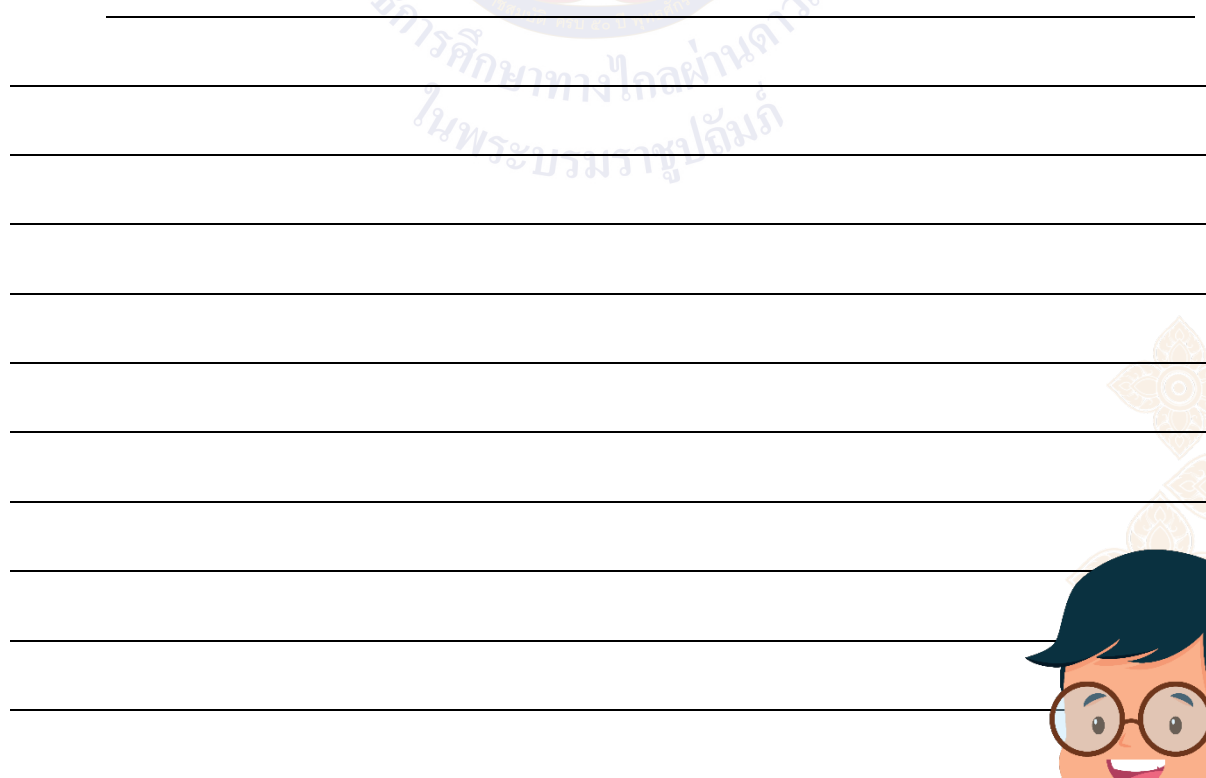
[illegible]

ตอนที่ ๒ นำคำตอบจากตอนที่ ๑ มาเขียนย่อความ

ยี่อ เรือง

ผู้แต่ง

จาก หน้า ความว่า

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนย่อความ (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

สุดสาครเดินทางตามคำบอกกล่าวของพระฤๅษีมาได้ระยะหนึ่งก็ถึงเมืองเก่าที่จมอยู่ในมหาสมุทร มีแต่ใบเสมากำแพงเมืองไหลอยู่เหนือน้ำ พวกผีดิบที่อาศัยอยู่เห็นสุดสาครที่ยังเป็นเด็กอยู่ก็อยากกินจึงพากันแปลงกายเป็นมนุษย์เนรมิตบ้านเรือนเพื่อลวงตาไว้ เมื่อสุดสาครผ่านเข้าประตูเมืองบ้านเรือนก็หายไปเหล่าชาวเมืองกลับร่างเป็นผีดิบเข้ารวมจะจับกินสุดสาครและม้านิลมังกรต่างช่วยกันต่อสู้กับพวกผีดิบ สุดสาครใช้ไม้เท้าไล่ตีผีดิบจนตัวขาดหัวขาด ม้านิลมังกรก็ไล่ขบกัดแต่เหล่าผีดิบนับแสนโกฏิก็เข้ามามากมาย สุดสาครและม้านิลมังกรต่อสู้อยู่ ๗ วัน ๗ คืน ก็ยังไม่สามารถออกนอกกำแพงเมืองได้ จนทั้งคนทั้งม้าแทบจะสิ้นแรง สุดสาครนึกถึงพระฤๅษีให้มาช่วยทันใดนั้นเสียงระฆังก็ดังแว่วมา เหล่าผีดิบอันตรายก็หายไปหมดเหลือแค่ใบเสมากำแพงเมือง แล้วพระฤๅษีก็ปรากฏกายขึ้นบอกให้สุดสาครรู้ว่าที่นั่นเป็นเมืองล่อให้รีบเดินทางต่อไปก่อนที่ผีดิบจะมารุมทำร้ายอีก แล้วร่างพระฤๅษีก็หายไป

สุดสาครขี่ม้านิลมังกรเดินทางในทะเลนานนับเดือน โดยไม่พบถิ่นผู้คนเลย จนกระทั่งถึงเกาะแห่งหนึ่งมีต้นไม้เขียวชอุ่ม ที่เงื่อมเขabenเกาะมีเสาธงและมีกุฏิอยู่หนึ่งหลัง สุดสาครดีใจรีบขี่ม้านิลมังกรตรงขึ้นไปยังกุฏิหวังได้พบพระฤๅษีและจะขออาศัยพักพอให้หายเหนื่อย แต่เมื่อไปถึงแทนที่จะพบพระฤๅษีกลับพบซีเปลือยร่างกายล่อนจ้อนไม่นุ่งผ้านอนหลับอยู่ สุดสาครรู้สึกขบขันและประหลาดใจที่เห็นซีเปลือยไม่นุ่งผ้าปล่อยร่างกายสกปรกและผมยารุงรัง จึงร้องปลุกให้ตื่นและถามว่าเป็นใครทำไมไม่นุ่งผ้า ซีเปลือยสะดุ้งตื่นเห็นฤๅษีน้อยขี่ม้ารูปร่างประหลาดก็นึกกลัว ซีเปลือยจึงแกล้งตอบว่าตนสละบ้านเรือนทรัพย์สมบัติออกมาถือศีลภาวนาหวังจะได้หลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงจึงไม่สนใจร่างกาย เกิดมาเป็นเช่นไรก็ปล่อยให้เป็นเช่นนั้น แล้วถามสุดสาครว่าจะไปไหนและที่ชื่ออยู่นั้นคือตัวอะไร สุดสาครก็หลงกลตามคำบอกเล่าของซีเปลือยก็เชื่อตามที่ซีเปลือยบอกจึงลงจากหลังม้านิลมังกรมาขอโทษซีเปลือยที่ตนได้ลบหลู่ตั้งแต่ตอนแรก จากนั้นได้เล่าเรื่องของตนโดยไม่ปิดบังว่าตนได้ขี่ม้านิลมังกรมาพร้อมกับไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์เพื่อตามหา

พระอภัยมณีผู้เป็นพระบิดาที่เมืองผลึก ซี่เปลี่ยรู้ว่าสุดสาครมีไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์และม้านิลมังกรซึ่งมีฤทธิ์มากก็คิดอยากได้ เพื่อจะเอาไว้เป็นเครื่องมือแสดงตนเป็นผู้วิเศษหลอกผู้คนให้หลงเชื่อ จึงหลอกว่าทางที่จะไปข้างหน้ามีน้ำกรดไหลลูกเป็นเปลวไฟขวางอยู่ ต้องมีมนต์วิเศษจึงจะสามารถข้ามไปได้ และสร้างทำเป็นเมตตาคะช่วยสอนมนต์วิเศษให้ แต่จะต้องขึ้นไปเรียนกันบนภูเขา เมื่อสุดสาครหลงเชื่อซี่เปลี่ยจึงพาเดินขึ้นเขาไปถึงปากปล่องบนภูเขาที่มีเหวลึกอันตรายมาก แล้วให้สุดสาครนั่งที่ริมปล่อง วางไม้เท้าไว้ข้าง ๆ ให้พนมมือหลับตาภาวนามนต์ตามที่ตนสอน สุดสาครปฏิบัติตามคำแนะนำของซี่เปลี่ยทุกอย่าง พอได้โอกาสซี่เปลี่ยก็ผลักสุดสาครตกลงไปในเหวแล้วคว้าไม้เท้าศักดิ์สิทธิ์เดินตรงไปหาม้านิลมังกร กระโจนขึ้นขี่หลังพร้อมทั้งรังส่ายบังเหียนไว้ ม้านิลมังกรก็ยอมให้ซี่เปลี่ยขึ้นขี่หลังเพราะกลัวไม้เท้าของพระฤๅษี แต่ก็พยศรั้งไว้จนซี่เปลี่ยแทบหมดแรง ครั้นนึกขึ้นได้จึงยกไม้เท้าขึ้นกวัดแกว่งแสดงอิทธิฤทธิ์ ม้านิลมังกรแม้จะหวงสุดสาครแต่ก็กลัวไม้เท้าจึงยอมให้ซี่เปลี่ยขี่บังคับให้ลงทะเลมุ่งตรงไปยังเมืองการะเวก

ฝ่ายม้านิลมังกรรีบว่ายน้ำกลับมากตามหาสุดสาครที่เกาะหลังจากที่หลุดพ้นจากซี่เปลี่ยได้ เทียวดมตามกลิ่นไปจนถึงปากปล่องที่เดิม ชะโงกมองร้องเรียกแล้วก็นั่งเฝ้าอยู่ตรงนั้นด้วยความรักและเป็นห่วงสุดสาคร

กล่าวถึงสุดสาครเมื่อถูกผลักตกเหว แม้ร่างกายจะกระแทกกับหินจนบอบช้ำแต่ก็ไม่ตายเพราะมีวิชาอาคม เพียงสลบไป ๓ วัน ครั้นฟื้นขึ้นรู้สึกอ่อนเพลียและหิวโหยจะปีนขึ้นไปก็ไม่ได้เพราะเป็นเหวลึก อีกทั้งยังเจ็บใจที่เสียรู้ซี่เปลี่ยเฒ่าเจ้าเล่ห์ จึงนั่งร้องไห้เสียใจที่จะไม่มีโอกาสพบพระบิดาและรำพันถึงพระฤๅษีผู้เป็นอาจารย์กับนางเงือกมารดา ครั้นได้ยินเสียงม้านิลมังกรก็จำได้จึงร้องสั่งความให้ไปบอกพระฤๅษีมาช่วย ทันใดนั้นเสียงระฆังห่าแห่งก็ดังแว่วมา สุดสาครก็เห็นพระฤๅษีซึ่งตรงเข้ามาช่วยและพาขึ้นไปให้พ้นเหวลึก พระฤๅษีสั่งสอนสุดสาครว่าอย่าไวใจมนุษย์และถึงแม้จะมีวิชาอาคมมากเพียงใดก็อย่าประมาท พร้อมกับสั่งให้รีบตามไปเอาไม้เท้าคืนเพื่อให้ไปตามหาพระบิดาต่อไป จากนั้นพระฤๅษีก็หายวับไป

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก

ถอดคำประพันธ์และเรียบเรียงจากหนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หน้า ๒๗-๓๗

ผู้แต่งคือ สุนทรภู่

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ย่อความตามคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนย่อความ (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านบทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก
 และเขียนย่อความด้วยเทคนิค 5W1H

ตอนที่ ๑ ตอบคำถามตามแนว 5W1H

๑. Who (ใคร)

๒. What (ทำอะไร)

๓. Where (ที่ไหน)

๔. When (เมื่อไร)

๕. Why (ทำไม)

๖. How (ผลอย่างไร)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal black ruling lines. At the bottom center, there is a small, stylized yellow sun icon with rays extending upwards. The paper appears to be a template for writing or drawing.

ตอนที่ ๒ นำคำตอบจากตอนที่ ๑ มาเขียนย่อความ

ย่อ เรื่อง

ผู้แต่ง _____

จาก _____ หน้า _____ ความว่า

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สืบสานวรรณคดีไทย

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านจับใจความวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี					☐
๒. การตีความบทประพันธ์					☐
๓. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี					☐
๔. การใช้พจนานุกรม					☐
๕. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน					☐
๖. การเขียนย่อความจากเรื่องสั้น					☐
๗. การเขียนย่อความจากวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง เข้าใจหลักภาษา

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตรยางศ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรสามหมู่
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ไตรเอ๋ยไตรยางศ์

ไตรเอ๋ยไตรยางศ์	อักษรกลางมีเก้าตัว
อักษรสูงนับถ้วนทั่ว	สิบเอ็ดตัวครบพอดี
เด็กเด็กจำจงจดจำ	อักษรต่ำยี่สิบสี่
รวมสามหมู่ให้เข้าที่	สี่สิบสี่พยัญชนะเอย

พยัญชนะไตรยางศ์ คือ การแบ่งเป็นหมู่อักษรในภาษาไทยตามเสียงสูงต่ำของพยัญชนะ ๔๔ ตัว ได้เป็น ๓ หมู่ เรียกว่า “ไตรยางศ์”

พยัญชนะจัดตามเสียง สูง-กลาง-ต่ำ

บัญญัติไตรยางศ์

อักษรกลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำ	
		อักษรคู่	อักษรเดี่ยว
ก	ข ข	ค ค ฅ	ง
จ	ฉ	ช ฌ	ญ ย
ฎ ด	ฐ ถ	ฑ ฒ ท ธ	ณ น
ฏ ต	ผ	พ ภ	ม
บ	ฝ	ฟ	ร
ป	ศ ษ ส	ซ	ล ฬ
อ	ห	ฮ	ว
มี ๙ ตัว	มี ๑๑ ตัว	มี ๑๔ ตัว	มี ๑๐ ตัว

วิธีการท่องจำ

หมู่อักษร	หลักการท่องจำ
อักษรกลาง	เจ้ ดู บ่อ ปลา กับ อา ตี
อักษรสูง	ผี ฝาก ถุง ข้าว สาร ให้ ฉั่น
อักษรต่ำคู่	พ่อ ค้า ฟัน ทอง ซื่อ ช้าง ฮ่อ
อักษรต่ำเดี่ยว	งู ใหญ่ นอน อยู่ ณ ริม วัด โม พี โลก

ใบงานที่ ๑ เรื่อง จัดกลุ่มอักษรสามหมู่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรสามหมู่
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง พิจารณาคำที่กำหนดและวิเคราะห์พยัญชนะต้นตามอักษรสามหมู่
 เขียนความหมายให้ถูกต้อง และฝึกอ่าน

ข้อ	คำ	หมู่อักษร	พยัญชนะต้น	ความหมาย
-	กิน	กลาง	ก	เคี้ยวกลืน
๑.	งดงาม			
๒.	รวดเร็ว			
๓.	คางคก			
๔.	ฝึกฝน			
๕.	กางเกง			
๖.	สงสาร			
๗.	ผีเสื้อ			
๘.	แก้อี้			
๙.	ซ้ำซ้อน			
๑๐.	ป้องกัน			
๑๑.	ลวดลาย			
๑๒.	ฉุนเฉียว			
๑๓.	มุ่มม่น			
๑๔.	จงใจ			
๑๕.	แต่งตั้ง			

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำเป็นและคำตาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำเป็นและคำตาย
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำเป็นและคำตาย

๑. คำเป็น คือ คำที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- ๑.๑ คำที่พยัญชนะประสมกับสระเสียงยาวในมาตรา ก กา เช่น มา ดู ปู เวลา ปี ฯลฯ
- ๑.๒ คำที่พยัญชนะประสมกับสระ -า -ใ -ไ -เ-า เช่น จำ น้ำ ไข่ เผ่า เสไป ฯลฯ
- ๑.๓ คำที่มีตัวสะกดอยู่ในมาตรา กง กน กม เกย เกอว เช่น จริง กิน กรรม สาว นุ้ย ฯลฯ

๒. คำตาย คือ คำที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- ๒.๑ คำที่พยัญชนะประสมกับสระเสียงสั้นในมาตรา ก กา เช่น กะทิ เพราะ ดู แค ฯลฯ
- ๒.๒ คำที่มีตัวสะกดในมาตรา กก กบ กด เช่น บทบาท ลาก เมฆ เลข ฯลฯ

๓. สรุปวิธีพิจารณา

๑. ให้สังเกตที่ตัวสะกดเป็นหลัก ถ้าคำที่ต้องการพิจารณามีตัวสะกดให้ดูที่ตัวสะกดไม่ต้องคำนึงถึงสระเสียงสั้นหรือยาว ดูว่าคำนั้นมีตัวสะกดหรือไม่ ถ้ามีให้ขีดเส้นใต้ตัวสะกด

๒. ดูว่าตัวสะกดนั้นเป็น **กบด** (อ่านว่า กะ-บด) หรือไม่ (กบด คือ ตัวสะกดมาตรา กก กบ กด) ถ้าใช่ คำนั้นจะเป็น **คำตาย** ถ้าไม่ใช่ **กบด** คำนั้นจะเป็น **คำเป็น**

๓. ในกรณีที่ไม่มีตัวสะกด ให้ดูว่าคำนั้นประสมด้วยสระเสียงสั้นหรือเสียงยาว ถ้าอายุสั้น (เสียงสั้น) ต้องตาย (คำตาย) ถ้าอายุยาว (เสียงยาว) จึงเป็น (คำเป็น)

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์คำเป็นและคำตาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำเป็นและคำตาย
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง พิจารณาคำที่กำหนดและเขียนเครื่องหมาย (X) ลงในช่องว่างตามลักษณะของคำให้ถูกต้อง

ข้อ	คำ	คำเป็น	คำตาย
ตัวอย่าง	กัก		X
๑.	ยักษ์		
๒.	ทัศน์		
๓.	พจน์		
๔.	ราตรี		
๕.	พยศ		
๖.	ภาค		
๗.	ธาตุ		
๘.	โจทย		
๙.	พรต		
๑๐.	นาที		
๑๑.	หอม		
๑๒.	กรับ		
๑๓.	ตกอับ		
๑๔.	ห้องหอ		
๑๕.	รอกอย		
๑๖.	กะปิ		
๑๗.	มะลิ		
๑๘.	หยูกหยิก		
๑๙.	หิ้งห้อย		
๒๐.	ลอยน้ำ		

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การผันอักษรกลาง
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การผันวรรณยุกต์

การผันวรรณยุกต์ เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นกับสระ หรือพยัญชนะต้นกับสระและตัวสะกดอย่างเดียวกัน ใส่รูปวรรณยุกต์ต่างกันตามที่ปรากฏเป็นพยางค์ในภาษาไทย ดังนี้

หมู่อักษร	ลักษณะ คำ/ พยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กลาง	คำเป็น	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
		กั้น	กั้น	กั๊น	กั๊น	กั้น
	คำตาย	-	จะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ
		-	จับ	จับ	จับ	จับ
สูง	คำเป็น	-	ข้า	ข้า	-	ชา
		-	ฝ้าย	ฝ้าย	-	ฝ้าย
	คำตาย	-	ขัด	ขัด	-	-
		-	ขาด	ขาด	-	-
ต่ำ	คำเป็น	คา	-	ค่า	ค้ำ	-
		วาว	-	ว่าว	ว้าว	-
	คำตาย	-	-	คะ	คะ	-
		-	-	ชะ	ชะ	-
	สระเสียงสั้น	-	-	วะ	วะ	-
		-	-	วะ	วะ	-
	คำตาย	-	-	วาก	ว้าก	-
		-	-	เข็ด	เข็ด	-
	สระเสียงยาว	-	-	-	-	-

อักษรกลางผันได้ครบทั้ง ๕ เสียง ขณะที่อักษรสูงและอักษรต่ำไม่สามารถผันครบ ๕ เสียงได้ ทั้งยังมีรูปและเสียงไม่ตรงกัน แต่มีวิธีการผันอักษรสูงและอักษรต่ำให้ครบ ๕ เสียงได้ ดังนี้

๑. อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กับอักษรสูง (ต่ำคู่) สามารถผันคู่กันได้ ดังนี้

ลำดับ	อักษรต่ำคู่	อักษรสูง
๑.	ค ต ฌ	ข ขุ
๒.	ฅ ฒ ท ธ	ฐ ถ
๓.	ช ฌ	ฉ
๔.	พ ภ	ผ
๕.	ฮ	ห
๖.	ซ	ศ ษ ส
๗.	ฟ	ฝ

หมู่อักษร	เสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
สูง	-	ข้า	ข้า	-	ชา
ต่ำคู่	คา	-	ค่า	ค้ำ	-

๒. อักษรต่ำที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรสูง (ต่ำเดี่ยว) สามารถผันให้ครบ ๕ เสียงได้โดยใช้
ห นำ หรือ อ นำ ดังนี้

หมู่อักษร	เสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ห นำ	งา	หงา	ง่า	ง้า	หงา
อ นำ	ยา	อย่า	ย่า	ย้า	-
ห นำ		หย่า			หย่า

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การผันอักษรกลาง
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ผันวรรณยุกต์อักษรกลางตามลักษณะของคำเป็นและคำตายลงในตาราง

ข้อ	คำ	หมู่ อักษร	ลักษณะ คำ/ พยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
				สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ตัวอย่าง	จา	กลาง	คำเป็น	จา	จ่า	จ๊า	จั๊	จ๋า
๑.	กับ	กลาง	คำตาย					
๒.	ใบ	กลาง	คำเป็น					
๓.	ปาน	กลาง	คำเป็น					
๔.	ตุน	กลาง	คำเป็น					
๕.	บาน	กลาง	คำเป็น					
๖.	จับ	กลาง	คำตาย					
๗.	บิน	กลาง	คำเป็น					
๘.	บุก	กลาง	คำตาย					
๙.	จาน	กลาง	คำเป็น					
๑๐.	จิบ	กลาง	คำตาย					

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรสูง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การผันอักษรสูง
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ผันวรรณยุกต์อักษรสูงตามคำเป็นและคำตายลงในตาราง

ข้อ	คำ	หมู่ อักษร	ลักษณะ คำ/ พยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
				สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ตัวอย่าง	เสือ	สูง	คำเป็น	-	เสื่อ	เสี้ยว	-	เสียว
๑.	หอ							
๒.	ฝึก							
๓.	ขุด							
๔.	ผา							
๕.	ไข							

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง บอกรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ของคำต่อไปนี้

๑. ถ่าน	รูปวรรณยุกต์		๖. ห้อย	รูปวรรณยุกต์	
	เสียงวรรณยุกต์			เสียงวรรณยุกต์	
๒. แห้ง	รูปวรรณยุกต์		๗. เขียว	รูปวรรณยุกต์	
	เสียงวรรณยุกต์			เสียงวรรณยุกต์	
๓. แผ่น	รูปวรรณยุกต์		๘. ผึ้ง	รูปวรรณยุกต์	
	เสียงวรรณยุกต์			เสียงวรรณยุกต์	
๔. สาย	รูปวรรณยุกต์		๙. ไผ่	รูปวรรณยุกต์	
	เสียงวรรณยุกต์			เสียงวรรณยุกต์	
๕. ข้าม	รูปวรรณยุกต์		๑๐. ใส่	รูปวรรณยุกต์	
	เสียงวรรณยุกต์			เสียงวรรณยุกต์	

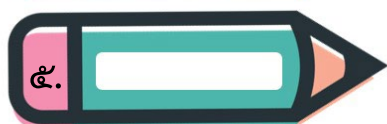
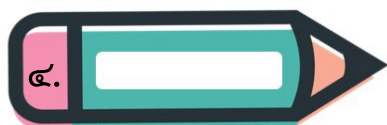
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำเดี่ยว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผันอักษรต่ำเดี่ยว
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ผันวรรณยุกต์อักษรต่ำเดี่ยวตามคำเป็นและคำตายลงในตาราง

ข้อ	คำ	หมู่ อักษร	ลักษณะ คำ/ พยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
				สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ตัวอย่าง	งาน	ต่ำเดี่ยว	คำเป็น	งาน	-	ง่าน	ง้วน	-
๑.	ยา							
๒.	นอง							
๓.	ยักษ์							
๔.	ลิง							
๕.	ราก							

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง คัดเลือกคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำเดี่ยวแล้วนำมาเขียนและบอกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

ควบ	มัด	กับ	ยาก	ล้วง
เล่น	อ่วม	ผ่อน	วิ่ง	ซ้าง

เสียงวรรณยุกต์ _____

เสียงวรรณยุกต์ _____

เสียงวรรณยุกต์ _____

เสียงวรรณยุกต์ _____

เสียงวรรณยุกต์ _____

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำคู่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การผันอักษรต่ำคู่
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ผันวรรณยุกต์อักษรต่ำคู่กับอักษรสูงให้ได้ตรง ๕ เสียงลงในตาราง

ข้อ	คำ	หมู่ อักษร	เสียงวรรณยุกต์				
			สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ตัวอย่าง	คา	ต่ำคู่	ค๑	-	ค๑	ค๑	-
	ขา	สูง	-	ข๑	ข๑	-	ข๑
๑.	ชั้น						
	ฉัน						
๒.	พา						
	ผา						
๓.	ฟัน						
	ฝัน						
๔.	ทาง						
	ถาง						
๕.	คุม						
	ขุม						

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง เลือกคำเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้องและได้ใจความ

- _____ไม่กำลังแกะสลักเป็นรูป_____ (ช่าง ช่าง ช่าง)
- ทองเป็นของมี_____และมีรา_____แพง (คา ค่า คำ)
- น้องเดิน_____ข้ามสะดุดล้มข้าง_____ขายของ (ชุม ชุ่ม ชุ่ม)
- ผู้หญิงคนนั้นกำลัง_____ใส่สร้อย_____ไป_____เที่ยว (ทอง ทอง ทอง)
- เด็กคนนี้_____สัตย์นำเงินทอนไปคืนพ่อค้าตอน_____ของ (ซื้อ ซื้อ ซื้อ)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง กลวิธี KWHLAQ พิชิตใจความสำคัญ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ออมไว้กำไรชีวิต
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต” และปฏิบัติตามกิจกรรม KWHLAQ

๑. K (Know) นักเรียนรู้อะไร _____

๒. W (Want) นักเรียนอยากรู้อะไร _____

๓. H (How) นักเรียนจะสืบค้นสิ่งที่อยากรู้ได้อย่างไร _____

๔. L (Learn) นักเรียนได้เรียนรู้อะไร _____

๕. A (Apply) นักเรียนจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้อย่างไร _____

๖. Q (Question) มีอะไรอีกบ้างที่นักเรียนอยากรู้ _____

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง ออมไว้กำไรชีวิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ออมไว้กำไรชีวิต
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต” แล้วตอบคำถาม

๑. อ้อมมีวิธีการบริหารจัดการเศษสตางค์ที่สะสมไว้อย่างไรให้สามารถแลกเป็นธนบัตร

๒. นักเรียนตั้งเป้าหมายการออมเงินของตนเองอย่างไรบ้าง

๓. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง ออมไว้กำไรชีวิต

๔. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “อมวักไถ่ชีวิต”
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้นการเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถาม จากเรื่องที่เราอ่านว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

องค์ประกอบของแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง
๒. ตัวละคร
๓. สถานที่
๔. เหตุการณ์สำคัญ
๕. ผลของเหตุการณ์
๖. ข้อคิดที่ได้

ขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน

๑. เขียนชื่อเรื่องที่อ่าน
๒. ตั้งคำถามจากการอ่าน คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร
๓. ตอบคำถามโดยเขียนคำหรือกลุ่มคำสั้น ๆ
๔. นำคำตอบที่ได้มาจัดลำดับให้เป็นแผนภาพตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนางานเขียน

๑. กำหนดชื่อเรื่องและความคิดรวบยอดของเรื่อง
๒. ระดมความคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอดนั้น จากนั้นจดบันทึกไว้ อาจเป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความสั้น ๆ
๓. กำหนดตัวละครสำคัญที่จะให้เป็นผู้ดำเนินเหตุการณ์ในเรื่อง
๔. นำคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความที่จดบันทึกไว้มาร่วมสร้างความสัมพันธ์กัน โดยการกำหนดเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่จะเขียน จากนั้นลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ที่จะให้เกิดขึ้นหลัง
๕. เลือกรูปแบบการเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามความสนใจ นำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับได้แก่ ชื่อเรื่อง ตัวละครสำคัญ สถานที่ เหตุการณ์สำคัญ (แบ่งเป็นหลายเหตุการณ์ก็ได้) ผลของเหตุการณ์ และข้อคิด

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต”
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต”
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ออมไว้กำไรชีวิต” และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง

๒. ตัวละครสำคัญ

๓. สถานที่

๔. เหตุการณ์สำคัญ

๕. ผลของเหตุการณ์

๖. ข้อคิด

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อความที่ใช้สื่อสารกันประกอบด้วย ๒ ส่วน คือข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การรู้จักแยกแยะว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริง อะไรเป็นข้อคิดเห็น จะช่วยให้เราสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาบางอย่างได้ ข้อคิดเห็นจะถูกตั้งและน่าเชื่อถือเพียงใดขึ้นอยู่กับข้อมูลและ เหตุผลที่นำมาประกอบ

ข้อเท็จจริง หมายถึง ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่ต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง

ลักษณะของข้อเท็จจริง

๑. มีความเป็นไปได้
๒. มีความสมจริง
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้
๔. มีความสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็น หมายถึง ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่แทรกอยู่ในเนื้อหา

ลักษณะข้อคิดเห็น

๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
๓. เป็นข้อความที่แสดงความเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดหรือผู้เขียน

ตัวอย่างการพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

กรมอนามัยทำการสำรวจคุณภาพแปรงสีฟัน พบว่าแปรงสีฟันในร้านสะดวกซื้อ และซูเปอร์มาร์เก็ตเกือบทั้งหมดผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ แต่แปรงสีฟันที่จำหน่ายตามแหล่งค้าส่ง ตลาดนัด โดยเฉพาะที่นำเข้าจากต่างประเทศเกือบครึ่งหนึ่งยังพบปัญหาขนแปรงแข็ง ปลายขนแปรงคม และขนแปรงหลุดร่วงง่าย การเลือกซื้อแปรงสีฟันราคาถูกจึงแนะนำให้มองหาสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาวของกรมอนามัยควบคู่ไปกับการอ่านฉลากด้วย แม้ว่าแปรงสีฟันที่ดีจะช่วยให้ผู้ใช้มีสุขภาพช่องปากที่ดี แต่ต้องขึ้นอยู่กับวิธีแปรงฟันที่เหมาะสมและความถี่ในการแปรงฟันด้วย

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	เราควรเลือกซื้อแปรงสีฟันจากร้านสะดวกซื้อ และซูเปอร์มาร์เก็ต		✓
๒.	แหล่งค้าส่งและตลาดนัดเป็นที่จำหน่ายแปรงสีฟันที่นำเข้าจากต่างประเทศ	✓	
๓.	เราไม่ควรเลือกแปรงสีฟันราคาถูกเพราะจะทำให้ฟันผุ		✓
๔.	แปรงสีฟันดีช่วยให้สุขภาพช่องปากดี	✓	
๕.	แปรงสีฟันที่ได้มาตรฐานต้องมีฉลากและสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาว	✓	

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ฟังและดูข่าวที่น่าสนใจ จากนั้นเขียนข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 จากข่าว อย่างละ ๓ ข้อ

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. 	๑.
๒. 	๒.
๓. 	๓.

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดในเชิงอธิบายเหตุผล ข้อเท็จจริง หลักการ หรือแนวความคิดเห็นของผู้พูด เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม เชื่อถือ ยอมรับหรือเห็นด้วยกับผู้พูดและสามารถแนวคิดเหล่านั้นไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ลักษณะของการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ความคิดเห็นในทางบวก
- ๒) ความคิดเห็นในทางลบ

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น เกิดขึ้นได้ในหลายโอกาส มีความแตกต่างทั้งด้านลักษณะและสามารถแบ่งแยกประเภทออกได้ ดังนี้

- ๑) ความคิดเห็นเชิงสนับสนุน
- ๒) ความคิดเห็นเชิงขัดแย้ง
- ๓) ความคิดเห็นเชิงวิจารณ์
- ๔) ความคิดเห็นเชิงแนะนำ
- ๕) ความคิดเห็นเชิงตั้งข้อสังเกต

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

- ๑) เลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ
- ๒) มีข้อมูลหลักฐานประกอบที่สมเหตุสมผล
- ๓) ใช้คำสรรพนามแทนตัวให้เหมาะสมกับโอกาส
- ๔) พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและมีมารยาทในการพูด
- ๕) แสดงความคิดเห็นโดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
- ๖) พูดโดยปราศจากอคติหรือความลำเอียง

มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ก่อนพูดแสดงความคิดเห็นควรกล่าวคำขออนุญาตพูด
- ๒) ไม่ใช่คำพูดเสียดสีหรือพาดพิงให้ผู้อื่นเสียหาย
- ๓) ไม่ผูกขาดการพูดเสนอความเห็นไว้เพียงคนเดียว
- ๔) ใช้เวลาในการเสนอความเห็นอย่างเหมาะสม
- ๕) เคารพกฎกติกาหรือมติของที่ประชุมชน
- ๖) แสดงกิริยาวาจาที่สุภาพ ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล

การใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็น

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่คนเราจะสามารถใช้แสดงออกในการแสดงความคิด ฉะนั้นในการแสดงความคิดเห็นผู้พูดจะต้องรู้จักวิธีการใช้ภาษา ดังนี้

- ๑) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม
- ๒) พูดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ
- ๓) ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ประกอบกับคำกริยาแสดงการเสนอแนวคิด
- ๔) ใช้ถ้อยคำที่บ่งชี้ว่าเป็นการตั้งข้อสังเกต
- ๕) ใช้ถ้อยคำที่เชื่อมโยงในการอ้างความคิดเห็นที่มีผู้เสนอมาก่อนแล้ว
- ๖) ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดี
- ๗) ใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

ข้อควรระวังในการพูดเสนอความเห็น

- ๑) ไม่พูดจาวกวน ออกนอกเรื่อง ทำให้เสียเวลา
- ๒) ไม่ใช่ความเห็นส่วนตัวเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็น
- ๓) ไม่โอ้อวด ยกตนข่มท่าน หรืออวดว่าเป็นผู้รู้
- ๔) ไม่ใช่ข้อคติหรืออารมณ์ส่วนตัวมาประกอบการแสดงความคิดเห็น
- ๕) ไม่กล่าวตำหนิ หรือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสื่อมเสีย
- ๖) ไม่ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี หรือมีเจตนาไม่ดี

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามจากการดู video เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง”

๑. นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ดู video เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” เพราะอะไร

๒. นักเรียนชอบ video เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” หรือไม่ เพราะอะไร

๓. video เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” มีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เข้าใจหลักภาษา

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง					☐
๒. การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำ					☐
๓. การผันวรรณยุกต์อักษรสูง					☐
๔. การวิเคราะห์คำเป็นและคำตาย					☐
๕. การอ่านจับใจความและเขียนแผนภาพโครงเรื่อง					☐
๖. การพูดแสดงความคิดเห็นจากข่าว					☐
๗. การพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตรยางศ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรนำจำให้ดี (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

อักษรนำ หมายถึง คำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวประสมอยู่ในสระเดียวกัน เวลาอ่านให้อ่านออกเสียงพยางค์หลังตามเสียงพยัญชนะตัวที่นำ เช่น หญิง อ่านออกเสียง พยัญชนะ ณ

คำที่มี ห นำ

หยุมหยิม	หนักหนา	หรุหรา	หญิงใหญ่
แหงนหงาย	หลังไหล่	ห้วนไหว	หมักหมม

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็น ห นำพยัญชนะตัวหลัง คือ ง ณ น ม ย ร ล ว ไม่ออกเสียงตัว ห แต่ออกเสียงพยัญชนะตัวหลังให้มีเสียงวรรณยุกต์ตามตัว ห

คำที่มี อ นำ

อย่า อยู่อย่างอยากได้	ของเขา
อยู่ อย่างคนตัวเบา	สุขล้ำ
อย่าง อยากอยู่อย่าเอา	แต่ได้
อยาก อยู่อย่างอย่าอย่า	เหล่านี้ อ นำ

คำที่มีพยัญชนะตัวหน้าเป็น อ นำ ย ไม่ออกเสียง อ แต่เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ออกเสียงตามพยัญชนะ อ มี ๔ คำ ได้แก่ อย่า อยู่ อย่าง อยาก

การอ่านคำที่มีอักษรสูงนำ เช่น

ขณะ	ชนบ	ชนม	ขนาด
เฉลียว	ฉลาด	โฉน	ฉงน
ถล่ำ	ถวายเป็น	ถนัด	ถลน
สนาน	สลับ	สนอง	สมอง

การอ่านคำที่มีอักษรกลางนำ เช่น

ตวาด	จมูก	จريت	จรัส
ตนู	ตวัด	ตลก	ตลาด
อร่าม	อร้อย	อเนก	อนาถ
ตลอด	ตวาด	จรวด	อ่งุ่น

ข้อสังเกตคำที่มีอักษรสูงนำและคำที่มีอักษรกลางนำ

๑. คำข้างต้น พยางค์ ๑ ออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าประสมกับสระอะ (ออกเสียง อะ เพียงครึ่งเสียง) พยางค์ที่ ๒ ออกเสียงพยัญชนะตัวที่ ๒ ประสมกับสระ และพยัญชนะสะกดตามที่ปรากฏ โดยออกเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า คล้ายมี ห นำ

๒. คำอักษรนำซึ่งพยัญชนะตัวหน้า เป็นอักษรสูง หรือเป็นอักษรกลางนำ พยัญชนะตัวหลัง เป็นอักษรต่ำเดี่ยว คือ ง ญ น ม ย ร ล ว และออกเสียงพยางค์ที่ ๒ คล้ายที่ ๒ คำ มี ห นำ เช่น

ผลิต	อ่านว่า	ผะ – หลิด
ฝรั่ง	อ่านว่า	ผะ – หรั่ง
เสวต	อ่านว่า	สะ – เหวด
สยาม	อ่านว่า	สะ – หยาม
สัวส์ดี	อ่านว่า	สะ – หวัด
กนก	อ่านว่า	กะ – หนก
ตวาด	อ่านว่า	ตะ – หวาด
จมูก	อ่านว่า	จะ – หมูก
อร้อย	อ่านว่า	อะ – หร้อย
จريت	อ่านว่า	จะ – หริด

นิทาน เรื่อง น้ำใจกระรอก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรนำจำให้ดี (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

นิทานเรื่อง น้ำใจกระรอก

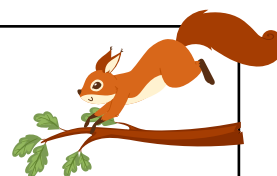

มะปรางกับแม่ปลุกบ้านหลังเล็ก ๆ ไม่หุรหุรอยู่ในสวน
 แถวชานเมือง มะปรางตื่นแต่เช้าตรู่เพื่อทำขนมกล้วยช่วยแม่ ด้วยความมุ่งหมายว่า
 จะนำไปส่งแม่ค้าในตลาด ขนมของเธอมีรสชาติหวานอร่อย พอทำขนมเสร็จมะปรางจะ
 จัดขนมตามจำนวนที่แม่ค้าแต่ละคนสั่งอย่างครบถ้วน แต่สองสามวันมานี้ แม่ค้าคนหนึ่ง
 บ่นหุยมหุยมอย่างหงุดหงิดอย่างหนักกับเธอว่ามะปรางส่งขนมไม่ครบ ขาดไป ๑ ห่อ
 มะปรางรีบขอโทษรับปากว่าจะไม่ให้เกิดเหตุการณ์ขนมขาดจำนวนอีก พอวันต่อมา
 แม่ค้าก็บอกว่าขนมขาดไป ๑ ห่ออีกแล้ว มะปรางกลุ้มใจหนักมากเพราะเป็นเรื่อง
 ใหญ่หลวงที่เขาไม่เคยทำผิดพลาด แม่ของมะปรางก็กำชับหลายรอบว่าอย่าให้ผิดพลาด
 อีกเพราะไม่อยากมีปัญหา

อยู่มาวันหนึ่งพอมะปรางจัดขนมเสร็จ มะปรางก็แอบสังเกตการณ์ที่ประตู
 เพื่อหาสาเหตุของขนมที่หายไป ทันใดนั้นเองมะปรางก็เห็นกระรอกตัวน้อยตัวหนึ่ง
 หางเป็นพวงสวยงามวิ่งออกมาลากขนมไป เธอยิ้มออกมาอย่างดีใจเพราะเห็นความน่ารัก
 ของมัน ต่อมาเธอจึงวางขนม ๑ ห่อสำหรับกระรอกน้อยทุกวัน ซึ่งกระรอกน้อยก็ออกมา
 กินทุกวันเช่นกัน

ตั้งแต่นั้นมามะปรางรู้สึกแปลกใจเมื่อเดินเข้าไปในสวนเพื่อเก็บมะพร้าว
 เธอจะเห็นมะพร้าวแก่ ๆ ตกอยู่ใต้ต้นวันละ ๒-๓ ลูก ทุกวัน ในที่สุดมะปรางก็รู้ว่าเป็น
 ฝีมือของกระรอกน้อยนั่นเอง มะปรางรู้สึกตื่นตัวกับใจกับความ
 มีน้ำใจของมัน มันตอบแทนความดีของเธอในสิ่งที่มันทำได้
 ใครจะนึกว่าแม้แต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ยังรู้จักกตัญญูรู้คุณ
 ถึงเพียงนี้

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ค้นหาอักษรนำ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรนำจำให้ดี (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “น้ำใจกระรอก” แล้วค้นหาคำศัพท์ที่มี
 อักษร อ นำ และ อักษร ห นำมาเขียนและฝึกอ่าน

ห นำ	อ นำ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจงให้นักเรียนนำคำอักษรนำที่ค้นพบมาแต่งประโยคให้ถูกต้อง

ข้อ	คำ	ประโยค
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		

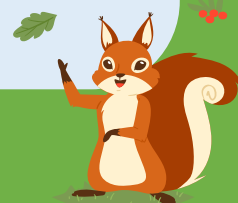
ใบงานที่ ๒ เรื่อง อ่าน เขียน เรียนอักษรนำ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อักษรนำจำให้ดี (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าคำอักษรนำประเภท “กลางนำต่ำเดียว”

และ “สูงนำต่ำเดียว” ที่สนใจ พร้อมเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง

๑. _____	อ่านว่า _____	_____
๒. _____	อ่านว่า _____	_____
๓. _____	อ่านว่า _____	_____
๔. _____	อ่านว่า _____	_____
๕. _____	อ่านว่า _____	_____
๖. _____	อ่านว่า _____	_____
๗. _____	อ่านว่า _____	_____
๘. _____	อ่านว่า _____	_____
๙. _____	อ่านว่า _____	_____
๑๐. _____	อ่านว่า _____	_____

แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบแท้

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	คำ	ระดับคุณภาพ		ที่	คำ	ระดับคุณภาพ	
		๑ คะแนน	๐ คะแนน			๑ คะแนน	๐ คะแนน
		อ่านได้	อ่านไม่ได้			อ่านได้	อ่านไม่ได้
๑.	ปรากฏ			๒๑.	เครื่องขี้ม		
๒.	โปรดปราน			๒๒.	ความหมาย		
๓.	กราบกราน			๒๓.	โคลงเคลง		
๔.	กว้างขวาง			๒๔.	คืบคลาน		
๕.	กลีบกลอก			๒๕.	กว้างไกล		
๖.	ขรุขระ			๒๖.	กวัดแกว่ง		
๗.	ฝุ่นเขลอะ			๒๗.	ข้างขวา		
๘.	ไขว่คว้า			๒๘.	ของขวัญ		
๙.	เพราะพริ้ง			๒๙.	ผลิผลาม		
๑๐.	พริ้มเพรา			๓๐.	โพล้เพล้		
๑๑.	ตรวจตรา			๓๑.	พลัดพราก		
๑๒.	เฟลือ			๓๒.	ขรัวตา		
๑๓.	พลบค่ำ			๓๓.	ผลัดเปลี่ยน		
๑๔.	เผาผลาญ			๓๔.	ปราบปราม		
๑๕.	เพลีนเพลง			๓๕.	ผลักไส		
๑๖.	ครอบครวั			๓๖.	ผลิบาน		
๑๗.	ครบกวัน			๓๗.	ผลุบโผล่		
๑๘.	ครอบคลุม			๓๘.	ตระเวน		
๑๙.	พลับเพลา			๓๙.	ตระเตรียม		
๒๐.	ประปราย			๔๐.	เปลวไฟ		
รวมคะแนนคะแนน							

เกณฑ์การตัดสิน

๓๑-๔๐ คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
๒๑-๓๐ คะแนน	หมายถึง	ดี
๑๑-๒๐ คะแนน	หมายถึง	พอใช้
๑-๑๐ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำควบกล้ำ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำควบแท้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ (อักษรควบ) หมายถึง พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกันอยู่ต้นพยางค์ และใช้สระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า

ประเภทของคำควบกล้ำ

๑) คำควบแท้ ได้แก่ พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ได้แก่ ก ข ค
 ป พ ผ ต ประสมสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน
 ดังตาราง

พยัญชนะ ต้น	ไ	จ	คว	ป	พ	ฝ	ต
ร	กร กราบ	ขร ขรุขระ	คร ครอบ	ปร ปรับ	พร พระ	-	ตร ตรวจ
ล	กล กลัว	ขล ฉลาด	คล โคลง	ปล ปลา	พล เพลง	ผล ผลิ	-
ว	กว ไกว	ขว ขวาน	คว ควาย	-	-	-	-

บทร้อยกรองที่ใช้ ร ควบกล้ำ

ครอบครวัครุครั้นเครงครวญเพลงแว่ว
 ช่างเพริศแพรวไพละเสนาะเสียง
 วางโครงการปรองดองไตร่ตรองเรียง
 ความพร้อมเพรียงโปรดปรานลูกหลานรัก

(ผู้ประพันธ์ : นางสาวสมบัติ ฤกษ์ขจรนามกุล)

บทร้อยกรองที่ใช้ ล ควบกล้ำ

ปลุกกล้วยสวณครวญเพลงบรรเลงหวาน
 เสียงพลิวผ่านปล่องไฟไกลเกินฝัน
 พลอยเพลิดเพลีนปล่อยปลาทำตะวัน
 ผูกเปลพล้นคลาตเคลื่อนเกลื่อนกลาดไกล

(ผู้ประพันธ์ : นางสาวสมบัติ ฤกษ์ขจรนามกุล)

บทร้อยกรองที่ใช้ ว ควบกล้ำ

พ่อนั่งเกวียนมา	พาควายเลี้ยวขวา
ดูกว้างคันคว่ำ	ศึกษาความหมาย
ขวัญขอซื้อขวาน	ใส่พานเรียงราย
ปิดกวาดหยากไย่	ชักใยแมงมุม
มะขวิดคว่ำหน้า	ถือผ้าตราตุ้ม
แวนแคว้นคว้นร่ม	หลบมุมหายใจ

(ผู้ประพันธ์ : นางสาวสมบัติ ฤกษ์ขจรนามกุล)

ตัวอย่าง ประโยคที่มีคำควบกล้ำแท้

ประโยคที่ ๑	กล้าเล่นน้ำสงกรานต์
ประโยคที่ ๒	ขวัญนั่งแคร่ทำแผล
ประโยคที่ ๓	แม่ตรากตรำทำงานหนัก
ประโยคที่ ๔	นายพรานถือขวานเข้าป่า

๒) คำควบไม่แท้ ได้แก่ พยัญชนะ ร ควบกับ จ ช ท ศ ส แล้วอ่านออกเสียงแค่พยัญชนะตัวหน้า เช่น จริง ไม่อ่านออกเสียง ร แต่อ่านว่า จิง เป็นต้น ข้อสังเกตของคำควบ **ทร** เมื่ออ่านออกเสียงให้ออกเสียงเป็น **ช** เช่น ทрудโตรม อ่านว่า ชุดโซม เป็นต้น

บทร้อยกรองคำควบกล้ำไม่แท้

ทรวดทรงทราบทราย	ทรุดโตรมหมายนกอินทรี
มัทรีอินทรียมี่	เทริดนนทรีพุทราเพรา
ทรวงไทรทรีพย์แทรกวัด	โตรมนัส*ณะเชิงเทรา
ตัว “ทร” เหล่านี้เรา	ออกสำเนียงเป็นเสียง “ช”
	(ผู้ประพันธ์ : กำชัย ทองหล่อ)

หมายเหตุ : คำว่า *โตรมนัส* อ่านว่า โซม-มะ-นัด ปัจจุบันไม่ปรากฏคำนี้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ปรากฏคำว่า *โทมัส* อ่านว่า โทม-มะ-นัด หมายถึง ความเสียใจ, ความเป็นทุกข์ใจ

ตัวอย่าง ประโยคที่มีคำควบกล้ำไม่แท้

ประโยคที่ ๑	น้องทรายเก็บพุทราให้แม่
ประโยคที่ ๒	บ้านหลังนั้นเก่าและทรุดโตรม
ประโยคที่ ๓	เศรษฐีใหม่สร้างบ้านใหญ่โต
ประโยคที่ ๔	น้องสร้อยมีทรวดทรงสวยงาม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง คำควบแท้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำควบแท้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง จำแนกคำที่กำหนดให้ลงในตารางคำควบกล้ำที่มี ร ล ว ควบ

กวัดแกว่ง	ข้างขวา	ป่วยไข้	ของขวัญ	ผลิผลาม	โพล้เพล้	ครอบครวั
เปลี่ยนแปลง	เพียบพร้อม	ไขว่คว้า	เกรียงไกร	ขรุขระ		ความดี
หวย	ร่ำรวย	ปวดขา	พวกเรา	เพราะพริ้ง	กล้ำกลาย	ชี้ตลาด

 คำที่มี ร ควบ	 คำที่มี ล ควบ	 คำที่มี ว ควบ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาคำควบแท้ ชัดเส้นใต้และนำมาเขียนให้ถูกต้อง

๑. ครูคำแปลงเป่าขลุ่ยได้ไพเราะเพราะพริ้งอยู่ในสวนพุทรา ใครได้ฟังจะรู้สึกเพลิดเพลิน
๒. คุณยายส่งเสริมให้ฉันสร้างบุญด้วยการสวดมนต์ก่อนนอนและกราบพระทุกคืน
๓. ประเทศไทยประสบปัญหาน้ำท่วมทำให้บ้านเรือนทรุดโทรมและเศรษฐกิจเสียหาย
๔. คนชี้ตลาดจะไม่กล้าพูดความจริง จึงทำให้ทุกคนรู้สึกเกลียดชัง
๕. พ่อค้าปลอมแปลงสินค้าเพื่อนำไปขายปลีกอย่างไม่เกรงกลัวใครจนกลายเป็นเศรษฐี

แบบประเมิน เรื่อง การอ่านออกเสียงคำควบไม่แท้

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	คำ	ระดับคุณภาพ		ที่	คำ	ระดับคุณภาพ	
		๑ คะแนน	๐ คะแนน			๑ คะแนน	๐ คะแนน
		อ่านได้	อ่านไม่ได้			อ่านได้	อ่านไม่ได้
๑.	จริง			๒๑.	สระน้ำ		
๒.	ไซร์			๒๒.	สรรเสริญ		
๓.	พุทรา			๒๓.	ก่อสร้าง		
๔.	ทรุด			๒๔.	ศรัทธา		
๕.	ทรง			๒๕.	เสแสร้ง		
๖.	ทรวดทรง			๒๖.	กำสรวล		
๗.	ทรมวีย			๒๗.	กำสรด		
๘.	ทราบ			๒๘.	เทริด		
๙.	หาดทราย			๒๙.	นันทรี		
๑๐.	เศร้าโศก			๓๐.	อาศรม		
๑๑.	เศรษฐี			๓๑.	สมศรี		
๑๒.	เศรษฐิกิจ			๓๒.	สร้งน้ำ		
๑๓.	สร้าง			๓๓.	สร้างไข		
๑๔.	สร้อย			๓๔.	ส่งเสริม		
๑๕.	แพรง			๓๕.	โถม		
๑๖.	ทรัพย์สิน			๓๖.	สรวม		
๑๗.	ฉะเชิงเทรา			๓๗.	บวงสรวง		
๑๘.	ม้ทรี			๓๘.	เสร็จ		
๑๙.	อินทรี			๓๙.	อินทรีย์		
๒๐.	ต้นไทร			๔๐.	ประเสริฐ		
รวมคะแนนคะแนน							

เกณฑ์การตัดสิน

๓๑-๔๐ คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
๒๑-๓๐ คะแนน	หมายถึง	ดี
๑๑-๒๐ คะแนน	หมายถึง	พอใช้
๑-๑๐ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

ใบงานที่ ๔ เรื่อง คำควบไม่แท้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คำควบไม่แท้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง เขียนคำอ่านของคำควบไม่แท้ที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ทรุตโถม อ่านว่า _____
๒. ทรามวัย อ่านว่า _____
๓. ทรวดทรง อ่านว่า _____
๔. อินทรี อ่านว่า _____
๕. กำสรด อ่านว่า _____
๖. ส่งเสริม อ่านว่า _____
๗. เศร้าโศก อ่านว่า _____
๘. เศรษฐี อ่านว่า _____
๙. ทรัพย์สิน อ่านว่า _____
๑๐. พุทรา อ่านว่า _____

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง นำคำควบกล้ำไม่แท้ที่กำหนดมาเติมในประโยคให้ได้ใจความ

ทราย	ความจริง	สร้อย	เศรษฐิกิจ	ก่อสร้าง
แทรก	อินทรี	ต้นไทร	ทรุตโถม	อาศรม

๑. บ้านเก่าหลังนี้ _____ มากจนไม่สามารถขายได้
๒. การรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยช่วยกระตุ้น _____
๓. ถนนเส้นนี้ _____ ไม่เสร็จทำให้จราจรไม่คล่องตัว
๔. น้องชายเล่นสร้างปราสาท _____ ที่ริมชายหาด
๕. นก _____ เป็นนกขนาดใหญ่ที่มีกรงเล็บแข็งแรงในการล่าเหยื่อ
๖. ฤๅษีเป็นนักบวชที่พำนักใน _____ ในป่าลึก
๗. คุณแม่ไปงานเลี้ยงสังสรรค์จึงหยิบ _____ เพชรมาสวมใส่
๘. ผู้ต้องหาคดีลักทรัพย์สารภาพ _____ ศาลจึงลดโทษให้ครึ่งหนึ่ง
๙. วัดป่ามี _____ หลายต้นให้ร่มเงาผู้คนจึงนิยมไปนั่งวิปัสสนา
๑๐. ต้นไม้สองต้นขึ้น _____ หลังคาบ้านต้องตัดทิ้งเพราะกลัวอุบัติเหตุ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำนาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำนาม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำนาม

การศึกษา “ชนิดและหน้าที่ของคำ” จะช่วยให้เข้าใจโครงสร้างของประโยค ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจในเรื่องการสื่อความหมาย และทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพตามต้องการ ดังนั้น การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำ จึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

หนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓ ชนิดของคำ วลี ประโยคและสัมพันธ์สาร คณะกรรมการจัดทำหนังสืออุเทศภาษาไทยและคณะบรรณาธิการซึ่งได้รับการแต่งตั้ง โดยกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งชนิดของคำออกเป็น ๑๒ ชนิด ได้แก่

- ๑) คำนาม
- ๒) คำสรรพนาม
- ๓) คำกริยา
- ๔) คำช่วยกริยา
- ๕) คำวิเศษณ์
- ๖) คำที่เกี่ยวข้องกับจำนวน
- ๗) คำบอกกำหนด
- ๘) คำบุพบท
- ๙) คำเชื่อม
- ๑๐) คำลงท้าย
- ๑๑) คำอุทาน
- ๑๒) คำปฏิเสธ

๑. ความหมายของคำนาม

คำนาม เป็นคำที่หมายถึงบุคคล สัตว์ วัตถุ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม คือรวมทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและ

นามธรรม คำนามทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลี สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๑๗-๒๓) ได้แบ่งคำนามออกเป็น ๔ ชนิดย่อย ได้แก่

๑) **คำนามสามัญ** คือ นามที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป ไม่ได้ระบุแน่นอนว่าเป็นสิ่งนี้ มีชื่อเรียกอย่างนี้ เช่น คน บ้าน ช้าง แมว อาหาร ฯลฯ

๒) **คำนามวิสามัญ** คือ คำที่เป็นชื่อซึ่งตั้งขึ้นเฉพาะเรียกคำนามสามัญหนึ่ง ๆ เช่น สมชาย สมร เป็นชื่อเฉพาะคน เจ้าแถม ย่าเหล ทองแดง เป็นชื่อเฉพาะของสุนัข เป็นต้น

๓) **คำลักษณนาม** คือ คำที่ใช้บอกลักษณะของคำนามหรือคำกริยา อาจปรากฏอยู่หน้าหรือหลังคำนามและอยู่ติดคำนาม เช่น

- ฝูงผึ้งเข้าจู่โจมศัตรูทันที
- ส่งงานให้ใบสี
- แก้วอี ๑๐ ตัว
- บ้านหลังแรก (บอกลักษณะคำนาม)
- ขอกดที (บอกลักษณะคำกริยา)

๔) **คำอาการนาม** คือ คำนามที่เกิดจากกระบวนการแปลงคำกริยาเป็นคำนาม โดยการเติมหน่วยคำ การ- หรือ ความ- นำหน้าคำกริยา คำอาการนามจะมีความหมายเป็นนามธรรมเสมอ เช่น การกิน การนอน ความดี ความรัก ฯลฯ

๒. หน้าที่ของคำนาม

๑) ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น

- ประกอบชอบอ่านหนังสือ
- ตำรวจจับผู้ร้าย

๒) ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น

- วารีนอ่านจดหมาย
- พ่อตีสุนัข

๓) ทำหน้าที่ขยายนาม เพื่อทำให้นามที่ถูกขยายชัดเจนขึ้น เช่น

- สมศรีเป็นข้าราชการครู
- นายสมศักดิ์ทนายความฟ้องนายปัญญาพ่อค้า

๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนสมบูรณ์หรือส่วนเติมเต็ม เช่น

- ศรธรรมเป็น**ทวาร**
- เขาเป็น**ตำรวจ**แต่น้องสาวเป็น**พยาบาล**

๕) ใช้ตามหลังคำบุพบทหรือขยายกริยาให้ชัดเจนขึ้น เช่น

- คุณแม่ของ**เด็กหญิงสายฝน**เป็น**ครู**
- นักเรียนไป**โรงเรียน**

๖) ใช้บอกเวลาโดยขยายคำกริยาหรือคำนามอื่น เช่น

- คุณพ่อจะไปเชียงใหม่**วันเสาร์**
- เขาชอบมาตอน**กลางวัน**

๗) ใช้เป็นคำเรียกขานได้ เช่น

- **น้ำฝน**ช่วยหยิบปากกาให้ครูทีชี
- **ตำรวจ**ช่วยฉันด้วย

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำนามน่ารู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำนาม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ระบุว่าคำนามต่อไปนี้เป็น “คำนามสามัญ” หรือ “คำนามวิสามัญ”

๑. ตำรวจ	_____	๒. โรงพยาบาล	_____
๓. ครูสมศรี	_____	๔. ประเทศลาว	_____
๕. โรงแรม	_____	๖. สุนทรภู่	_____
๗. ปลาตูก	_____	๘. วัดพระแก้ว	_____
๙. เจ้าต่าง	_____	๑๐. รถยนต์	_____

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ระบุคำลักษณนามคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ฟอง	สาย	ก้อน	รูป	แท่ง	ด้าม
เลา	ปาก	ลำ	แผ่น	ผล	ใบ

๑. กระจดาช	ลักษณนามคือ	_____
๒. ไช่	ลักษณนามคือ	_____
๓. เรือ	ลักษณนามคือ	_____
๔. ขลุ่ย	ลักษณนามคือ	_____
๕. ดินสอ	ลักษณนามคือ	_____

ตอนที่ ๓ คำชี้แจง เติมคำ “การ” และ “ความ” ให้เป็นคำอาการนามที่ถูกต้อง

๑. _____เรียน
๒. _____อดทน
๓. _____กิน
๔. _____ทำงาน
๕. _____รู้

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง คำสรรพนาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำสรรพนาม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำสรรพนาม

คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีก เช่นคำว่า ฉัน เรา ดิฉัน กระผม คุณ ท่าน ได้เท่า เขา มัน สิ่งใด ผู้ใด นี่ นั้น ใคร เป็นต้น

ตัวอย่าง

- คุณยายชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ คุณยายจึงเป็นที่รักของทุกคน
- คุณยายชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ ท่านจึงเป็นที่รักของทุกคน

จากตัวอย่างใช้สรรพนาม “ท่าน” แทน “คุณยาย” เพื่อไม่ต้องกล่าวคำว่า “คุณยาย” ซ้ำ

บุรุษสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง (บุคคลที่ ๓) แบ่งเป็นชนิดย่อยได้ ๓ ชนิด คือ

สรรพนามบุรุษที่ ๑	สรรพนามบุรุษที่ ๒	สรรพนามบุรุษที่ ๓
ใช้แทนตัวผู้พูด เช่นผม ฉัน ดิฉัน กระผม ข้าพเจ้า เรา ข้าพระพุทธเจ้า อาตมา หม่อมฉันเกล้า กระหม่อม	ใช้แทนผู้ฟัง หรือผู้ที่เราพูดด้วย เช่น คุณ เธอ ได้เท่า ท่าน ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า	ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน ท่าน พระองค์

นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ฉันชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด	(ฉัน คือ สรรพนามบุรุษที่ ๑)
วันนี้เธอจะไปขายของไหม	(เธอ คือ สรรพนามบุรุษที่ ๒)
พอใจไม่สบาย เขาจึงไม่ได้มาโรงเรียน	(เขา คือ สรรพนามบุรุษที่ ๓)

หน้าที่ของคำสรรพนาม

- ๑) เป็นประธานของประโยค เช่น
 - เขาไปโรงเรียน
 - เธอทำดินสอตกอยู่บนพื้น
- ๒) ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค (ผู้ถูกกระทำ) เช่น
 - ครูจะตีเธอถ้าเธอไม่ทำการบ้าน
 - คุณแม่ตีมันทำไม
- ๓) ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มหรือส่วนสมบูรณ์ เช่น
 - กำนันคนใหม่ของตำบลนี้คือเขานั่นเอง
- ๔) ใช้เชื่อมประโยคในประโยคความซ้อน เช่น
 - ครูชมเชยนักเรียนที่ขยัน
- ๕) ทำหน้าที่ขยายนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค เพื่อเน้นการแสดงความรู้สึกของผู้พูด จะวางหลังคำนาม เช่น
 - คุณครูท่านไม่พอใจที่เราไม่ตั้งใจเรียน
 - ฉันแหวะไปเยี่ยมคุณปู่ท่านมา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำสรพนาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำสรพนาม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เติมคำสรพนามบุรุษที่ ๑, ๒, ๓ ให้เหมาะสมกับประโยค

๑. แมวของ _____ ชอบกินปลา
๒. _____ ผู้อำนวยการกล่าวต้อนรับนักเรียนในวันปฐมนิเทศ
๓. หนูนาคามเพื่อน “ใครจะไปซื้อขนมกับ _____ บ้าง”
๔. _____ จะไปทำบุญในวันเกิดครบ ๑๐ ขวบ
๕. บ้านหลังใหม่นี้คือบ้านของ _____
๖. หมวกของคุณพ่อ _____ สวยนะ
๗. _____ รักเขาหรือรัก _____
๘. เมื่อ _____ มา _____ จะไป _____
๙. _____ ไปกินข้าวข้างนอกกันเถอะ
๑๐. _____ ไปซื้อของที่สหกรณ์ด้วย
๑๑. _____ รักคุณเท่าฟ้า
๑๒. _____ จะออกไปบิณฑบาต
๑๓. ครูมาลีใจดีมาก _____ สอนวิชาภาษาไทย
๑๔. แมวตัวนั้นร้องตลอดเวลาเพราะ _____ บาดเจ็บ
๑๕. _____ พาพ่อและแม่มาด้วย

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง งดงามสำนวน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียว (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สำนวนที่มีความหมายเกี่ยวกับการกระทำโดยไม่คิดใคร่ครวญทบทวนให้ดีก่อน ผลของการกระทำนั้นแม้เพียงเล็กน้อย ก็อาจส่งผลให้เกิดปัญหาหรือการทะเลาะวิวาท ที่ลุกลามและรุนแรงเกินคาด ได้แก่

ลำดับที่	สำนวน	ความหมาย
๑.	ก่อหวอด	เริ่มจับกลุ่มเพื่อทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง มักใช้ในทางที่ไม่ดี
๒.	ชิงก็ราฆ่าก็แรง	ต่างมีอารมณ์ร้อนพอ ๆ กัน ไม่มีใครยอมใคร
๓.	ชักน้ำเข้าลึก ชักศึกเข้าบ้าน	นำศัตรูหรือสิ่งที่เป็นอันตรายเข้าถึงตัว
๔.	เด็ดดอกไม้กระเด็นถึงดวงดาว	เป็นสำนวนสมัยใหม่ หมายถึง การทำงานหรือการทำให้เกิดความสูญเสียแม้เพียงส่วนเล็กน้อยหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสรรพสิ่งทั้งหลาย ย่อมกระทบถึงผลต่อเนื่องกัน อาจทำให้เกิดผลเสียที่ยิ่งใหญ่เกินคาด
๕.	ต่อความยาวสาวความยืด	พูดกันไปมาให้มากเรื่องเกินสมควร
๖.	ตาต่อตา ฟันต่อฟัน	ตอบแทนกันอย่างสาสม
๗.	บานปลาย	ขยายออกไปมากกว่าที่ตั้งใจไว้ ขยายเรื่องเล็กให้กลายเป็นเรื่องใหญ่โตกว่าเดิม
๘.	หุนหันพลันแล่น	ด่วนทำสิ่งใดลงไปโดยไม่ยั้งคิดด้วยอารมณ์โกรธ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ชวนคิดพินิจเรื่องราว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียว (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่องน้ำผึ้งหยดเดียวก่อนเหตุและตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เมื่อนายอำเภอได้สวนเรื่องราว ได้ฟังคำขัดทอดแล้วก็ต้องหัวร่อขึ้น เพราะอะไร

๒. เมื่อนายอำเภอได้สวนทวนความระหว่างคู่กรณีในเรื่อง ใครให้การกระจ่างขัดที่สุด

๓. การที่จะไม่ให้เรื่องเล็ก ๆ กลายเป็นเรื่องใหญ่ เราไม่ควรทำอะไร

๔. นักเรียนพิจารณาว่าเหตุการณ์ตอนใดบ้างที่สามารถแก้ไขได้ ก่อนที่จะเกิดปัญหาอื่นตามมา และควรแก้ไขด้วยวิธีใด

๕. สำนวน “ร้อยแปดพันเก้า” มีความหมายว่าอย่างไร

ใบงานที่ ๘ เรื่อง สรุปข้อคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียว (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่องน้ำผึ้งหยดเดียวก่อนเหตุและตอบคำถามต่อไปนี้

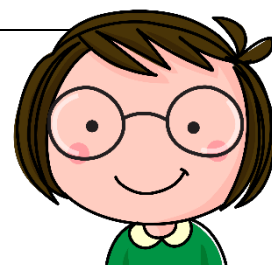
๑. นักเรียนชอบตัวละครใดในเรื่อง “น้ำผึ้งหยดเดียว” มากที่สุด เพราะเหตุใด

๒. นักเรียนไม่ชอบตัวละครใดในเรื่อง “น้ำผึ้งหยดเดียว” มากที่สุด เพราะเหตุใด

๓. นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่อง “น้ำผึ้งหยดเดียว”

๔. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “น้ำผึ้งหยดเดียว” คืออะไร

๕. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ใบงานที่ ๙ เรื่อง เรียงลำดับกระชับเหตุการณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดลำดับเหตุการณ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่อง “น้ำผึ้งหยดเดียว”

เหตุการณ์ที่ ๑ _____

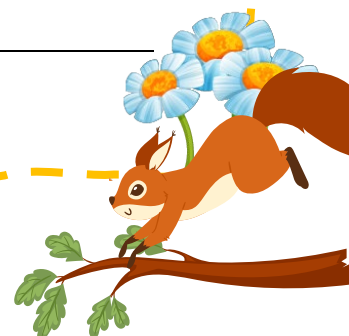
เหตุการณ์ที่ ๒ _____

เหตุการณ์ที่ ๓ _____

เหตุการณ์ที่ ๔ _____

เหตุการณ์ที่ ๕ _____

เหตุการณ์ที่ ๖ _____

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คุณค่าวรรณกรรมคำสอน

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านและบอกความหมายคำอักษรนำ					☐
๒. การอ่านคำที่มีพยัญชนะควบแท้และควบไม่แท้					☐
๓. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำนาม					☐
๔. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนาม					☐
๕. การอ่านจับใจความและคาดคะเนเหตุการณ์					☐
๖. การอธิบายความหมายของคำและสำนวน					☐
๗. การพูดลำดับเหตุการณ์					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง สุนทรการสื่อสาร

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผักสมุนไพรรอบบ้านมีคุณค่าทั้งนั้น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนบันทึกความรู้ เป็นการเขียนบันทึกเรื่องราวจากการอ่านหนังสือ หรือจากการดูหรือฟังสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นความรู้ที่ควรจำ เพื่อเป็นการเตือนความจำหรือใช้อ้างอิงในวันข้างหน้า

๑. หัวข้อที่ควรเขียนบันทึกความรู้

- ๑.๑ ชื่อเรื่อง
- ๑.๒ เนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้า โดยสรุป
- ๑.๓ ชื่อผู้เขียนบันทึก
- ๑.๔ หนังสือที่นำมาค้นคว้า โดยระบุชื่อหนังสือ ผู้แต่ง โรงพิมพ์ ปีที่พิมพ์ หรือจากการดูหรือฟังใคร เมื่อใด

๒. วิธีการเขียนบันทึกความรู้

- ๒.๑ อ่าน ฟัง หรือดูเรื่องให้เข้าใจ
- ๒.๒ ตั้งคำถามและตอบคำถามให้ได้ว่า อ่าน ฟัง หรือดูเรื่องอะไร เรื่องนั้นเป็นอย่างไร และมีการลำดับเรื่องราวอย่างไร เป็นต้น
- ๒.๓ นำคำตอบมาเรียบเรียง แล้วเขียนจดบันทึกเป็นเรื่องราว
- ๒.๔ สรุปใจความสำคัญให้ครบถ้วน

๓. ประโยชน์ของการเขียนบันทึกความรู้

- ๓.๑ ช่วยเตือนความจำหรือทบทวนความรู้
- ๓.๒ ให้ความรู้แก่ผู้อ่านหรือผู้ที่พบเห็น
- ๓.๓ นำมาเป็นข้อมูลอ้างอิงหรือข้อมูลหลักฐานได้

๔. ตัวอย่างการเขียนบันทึกความรู้จากเรื่องที่อ่าน

ทำไมต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ารอบสะดือ

แต่เดิม สถานเสาวภารักษารโรคพิษสุนัขบ้าด้วยการฉีดวัคซีนที่ทำจากไขสันหลัง กระจ่าย ต่อมาเปลี่ยนเป็นสมองสัตว์โดยเฉพาะสมองแกะและหนูทดลองวัคซีนชนิดนี้ ได้รับการคิดค้นมาเพื่อใช้ฉีดเข้าใต้ผิวหนัง โดยต้องฉีดถึง ๑๔-๒๑ เข็ม ดังนั้นบริเวณที่จะ ฉีดยาต้องมีพื้นที่มากและไม่เกิดการอักเสบได้ง่าย พื้นที่หน้าท้องรอบสะดือจึงเป็นบริเวณ ที่เหมาะสมที่สุดในการฉีดวัคซีน แต่วัคซีนที่ทำจากสมองสัตว์ ทำให้หลายคนมีอาการแพ้ อย่างรุนแรง จึงมีการคิดค้นวัคซีนขึ้นใหม่ โดยทำจากเซลล์เพาะเลี้ยง ซึ่งมีประสิทธิภาพ สูงและไม่ทำให้เกิดอาการแพ้ ใช้วิธีฉีดเข้ากล้ามเนื้อที่หัวไหล่ และฉีดเพียง ๕ เข็มเท่านั้น

สถานเสาวภาเลิกใช้วัคซีนที่ฉีดรอบสะดือมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ จนกระทั่ง ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้โรงพยาบาลทั่วประเทศใช้เฉพาะวัคซีน ที่ทำจากเซลล์เพาะเลี้ยงเท่านั้น เพราะฉะนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ในประเทศไทยจะไม่มีใครถูกฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่รอบสะดืออีก

ที่มา : ๑๐๘ ของคำถาม เล่ม ๗

ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง

๑. เรื่องที่อ่านมีชื่อเรื่องว่าอย่างไร

= ทำไมต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ารอบสะดือ

๒. เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

= การรักษาโรคพิษสุนัขบ้า

๓. เพราะเหตุใด จึงต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ารอบสะดือ

= เพราะเป็นบริเวณที่มีพื้นที่มากและไม่เกิดอาการอักเสบได้ง่าย

๔. ปัจจุบันยังมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ารอบสะดืออยู่หรือไม่ เพราะเหตุใด

= ไม่มี เพราะมีการคิดค้นวัคซีนขึ้นมาใหม่ ใช้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อที่หัวไหล่แทน

เรียบเรียงคำตอบและจดบันทึก

เรื่อง ทำไมต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ารอบสะดือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งสาเหตุที่ต้องฉีดวัคซีนรอบสะดือ เพราะเป็นบริเวณที่มีพื้นที่มากและไม่เกิดอาการอักเสบได้ง่าย แต่ปัจจุบันไม่มีการฉีดวัคซีนรอบสะดือแล้ว เพราะได้มีการคิดค้นวัคซีนขึ้นมาใหม่ ใช้ฉีดเข้าที่กล้ามเนื้อที่หัวไหล่แทน

ผู้บันทึก ด.ช. วิเชียร เขียนดี
จาก ๑๐๘ ซองคำถาม เล่ม ๗

โรงเรียนวัดดาวเทียม
พระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผักสมุนไพรรอบบ้านมีคุณค่าทั้งนั้น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ผักสมุนไพรรอบบ้านมีคุณค่าทั้งนั้น” แล้วปฏิบัติตามกิจกรรม
 การอ่าน SQ4R พร้อมทั้งบันทึกคำตอบลงในใบงาน

คำถาม

๑. _____
 ๒. _____

บันทึกความรู้

ใจความสำคัญ

ผู้บันทึก _____
 ชื่อเรื่อง _____
 ที่มา _____

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ช่วยกันคิด ช่วยกันตอบ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิไจมรดกโลก
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ภูมิไจมรดกโลก” และ “รู้เรื่องมรดกโลก” แล้วตอบคำถาม

๑. สถานที่ใดบ้างในบทความที่ประกาศเป็นมรดกโลก

๒. หน่วยงานใดเป็นผู้ประกาศมรดกโลก

๓. เพราะเหตุใดจึงมีการประกาศมรดกโลก

๔. นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง “ภูมิไจมรดกโลก”
 และ “รู้เรื่องมรดกโลก”

๕. นักเรียนได้รับข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง “ภูมิไจมรดกโลก”
 และ “รู้เรื่องมรดกโลก”

ข่าว เรื่อง สุกแล้ว ทุเรียนป่าละอู หัวหินจัดงานใหญ่
 คัดเกรด A ขาย กก. ๒๕๐ เท่ากันทุกร้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รู้เท่าทันข่าว
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สุกแล้ว ทุเรียนป่าละอู หัวหินจัดงานใหญ่ คัดเกรด A ขาย กก. ๒๕๐ เท่ากันทุกร้าน

ที่มา : ไทยรัฐออนไลน์ ฉบับวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๔๗ น.
 สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/central/2699759>

มาแล้วจ้า สุกแล้วจ้า ทุเรียนป่าละอู อำเภอหัวหิน รสหวานมัน เนื้อหนา เหนียว เนียนละเอียด มีความพิเศษอร่อยมีเอกลักษณ์ จนได้รับเครื่องหมายสินค้า GI จัดงานใหญ่ ๑๙-๒๕ มิถุนายนนี้ ที่สนามช้าง อบต. ห้วยสัตว์ใหญ่ คัดเกรดเอจากสวน ขายกิโลกรัมละ ๒๕๐ บาทเท่ากันทุกร้าน

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ นายพลกฤต พวงวลัยสิน นายอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เปิดเผยว่าทุเรียนป่าละอูเป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทองพระราชทาน ซึ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) พระราชทานแก่ตำรวจตระเวนชายแดนนำไปปลูกที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน ครั้นสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงเรียนอานันท ที่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๐๙ จนกลายเป็นผลไม้ ที่นิยมปลูกกันในพื้นที่ เมื่อนำมาปลูกในพื้นที่ป่าละอู ที่มีความพิเศษบนพื้นที่สูง สภาพอากาศและความอุดมสมบูรณ์ของดิน อีกทั้งเป็นการปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ จึงทำให้ได้ผลผลิตทุเรียนมีคุณภาพ มีรสหวาน เนื้อหนา เหนียว เนียนละเอียด สีเหลืองอ่อน เนื้อแห้งมีความมันมากกว่าความหวาน เม็ดลีบเล็ก กลิ่นไม่รุนแรง จึงมักจะได้รับ การยอมรับจากผู้โปรดปรานทุเรียนว่ามีความพิเศษเป็นเอกลักษณ์ จนได้รับเครื่องหมาย สินค้า GI (Geographical Indication) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แสดงถึงแหล่งเพาะปลูกที่เจาะจงแค่ที่ใดที่หนึ่ง เป็นสินค้าเด่น ของชุมชน ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการเกษตร โดยผู้มีสิทธิใช้เครื่องหมาย GI

ได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิตในพื้นที่ที่เป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งได้ร่วมกันรักษาคุณภาพมาตรฐาน ชื่อเสียงและอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นนี้เอาไว้

สำหรับทุเรียนป่าละอูส่วนใหญ่จะเริ่มออกผลผลิตสู่ท้องตลาดตั้งแต่เดือนมิถุนายน จนถึงเดือนสิงหาคม โดยขณะนี้เริ่มมีทุเรียนป่าละอูบางส่วนออกจำหน่ายแล้ว พร้อมกันนี้ อำเภอหัวหิน ร่วมกับ อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่ เตรียมจัดงานมหกรรมผลไม้และของดีป่าละอู ครั้งที่ ๑๐ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายทุเรียนให้กับผู้บริโภคโดยตรง ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ ซึ่งจะสร้างรายได้ให้กับชุมชน ตามมา โดยภายในงานจะมีเกษตรกรชาวสวนในพื้นที่นำผลไม้และพืชผลทางการเกษตร อาทิ เงาะ มังคุด และของดีต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่มาจำหน่าย โดยเฉพาะทุเรียนป่าละอู ทั้งพันธุ์หมอนทองและชะนี ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกได้คัดทุเรียนป่าละอูเกรด A จากสวนโดยตรงนำมาจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวได้ลองชิมที่ศูนย์แสดงสินค้า OTOP ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ในราคาเดียวกันทุกร้าน กิโลกรัมละ ๒๕๐ บาท ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานเปิดงานในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖ นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้ชิมทุเรียนป่าละอูแสนอร่อยแล้ว ยังได้ชมวิถีชีวิตหมู่บ้านชาวไทยภูเขา และน้ำตกป่าละอูเลื่องชื่อที่มีความสวยงามมากที่สุด สามารถเข้าเที่ยวชมได้ทั้งปี

ที่มา : <https://huahin.town/recommend/durian-pa-la-u/>

ใบงานที่ ๓ เรื่อง จริงหรือมั่ว ชัวร์หรือไม่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รู้เท่าทันข่าว
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นจากข้อความต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	ทุเรียนป่าละอูเป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทองพระราชทาน ซึ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) พระราชทานแก่ตำรวจตระเวนชายแดน		
๒.	ทุเรียนป่าละอูได้รับเครื่องหมายสินค้า GI จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗		
๓.	ทุเรียนป่าละอูมักจะได้รับรางวัลจากผู้โปรดปรานทุเรียนว่ามีความพิเศษเป็นเอกลักษณ์		
๔.	อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่จัดงานมหกรรมผลไม้และของดีป่าละอู ครั้งที่ ๑๐		
๕.	เกษตรกรได้คัดทุเรียนป่าละอูเกรด A จากสวนมาจำหน่ายราคากิโลกรัมละ ๒๕๐ บาททุกร้าน		
๖.	งานมหกรรมผลไม้และของดีป่าละอู ครั้งที่ ๑๐ จัดที่ศูนย์แสดงสินค้า OTOP ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่		
๗.	สำหรับทุเรียนป่าละอูส่วนใหญ่จะเริ่มออกผลผลิตสู่ท้องตลาดตั้งแต่เดือนมิถุนายนจนถึงเดือนสิงหาคม		
๘.	น้ำตกป่าละอูเลื่องชื่อที่มีความสวยงามมากที่สุดสามารถเข้าเที่ยวชมได้ทั้งปี		
๙.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานเปิดงานในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖		
๑๐.	โดยขณะนี้เริ่มมีทุเรียนป่าละอูบางส่วนออกจำหน่ายแล้ว		

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสื่อโฆษณา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รู้เท่าทันสื่อโฆษณา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ฟังและดูสื่อโฆษณาที่นำเสนอ จากนั้นเขียนข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 จากโฆษณาอย่างละ ๓ ข้อ

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. _____ _____ _____ _____	๑. _____ _____ _____ _____
๒. _____ _____ _____ _____	๒. _____ _____ _____ _____
๓. _____ _____ _____ _____	๓. _____ _____ _____ _____

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. คำกริยา

คำกริยา คือคำที่เป็นส่วนหลักของกริยาวลี ซึ่งเป็นหัวใจของประโยค สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๓๒-๓๔) แบ่งคำกริยาไว้ ๒ ประเภท คือ กริยาที่มีหน่วยกรรมและกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม ดังนี้

๑) คำกริยาที่มีหน่วยกรรม (สกรรมกริยา)

เป็นคำกริยาที่มีนามวลีตามหลัง ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น

- ฉันทกินขนม	ขนม	เป็นกรรมของกริยา กิน
- พ่อฟังข่าว	ข่าว	เป็นกรรมของกริยา ฟัง
- น้องอ่านหนังสือ	หนังสือ	เป็นกรรมของกริยา อ่าน
- ชาวนาเกี่ยวข้าว	ข้าว	เป็นกรรมของกริยา เกี่ยว

๒) คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม (อกรรมกริยา)

เป็นคำกริยาที่ไม่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยเติมเต็มหรือหน่วยเสริมความตามหลัง เช่น หัวเราะ ตก ชื่น ตาย ยืน เดิน เสียใจ ดีใจ วิทก กังวล เซ็ง สนุก ฯลฯ

- เด็กหัวเราะ
- ฝนตก
- เราเสียใจ
- วัยรุ่นเซ็ง

ลักษณะของคำกริยา

๑) คำกริยาบอกอาการ เช่น คาบ กิน เดิน นั่ง นอน ไหว้ ดู

๒) คำกริยาบอกสภาพ เช่น ฉลาด อ้วน ผอม สวย

หน้าที่ของคำกริยา

- ๑) ทำหน้าที่เป็นกริยาสำคัญของประโยค เช่น คนกินข้าว นกบินมาเป็นฝูง เป็นต้น
- ๒) ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น กินมากทำให้อ้วน เป็นต้น
- ๓) ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น ฉันชอบเดินแอร์บิกตอนเช้า เป็นต้น
- ๔) ทำหน้าที่ช่วยขยายกริยาสำคัญให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น พี่คงจะกลับบ้านเย็นนี้ เป็นต้น
- ๕) ทำหน้าที่ช่วยขยายคำนามให้เข้าใจเด่นชัดขึ้น เช่น ฉันชอบกินกล้วยเดี่ยวผัด เป็นต้น

๒. คำช่วยกริยา

คำช่วยกริยา คือคำที่ไม่ใช่คำกริยาและไม่ปรากฏตามลำพัง แต่จะปรากฏร่วมกับคำกริยาและอยู่ข้างหน้าคำกริยาเสมอเพื่อบอกความหมายทางไวยากรณ์ของกริยา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๕: ๔๐-๔๑) แบ่งคำช่วยกริยา ดังนี้

- ๑) แสดงความหมายบอกกาลว่าเป็นอดีตหรืออนาคต เช่น
 - หมอ**ได้**ผ่าเอาเนื้อร้ายออกหมดแล้ว (แสดงอดีต)
 - ฉัน**จะ**ไปหาเขาพรุ่งนี้ (แสดงอนาคต)
- ๒) แสดงความหมายว่าเกิดเหตุการณ์อยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง เกิดเหตุการณ์เป็นประจำ หรือเหตุการณ์เพิ่งสิ้นสุดไป เช่น
 - ผม**กำลัง**อาบน้ำอยู่ เลยรับโทรศัพท์ไม่ได้ (แสดงเหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง)
 - เขามักออกไปวิ่งทุกเย็น (แสดงเหตุการณ์ที่ทำเป็นประจำ)
 - นาฬิกา**เพิ่ง**ตาย (แสดงเหตุการณ์ที่เพิ่งสิ้นสุดไป)
- ๓) แสดงมาลาคาดคะเน ขอร้อง บังคับ เช่น
 - เย็นนี้ฝน**คง**ตกแน่ (คาดคะเน)
 - เขายัง**รับ**ราชการอยู่**มั้ง** (คาดคะเน)
 - คุณ**ต้อง**คืนเงินผมให้ได้ (บังคับ)
 - **โปรด**ดสับบุหรี่ยในอาคาร (ขอร้อง)

๔) แสดงวาทจกว่าเป็นผู้รับการกระทำ เช่น

- รถเราถูกรถคันนั้นเฉี่ยวเอา
- เจ้าตูบโดนขัง

๕) คำช่วยกริยาบางคำมักใช้ร่วมกับคำว่า “ไม่” เพื่อบอกความปฏิเสธ เช่น

- เขาไม่คอยออกกลางแจ้ง
- เขาไม่สู้จะแข็งแรงเท่าไรนัก

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยานำรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำกริยาและคำช่วยกริยา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ชัดเส้นใต้คำกริยาในประโยคแล้วนำมาเขียนลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยค	คำกริยา	
		บอกอาการ	บอกสภาพ
๑.	ณรงค์เล่นฟุตบอลทุกวัน		
๒.	ประเสริฐปลูกผักสวนครัวไว้หลังบ้าน		
๓.	เจ้าตูบโตนซัง		
๔.	แม่สวย		
๕.	สุนัขตัวนี้ฉลาดมาก		

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ชัดเส้นใต้คำกริยาในประโยคและจำแนกว่าเป็น “กริยาที่มีหน่วยกรรม” หรือ “กริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม” โดยทำเครื่องหมายถูก (✓)

ข้อ	ประโยค	ประเภทคำกริยา	
		มีหน่วยกรรม	ไม่มีหน่วยกรรม
๑.	นาฬิกาตาย		
๒.	น้องหว่าเราะ		
๓.	สุนัขคาบกระดูก		
๔.	วัยรุ่นแข็ง		
๕.	ชาวสวนเก็บผลไม้		

ตอนที่ ๓ คำชี้แจง ชัดเส้นใต้คำช่วยกริยาในประโยค

๑. รถของพ่อโดนชน	๒. เขากำลังมา
๓. เ็นนี้ฝนคงตกหนักแน่ ๆ	๔. คุณแม่จะไปเชียงใหม่วันเสาร์
๕. เขามักออกไปวิ่งทุกเย็น	๖. ผมกำลังอาบน้ำ
๗. เขายังทำงานที่นี้	๘. คุณต้องไปที่นั่นกับผม
๙. น้องถูกแม่ตีเพราะชน	๑๐. พ่อมักดื่มกาแฟดำ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง คำวิเศษณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ เป็นคำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา และเป็นส่วนหลักของวิเศษณ์วลี คำวิเศษณ์จึงเป็นส่วนประกอบของวิเศษณ์วลีมักปรากฏหลังหน่วยกริยา หากเป็นคำกริยาอาการหรือคำกริยาคุณศัพท์คำวิเศษณ์จะปรากฏหลังคำกริยาโดยตรง เช่น นกเขาบินสูง แต่หากเป็นคำกริยากรรมคำวิเศษณ์จะปรากฏหลังคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยานั้น เช่น แม่เขาทำกับข้าวเก่ง เป็นต้น สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๔๑-๔๕) แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

๑) คำวิเศษณ์สามัญ เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาโดยทั่วไป เช่น

- วันนี้รถติดจัง
- เขามาตรงเวลาที่เดียว
- นอนนอนแล้ว
- แม่บ้านทำกับข้าวเอง

๒) คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะ เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ คำวิเศษณ์ประเภทนี้จะแสดงลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งของคำกริยา เช่น

- แดงแจ้
- เปียกซึก
- อ้วนตะลุกปุก
- กัดฟันกรอด ๆ

นอกเหนือจากนั้นบางสำนวนทำหน้าที่เดียวกับคำวิเศษณ์ จัดเป็นคำวิเศษณ์ด้วย เช่น

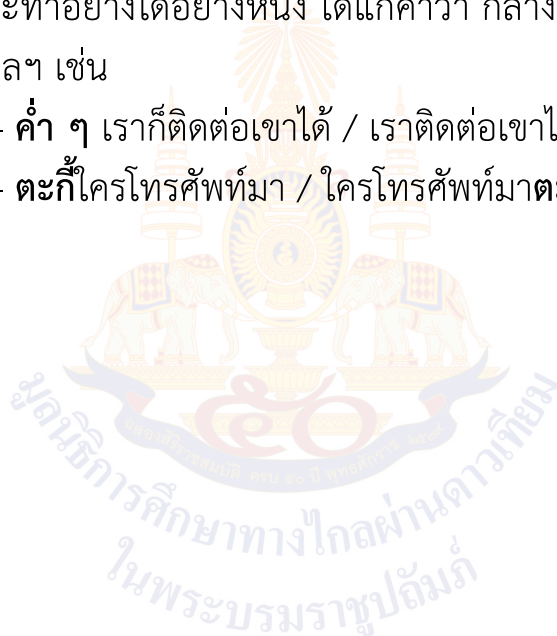
- พุดน้ำไหลไฟดับ
- ทำงานหามรุ่งหามค่ำ
- สั่นเป็นเจ้าเข้า

๓) **คำวิเศษณ์แสดงคำถาม** เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงคำถามเกี่ยวกับการกระทำ ว่ากระทำไปเพราะเหตุผลอะไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อะไร กระทำลงไปเวลาใด กระทำไปลักษณะใด ได้แก่คำว่า ทำไม เหตุใด เพราะเหตุใด ไย ไฉน เมื่อไร อย่างไร ฯลฯ เช่น

- **ทำไม** สัตว์ป่าหลายชนิดจึงสูญพันธุ์ (ถามว่ากระทำไปเพราะเหตุใด)
- เครื่องบินจะลง**เมื่อไร** (ถามว่ากระทำลงไปเวลาใด)
- อุบัติเหตุเกิดขึ้น**ได้อย่างไร** (ถามว่ากระทำไปลักษณะใด)

๔) **คำวิเศษณ์บอกเวลา** เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้เพื่อบ่งบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า กลางวัน กลางคืน คำ ๆ เข้า ๆ พรุ่งนี้ มะรืนนี้ ตะกี้ ฯลฯ เช่น

- **คำ ๆ** เราก็ติดต่อเขาได้ / เราติดต่อเขาได้**คำ ๆ**
- **ตะกี้**ใครโทรศัพท์มา / ใครโทรศัพท์มา**ตะกี้**

ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำวิเศษณ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านประโยคต่อไปนี้แล้วขีดเส้นใต้คำวิเศษณ์และระบุว่าเป็นคำวิเศษณ์ชนิดใด

ตัวอย่าง วันนี้รถติดจัง

คำวิเศษณ์สามัญ

๑. เขาออกไปข้างนอกแล้ว

๒. วันนี้ฝนตกและรถติดจัง

๓. พี่ชายนอนกััดฟันกรอด ๆ

๔. แม่ฉันชอบทำกับข้าวกินเอง

๕. วันนี้สมศรีสวมเสื้อสีแดงแจ้

๖. เขามาตรงเวลาที่เดียว

๗. เธอต้องตอกตะปูแรง ๆ หน่อย

๘. เด็กน้อยเคี้ยวข้าวตุ้ย ๆ

๙. แมวสีเทาอ้วนตะลุกปุก

๑๐. พ่อลับมีดคมกริบ

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนจดหมาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลิขิตจดหมาย (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนจดหมาย

ในปัจจุบันโลกมีการพัฒนาการสื่อสารทางโทรคมนาคมได้สะดวกและรวดเร็ว แต่การสื่อสารอีกชนิดที่ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ การเขียนจดหมาย เพราะสามารถเขียนได้ทุกเวลาทุกโอกาส เก็บไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

๑. ประเภทของจดหมาย

การเขียนจดหมาย เป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นความเรียงที่มีรูปแบบ โดยเฉพาะ ผู้เขียนต้องใช้ถ้อยคำที่สั้น กระชับ ตรงตามวัตถุประสงค์ การเขียนจดหมายแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑) **จดหมายส่วนตัว** เป็นจดหมายที่เขียนติดต่อกันระหว่างบุคคลที่คุ้นเคยกัน เช่น บิดา มารดา ญาติสนิท ครู อาจารย์ เพื่อน เพื่อไต่ถามทุกข์สุขส่วนตัว

๒) **จดหมายกิจธุระ** เป็นจดหมายที่เกี่ยวข้องกับธุระการงานเป็นจดหมายระหว่างบุคคลถึงบุคคล บุคคลถึงบริษัทห้างร้านหรือเป็นจดหมายของบุคคลถึงส่วนราชการ การใช้สำนวนภาษาต้องสุภาพและให้ความสำคัญกับผู้รับจดหมาย

๓) **จดหมายธุรกิจ** เป็นจดหมายที่ใช้ติดต่อกันในวงธุรกิจ มีจุดประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ เช่น เสนอขายสินค้าหรือบริการสั่งซื้อสินค้าและตอบรับการสั่งซื้อ ติดตามหนี้ เป็นต้น มีรูปแบบและการใช้ภาษาเป็นทางการหรือค่อนข้างเป็นทางการ

๔) **จดหมายราชการ** เป็นจดหมายที่เขียนติดต่อกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ หรือบุคคลเขียนไปถึงส่วนราชการหรือส่วนราชการมีไปถึงส่วนราชการด้วยตนเอง ตลอดจนส่วนราชการนั้นเขียนจดหมายไปถึงตัวบุคคล

๒. วิธีการเขียนจดหมาย

- ๑) เขียนข้อความให้ชัดเจน ใช้ถ้อยคำสุภาพ กระชับรัด สละสลวย
- ๒) เขียนด้วยลายมือชัดเจน อ่านง่าย
- ๓) ใช้ภาษาถูกต้องตามลักษณะการใช้ภาษา
- ๔) เขียนตามรูปแบบจดหมายที่ถูกต้อง

๓. รูปแบบการเขียนจดหมาย

- ๑) การวางรูปแบบจดหมาย ควรจัดวางให้มีสัดส่วนพอเหมาะกับหน้ากระดาษ โดยเว้นด้านหน้าประมาณหนึ่งนิ้ว และเว้นด้านหลังประมาณครึ่งนิ้ว
- ๒) ที่อยู่ของผู้เขียน อยู่ตรงมุมบนขวาของหน้ากระดาษ
- ๓) วันเดือนปี เขียนกึ่งกลางหน้ากระดาษ
- ๔) คำขึ้นต้น อยู่ด้านซ้ายห่างจากขอบกระดาษประมาณ ๑ นิ้ว และต้องเขียนให้เหมาะสมแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่
- ๕) เนื้อความ เริ่มเขียนโดยย่อหน้าเล็กน้อย และควรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อขึ้นเนื้อความใหม่ สำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียน ต้องคำนึงถึงความสุภาพ เขียนถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องถ้าต้องการอวยพรให้ญาติผู้ใหญ่ในตอนท้ายของจดหมาย ควรอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ส่วนการอวยพรให้เพื่อนจะอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ก็ได้
- ๖) คำลงท้าย อยู่ตรงกับวันเดือนปีที่เขียน และต้องเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะและบุคคล
- ๗) ชื่อผู้เขียน เยื้องลงมาทางขวามือ ถ้าเขียนจดหมายถึงบุคคลที่ไม่คุ้นเคย ควรวงเล็บชื่อที่เขียนเป็นตัวบรรจง ถ้าเป็นจดหมายราชการต้องบอกยศตำแหน่งของผู้ส่งด้วย

๔. มารยาทในการเขียนจดหมาย

- ๑) ใช้กระดาษสีขาว สีอ่อนหรือสีสุภาพ ไม่มีรอยยับหรือรอยฉีกขาด ขนาดได้มาตรฐาน ไม่ควรใช้กระดาษที่มีตราของทางราชการเขียนจดหมายส่วนตัว
- ๒) เขียนด้วยหมึกสีดำ สีน้ำเงิน ไม่ควรใช้ดินสอ หมึกแดง หรือหมึกสีฉูดฉาด เพราะไม่สุภาพ ควรเขียนตัวอักษรหรือตัวเลขให้ชัดเจน ไม่ขูด ลบ ขีด ฆ่า หรือเขียนทับลงไป
- ๓) ไม่ใช้ซองที่มีลวดลายหรือสีเข้มมาก

- ๔) ไม่สอดคล้องกับบัตรหรือสิ่งของมีค่าลงในซองจดหมาย อาจหายได้
- ๕) จดหมายที่ส่งทางไปรษณีย์ ต้องผนึกดวงตราไปรษณียากรตามอัตรา
ที่การสื่อสารกำหนดไว้ที่มุมบนด้านขวามือ
- ๖.) เรียงลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสมใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ไม่ใช่
ภาษาพูดในการเขียนจดหมาย
- ๗) ถ้าต้องการเขียนข้อความเพิ่มเติมหลังเขียนจดหมายจบแล้ว ต้องเขียน
คำว่า ป.ล. (ปัจฉิมลิขิต) ก่อน
- ๘) ควรเขียนคำนำหน้าชื่อผู้รับบนหน้าซองให้ถูกต้อง เช่น คุณ นายแพทย์
อาจารย์ หรือยศทางทหาร

๕. รูปแบบของคำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้าย

ผู้รับจดหมาย	คำขึ้นต้น	สรรพนาม (ผู้เขียน)	สรรพนาม (ผู้รับ)	คำลงท้าย
เพื่อน	...(ใส่ชื่อ)... เพื่อนรัก	ฉัน	เธอ	ด้วยความรัก, ด้วย ความรักยิ่ง, รักและคิดถึง
บิดามารดา	กราบเท้า... (คุณพ่อ/คุณ แม่)...ที่เคารพ อย่างสูง	ลูก, หลาน, ผม, กระผม, ดิฉัน หรือใช้ชื่อเล่น แทน	คุณพ่อ คุณแม่	ด้วยความเคารพ รักอย่างสูง

๖. ส่วนประกอบของจดหมาย

- ๑) สถานที่เขียน ควรบอกให้ชัดเจน จากหน่วยย่อยไปหาหน่วยใหญ่ เช่น
- ๕/๒ หมู่ ๔ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐**
- ๒) วัน เดือน ปี ใช้แบบจดหมายราชการ ดังนี้ **๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕**
- ๓) คำขึ้นต้น ใช้ให้เหมาะสมกับบุคคล **(ดูหัวข้อที่ ๕)**
- ๔) ใจความหรือเนื้อความ ถ้ามีเรื่องจะต้องเขียนมากควรแบ่งเป็นตอน ๆ
ถ้าจะเขียนเรื่องใหม่ก็ขึ้นบรรทัดใหม่ ไม่ควรเขียนติดต่อกันเพียงย่อหน้าเดียว
- ๕) คำลงท้าย ต้องใช้ให้สัมพันธ์กับคำขึ้นต้นและใช้ให้ถูกต้องตามฐานะ
ของบุคคล

๖) ชื่อผู้เขียน ถ้าใช้ลายเซ็นต้องวงเล็บชื่อ-นามสกุลไว้ใต้ลายเซ็น ด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน หากมีตำแหน่งหน้าที่การงานให้บอกตำแหน่งหน้าที่นั้นด้วย

๗. การเขียนจดหมายซอง

๑) ที่อยู่ของผู้รับ ต้องเรียงลำดับจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ ได้แก่

- ชื่อของผู้รับ ถ้าเป็นจดหมายสำคัญ เช่น มีธนาคาสอดอยู่ด้วย
ต้องระบุคำนำหน้าชื่อผู้รับ

- บ้านเลขที่ ซอย หรือตำบล
- ถนนที่ตั้ง
- ตำบลหรือแขวง
- อำเภอหรือเขต
- จังหวัด
- รหัสไปรษณีย์

๒) ที่อยู่ของผู้ส่ง เรียงลำดับเช่นเดียวกับผู้รับ จะเขียนไว้ด้านบนซ้ายของตนเอง

๓) คำขึ้นต้น ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัว อาจใช้คำว่า “กรุณาส่ง” หรือ “นามผู้รับ”

๔) ดวงตราไปรษณียากร ติดตามราคาที่กรมไปรษณีย์ฯ กำหนด เพราะถ้าติดไม่ครบ ผู้รับจะถูกปรับเป็น ๒ เท่าของราคาที่ขาดไป

๘. รูปแบบจดหมาย

คำขึ้นต้น..... เนื้อหาความ เนื้อหาความ คำลงท้าย.....	ที่อยู่..... วันที่..... (ชื่อผู้เขียนจดหมาย)

๙. ตัวอย่างการเขียนจดหมายถึงเพื่อน

๑๐๑ หมู่ ๓ ต.ตาคลี
อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์
๖๐๑๔๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

นภา เพื่อนรัก

เราได้รับจดหมายจากนภาแล้ว ดีใจด้วยนะที่ชนะการประกวดเขียนเรียงความ เรื่อง “พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย” เราก็รักและเคารพพระองค์ท่านมากที่สุดในชีวิต เช่นกัน เรามีความสุขทุกครั้ง ที่ได้เห็นพระองค์ แม้เพียงเห็นในจอโทรทัศน์ก็ตาม ครอบครัวของเรารักพระองค์ทุกคน และนำหลักปรัชญาเรื่องความพอเพียงมาใช้ด้วย

เราเขียนเรียงความไม่เก่ง แต่เราวาดภาพสวยงามนะ ชนะการประกวดเหมือนกัน ได้ไปแข่งขันต่อในระดับภาค เราจะนำภาพที่เราวาดไว้ไปให้นภาดูนะ ในช่วงปิดภาคเรียนนี้ คุณพ่อคุณแม่บอกว่าจะพาครอบครัวของเรามาเยี่ยมคุณปู่คุณย่าและจะพักหลายวัน เราคงมีเวลาคุยกัน คงได้เที่ยวทะเล สวนสาธารณะใกล้บ้านของนภาแน่เลย

สุดท้ายนี้ เราขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้นภาเพื่อนรักมีความสุข เรียนเก่ง ตลอดไปนะจ๊ะ

รักและคิดถึง
ภัครมล
(ภัครมล จันทรัมย์)

๑๐. ตัวอย่างการเขียนจดหมายถึงบิดามารดา

๑๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลอ่างแก้ว
อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
๑๔๑๒๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

กราบเท้า คุณพ่อคุณแม่ ที่เคารพรักอย่างสูง

ผมได้รับเงิน ๕๐๐ บาท ที่คุณพ่อคุณแม่กรุณาส่งมาให้แล้วครับ ผมจะนำไปซื้อ
กางเกงกีฬา ๑ ตัวและสมุด ๓ เล่ม เหลือเงินอีก ๓๐๐ บาท ผมนำมารวมไว้ใน
ค่าใช้จ่ายประจำวัน

โรงเรียนจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาเพื่อคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาแต่ละประเภท
เข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัด ผมได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอล
และวิ่ง ๑๐๐ เมตร ผมดีใจมากและจะพยายามฝึกซ้อม เพื่อนำรางวัลมาฝาก
คุณพ่อคุณแม่ครับ

ผมจะเล่าเรื่องดี ๆ ให้คุณพ่อคุณแม่ฟังครับ ในงานแข่งขันกีฬาของโรงเรียน
มีผู้ใหญ่จากจังหวัดมาร่วมงาน เขาสัมภาษณ์ว่าหน้าห้องน้ำ ผมจึงเก็บไปให้ครู
ประกาศหาเจ้าของ เขารับกระเป๋าคืนด้วยความดีใจ เขาประกาศชมเชย
โดยประกาศชื่อคุณพ่อคุณแม่ด้วยครับ ส่วนคุณครูให้ผมเป็นเด็กดีที่เป็นตัวอย่างครับ
ผมดีใจและยังปลื้มไม่หายเลยครับ จึงเขียนจดหมายมาเล่าเรื่องให้คุณพ่อคุณแม่ทราบ
ตอนนี้ผมขอทำการบ้านก่อนนะครับ

สุดท้ายนี้ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยคุ้มครองคุณพ่อคุณแม่ให้มีความสุข
มีสุขภาพแข็งแรงและปลอดภัยครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ภูวดล

(ภูวดล สุวรรณภูมิ)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง รูปแบบจดหมาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลิขิตจดหมาย (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นำพยัญชนะ ก - ฉ ไปเขียนในช่องว่างให้ถูกต้องตามรูปแบบจดหมาย

๑. ที่อยู่ หรือสถานที่เขียนจดหมาย

๒. วัน เดือน ปี

๓. คำขึ้นต้น

๔. เนื้อความของจดหมาย

๕. คำลงท้าย

๖. ชื่อผู้เขียน

ก. ตรงกับวันที่

ข. เขียนต่อจากวันที่

ค. กึ่งกลางหน้ากระดาษ
เป็นส่วนที่เขียนต่อจากที่อยู่

ง. ย่อหน้า ๑ นิ้ว เขียนต่อ
จากคำขึ้นต้นในบรรทัดต่อมา

จ. มุมบนขวามือ

ฉ. อยู่ใต้คำลงท้าย

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนจ่าหน้าซอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลิขิตจดหมาย (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนจ่าหน้าซองจดหมายถึงเพื่อนให้ถูกต้องตามรูปแบบ

ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง _____ _____ _____ _____ _____	ผณึก ดวงตรา ไปรษณียากร ชื่อและที่อยู่ผู้รับ _____ _____ _____ _____											
<table border="1" style="margin: auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>						<table border="1" style="margin: auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>						

[illegible]

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุนทรการสื่อสาร

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน					☐
๒. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข่าว					☐
๓. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสื่อโฆษณา					☐
๔. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำกริยา					☐
๕. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำช่วยกริยา					☐
๖. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์					☐
๗. การเขียนจดหมายถึงเพื่อน					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

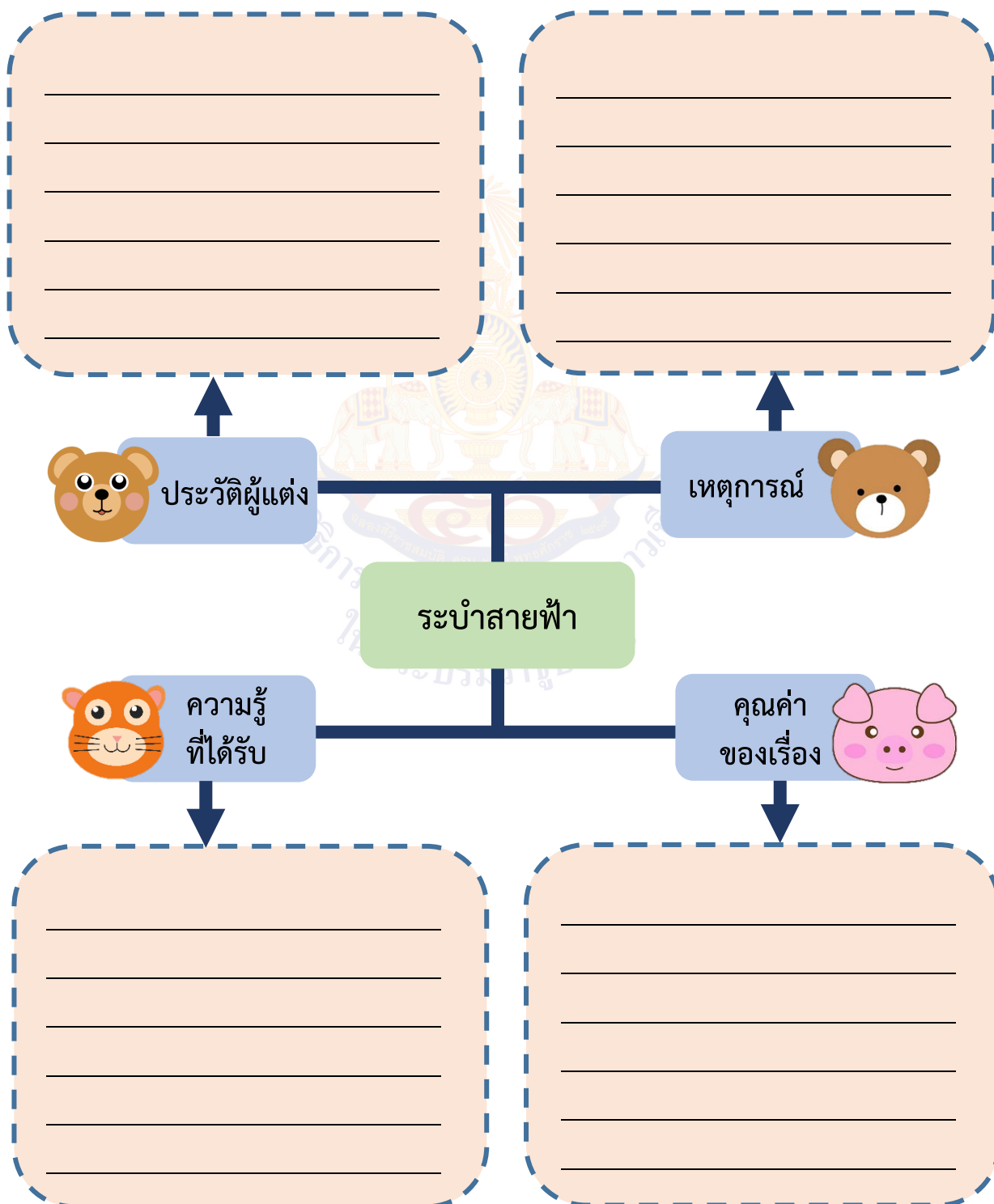

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สำราญรสวรรณคดี

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนภาพความคิดสรุปความรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบายสายฟ้า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่อง “ระบายสายฟ้า”

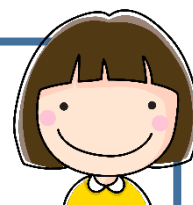
ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำราญรสวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบายสายฟ้า (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ระบายสายฟ้า” และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง

๒. ตัวละครสำคัญ

๓. สถานที่

๔. เหตุการณ์สำคัญ

๕. ผลของเหตุการณ์

๖. ข้อคิด

ใบงานที่ ๓ เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลำราณูรสวรรค์คดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบายสายฟ้า (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ทด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ระบำสายฟ้า” และตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง “ระบำสายฟ้า” บทเห่กล่อมพระบรรทม
จำนวน ๒ ข้อ

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายวิธีการนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน ๓ ข้อ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำเกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำเกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. คำที่เกี่ยวกับจำนวน

คำที่เกี่ยวกับจำนวน แบ่งเป็น ๔ ชนิดย่อย ได้แก่ คำบอกจำนวน
 คำบอกลำดับ คำหน้าจำนวน และคำหลังจำนวน

๑) คำบอกจำนวน คือคำที่มีความหมายถึงจำนวน เช่น ๑ ๒ ๓ ฯลฯ
 ทุก หลาย ก็ บาง ครึ่ง ฯลฯ มักปรากฏหน้าคำลักษณนาม หน้าคำนาม หรือหลังคำกริยา
 ที่ต้องเติมเต็ม ตัวอย่างเช่น

- เราจะซื้อหนังสือ ๒ เล่ม
- สามพรานอาสาล่าช้างที่ตม้น
- ๑๓ ทหารเลื้อยออกรบด้วยกัน ตาย ๗ รอด ๖

๒) คำบอกลำดับ คือคำที่แสดงลำดับ ได้แก่ คำบอกจำนวนประเภท
 ตัวเลขที่ปรากฏกับคำว่า ที่ เช่น ที่หนึ่ง ที่สอง ที่สาม ฯลฯ และคำว่า หนึ่ง (ออกเสียงว่า
 นึ่ง) เดียว แรก สุดท้าย หน้า หลัง กลาง ที่โหล บัวย รั้งท้าย

๓) คำหน้าจำนวน คือคำที่ปรากฏอยู่หน้าคำบอกจำนวน และมักมีคำ
 ลักษณนามตาม คำหน้าจำนวนจะขยายความหายของคำบอกจำนวนอีกทีหนึ่ง เช่น
 อีก สัก ตั้ง ทั้ง เพียง ประมาณ เกือบ ราว เกือบ ๆ ราว ๆ กว่า ฯลฯ

- เราจะซื้อเสื้ออีก ๒ ตัว
- สมฤทัยมีลูกตั้ง ๔ คน

๔) คำหลังจำนวน คือคำที่ปรากฏอยู่หลังคำบอกจำนวน อาจปรากฏอยู่
 หน้าหรือหลังคำลักษณนามก็ได้ เช่น กว่า เศษ พอดี ถ้วน เป็นต้น

- มีคนมาชุมนุมพันกว่าคน
- เขาต้องการซื้อผ้าสามหลาเศษ
- ไก่ตัวนี้หนัก ๒ กิโลพอดี
- เราต้องจ่ายค่าน้ำประปา ๕๐๐ บาทถ้วน

๒. คำบอกกำหนด

คำบอกกำหนด คือคำขยายนามที่อยู่ในตำแหน่งสุดท้ายในนามวลี แบ่งเป็น ๒ ชนิดย่อย ได้แก่

๑) **คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ** คือคำขยายนามเพื่อกำหนดชี้เฉพาะว่าคำนามนั้นอยู่ใกล้หรือไกล คำบอกกำหนดจะเป็นคำที่อยู่ตำแหน่งสุดท้ายของนามวลีเสมอ มีจำนวน ๘ คำ ได้แก่ *นี่ นั้น โน่น นู่น* และ *นี้ นั้น โน่น นู่น*

- นิยาย*นี้*ใครเป็นคนแต่ง
- เสื่อ*นั้น*ยังไม่ได้ซัก
- ต้นไม้*นู่น*มีอีกาอยู่เยอะ
- เสื่อ*ตัวโน้น*ราคาแพง

๒) **คำบอกกำหนดไม่ชี้เฉพาะ** คือคำขยายนามที่ไม่ระบุระยะใกล้ไกล และไม่ระบุแน่ชัดหรือเจาะจงว่าเป็นผู้ใด ชื่นใด ตัวใด เป็นต้น เช่น *อื่น อื่น ๆ นานา ต่าง ๆ ต่าง ๆ นานา ไต ไหน*

- รถ*อื่น*เข้าอุ่มหมด / รถคัน*อื่น*เข้าอุ่มหมด
- ของ*อื่น ๆ* มีคนจองแล้วทั้งนั้น / ของชิ้น*อื่น ๆ* มีคนจองหมดแล้วทั้งนั้น

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สนุกกับประโยค
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำเกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เลือกคำเกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนดมาแต่งประโยคให้ถูกต้อง

๑. คำบอกจำนวน ได้แก่ หนึ่ง สอง สาม ทุก หลาย ก็ บาง ครึ่ง

๑) _____

๒) _____

๒. คำบอกลำดับ ได้แก่ เดียว แรก สุดท้าย หน้า หลัง กลาง ที่ไหน บ้าง ร้างท้าย

๓) _____

๔) _____

๓. คำหน้าจำนวน ได้แก่ อีก ลัก ตั้ง ทั้ง เพียง ประมาณ เกือบ ราว กว่า

๕) _____

๖) _____

๔. คำหลังจำนวน ได้แก่ กว่า เศษ พอดี ถ้วน

๗) _____

๘) _____

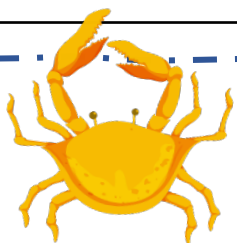
๕. คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ ได้แก่ นั้น โน่น อยู่นั้น และ นี่ นั้น โน่น อยู่นั้น

๙) _____

๖. คำบอกกำหนดไม่ชี้เฉพาะ ได้แก่ อื่น อื่น ๆ นานา ต่าง ๆ ต่าง ๆ นานา ไต ไหน

๑๐) _____

นิทาน เรื่อง ปูทองรู้คุณ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ขวนอ่านนิทานคติธรรม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

นิทาน เรื่อง ปูทองรู้คุณ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งมีพราหมณ์คนหนึ่งประกอบอาชีพทำนา ดวงตาของพราหมณ์เป็นวงกลม ๓ ชั้น ใส่แว่น สามารถมองเห็นอะไรชัดเจนกว่าคนอื่น

วันหนึ่งพราหมณ์ได้เดินออกไปยังหนองน้ำปลายนา ได้พบปูตัวหนึ่งมีสีทอง กำลังกระหายน้ำใกล้จะตาย พราหมณ์จึงนำผ้ามาห่อปูทองพาไปยังแม่น้ำ แล้วปล่อยปูทองว่ายน้ำไป พราหมณ์มีความสุขที่ได้ช่วยปูทองให้พ้นจากความทุกข์ทรมาน และทุกครั้งที่พราหมณ์มายังหนองน้ำจะพบปูทองที่เติบโตใหญ่ขึ้นอยู่เสมอจนเกิดความคุ้นเคยระหว่างกัน

ใกล้กับหนองน้ำนั้นมีกาผิวเมียคู่หนึ่งอาศัยอยู่บนต้นตาลใหญ่ นางกาเกิดอาการแพ้ท้องอยากกินดวงตาพราหมณ์ จึงได้อ้อนวอนขอให้พ่อกาช่วยคิดแผนร้ายโดยไปขอให้งูเห่าที่อาศัยอยู่ในจอมปลวกได้ต้นตาลเดียวกันไปกัดพราหมณ์ แล้วค่อยจิกควักลูกตามากิน พ่อกาก็เห็นด้วย นับตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา กาทั้งสองเริ่มปรนนิบัติงูเห่าด้วยการหาอาหารมาให้กินเป็นประจำ จนวันหนึ่งจึงเอ่ยปากขอร้องให้งูเห่าทวงบุญคุณกับงูเห่าขอให้งูเห่าไปกัดพราหมณ์ วันต่อมาเมื่อพราหมณ์เดินมาที่ปลายนา งูเห่าเลื้อยออกมาจากโพรงแล้วเข้ามากัดพราหมณ์ล้มลงนอนร้องครวญครางจนแน่นิ่งอยู่กับพื้น ส่วนงูเห่าเลื้อยเข้าจอมปลวกไป ปูทองรีบขึ้นมาจากน้ำกระโดดขึ้นไปเกาะอยู่บนอกของพราหมณ์ พ่อกาบินมาเกาะบนร่างพราหมณ์และกำลังจะจิกดวงตาของพราหมณ์ ปูทองใช้ก้ามปูหนีบคอของพ่อกาไว้แน่นแล้วพูดว่า

“เจ้ากาชั่ว เจ้าเรียกงูเห่าออกมาเดี๋ยวนี้ มิเช่นนั้นเจ้าคอขาดแน่ ๆ”

พ่อกากล้มตายจึงร้องเรียกงูเห่าว่า “เฮ้ย...งูเห่าเพื่อนรัก กลับมาก่อน ข้าถูกปูตาโปนหนีบคอแล้ว กลับมาช่วยกันก่อน”

งูเห่าพอได้ยินเสียงเรียกก็เลื้อยกลับมาแผ่แม่เบี้ยหันจะฉกปูทอง ปูทองจึงใช้กำมปูอีกข้าง หนึ่งหนีบคองูเอาไว้ อีก งูเห่าเดินไม่หลุดจึงร้องถามปูทองว่า “เจ้าปูตาโปนปล่อยพวกข้า เดียวนี้นะ เจ้าหนีบคอพวกข้าทั้งสองไว้ทำไม”

ปูทองตอบว่า “เจ้างูเห่าชั่ว ชายคนนี้เป็นที่พึงของข้า ถ้าเขาตายไปข้าก็ต้อง ตายด้วย เพราะไม่มีผู้คุ้มครอง เจ้ามาทำให้เขาตายเสียแล้ว พวกเจ้าต้องตาย”

งูเห่าฟังแล้วคิดจะล่อลวงปูทองจึงพูดว่า “เจ้าปูตาโปน ถ้าเช่นนั้น ข้าจะดูตพิษ กลับคืนให้เขาฟื้นคืนชีพมา เจ้าปล่อยพวกข้าก่อนสิ ก่อนที่พิษร้ายแรงจะทำให้เขาตาย”

ปูทองรู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของงูเห่าจึงพูดว่า “เจ้างูเห่าชั่ว ข้าจะปล่อยเจ้า ต่อเมื่อ เห็นชายคนนี้ลุกขึ้นได้ก่อนแล้ว ข้าถึงจะปล่อยกาไป” ว่าแล้วก็คลายกำมให้งูเลื้อยไป ดูตพิษคืน เมื่อพราหมณ์ได้ลุกขึ้นยืนเป็นปกติแล้ว ปูคิดว่าถ้าขึ้นปล่อยให้สัตว์ทั้งสองนี้ไป ก็จะกลับมาทำร้ายพราหมณ์อีก จึงใช้กำมปูหนีบคอสัตว์ทั้งสองเสียชีวิตทันที ฝ่ายนางกา ที่เกาะอยู่บนต้นตาลเห็นเหตุการณ์กลับตาลปัตรเช่นนั้นก็รีบบินหนีไปอยู่ที่อื่น พราหมณ์จึงโยนร่างของพ่อกาและงูเห่าทิ้งเข้าป่าไป

นับตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา พราหมณ์และปูทองก็ยิ่งสนิทสนมคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น กว่าแต่ก่อน ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนตราบสิ้นชีวิต

ที่มา : หนังสือนิทานชาดก
โดย พระมหาสุนทร สุนทรธมโม (เสนาชูย)

ใบงานที่ ๕ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ชวนอ่านนิทานคติธรรม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง “ปुทองรู้คุณ” แล้วตอบคำถาม

๑. ทำไมงูเห่าต้องทำร้ายพราหมณ์

๒. ทำไมกาตัวเมียต้องอยากกินตาของพราหมณ์

๓. ปุทองมีวิธีการช่วยเหลือพราหมณ์อย่างไรให้รอดชีวิต

๔. ถ้าหากนักเรียนเป็นกาตัวเมียจะมีวิธีการแก้ปัญหอย่างไรโดยไม่ทำร้ายพราหมณ์

๕. จงบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านและอธิบายการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สำนวนไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนสุภาษิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สำนวนไทย

สำนวนไทย คือถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านาน มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สำนวนคือ ถ้อยคำ กลุ่มคำ หรือความที่เรียบเรียงขึ้นในเชิงอุปมาอุปไมยโดยมีนัยแฝงเร้นซ่อนอยู่ อย่างลึกซึ้ง แฝบคาย เพื่อให้ผู้รับได้ไปตีความ ทำความเข้าใจด้วยตนเองอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งอาจแตกต่างไปจากความหมายเดิมหรืออาจคล้อยคลึงกับความหมายเดิมก็ได้

สำนวนสุภาษิตไทยรวมถึงคำพังเพยนั้น นิยมใช้กันมาอย่างยาวนานและแพร่หลาย นับเป็นอีกหนึ่งในวัฒนธรรมที่น่าภาคภูมิใจของไทยเรา สำนวนไทย สุภาษิตไทยและคำพังเพยนั้น เกิดจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้น ทั้งทางดีและทางร้าย จนมีการนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ในเชิงสั่งสอนหรือเปรียบเทียบ

ประเภทของสำนวน

สำนวนที่เป็นสุภาษิต และสำนวนที่เป็นคำพังเพยนั้น ดูเผิน ๆ จะคล้ายกันมากจนแยกกันแทบไม่ออก

สำนวนที่เป็นสุภาษิต จะเป็นเชิงสั่งสอนหรือให้ข้อคิด เช่น หัวล้านได้หัวवानรได้แก้ว กิ้งก่าได้ทอง เป็นต้น

สำนวนที่เป็นคำพังเพย จะเป็นลักษณะของการเปรียบเทียบของสองสิ่ง เช่น กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้ เป็นต้น

ตัวอย่างสำนวน

สำนวน	ความหมาย
กลมเป็นลูกมะนาว	หลบหลีกได้คล่อง
ตาเป็นสับปะรด	มีพวกคอยสอดส่องเหตุการณ์ให้
กระต่ายขาเดียว	ยืนกรานไม่ยอมรับ
จุ่มกมด	รู้ทันเหตุการณ์
กิ้งก่าได้ทอง	คนที่ได้ดีแล้วลืมตัว
แกว่งเท้าหาเสี้ยน	หาเรื่องเดือดร้อนใส่ตัว
ขนทรายเข้าวัด	ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
บุกป่าฝ่าดง	ต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ
กระต่ายตื่นตูม	ตื่นตกใจโดยไม่สำรวจให้ถ่วงถี่เสียก่อน
กลัwdอกพิกุลจะร่วง	อาการนิ่งไม่พูด
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	เห็นผิดเป็นชอบ
คนทรพี	คนอกตัญญู

ที่มา : วัฒนธรรมในการใช้ภาษา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ความหมายของสำนวน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง คั่นคว้าความหมายของสำนวนที่พร้อมทั้งคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

๑. สีสอให้ควายฟัง _____
 หมายถึง _____
๒. จับปลาสองมือ _____
 หมายถึง _____
๓. กระต่ายหมายจันทร์ _____
 หมายถึง _____
๔. คางคกขึ้นวอ _____
 หมายถึง _____
๕. เข็นครกขึ้นภูเขา _____
 หมายถึง _____
๖. วัวหายล้อมคอก _____
 หมายถึง _____
๗. ช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวมาปิด _____
 หมายถึง _____
๘. เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด _____
 หมายถึง _____
๙. ทำนาบนหลังคน _____
 หมายถึง _____
๑๐. ปอกกล้วยเข้าปาก _____
 หมายถึง _____

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง สุภาษิตคำพังเพย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนสุวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สุภาษิตและคำพังเพย

สุภาษิต หมายถึง ข้อความสั้น ๆ กะทัดรัด แต่มีความหมายชัดเจนลึกซึ้ง มีคติสอนใจ หรือความจริงเกี่ยวกับความคิด และแนวปฏิบัติซึ่งสามารถพิสูจน์เชื่อถือได้ เช่น

สุภาษิต	ความหมาย
แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร	การยอมแพ้ทำให้เรื่องสงบลงง่าย การไม่ยอมแพ้ทำให้เรื่องไม่สงบ
น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ	อย่าขัดขวางในสิ่งที่เป็นอันตราย
ได้ทีชี้แพะไล่	ซ้ำเติมเมื่อผู้อื่นพลั้งพลั้งลง
สอนหนังสือสั่งฆราวาส	สั่งสอนคนที่มีวิชาความรู้มากกว่า
ธรรมะย่อมชนะอธรรม	ความดีย่อมชนะความชั่ว
งกกำกงเกวียน	กระทำในทางที่ไม่ดีถูกผลกระทบตามสนอง

คำพังเพย มีลักษณะคล้ายสุภาษิตและเกือบเป็นสุภาษิต แต่ไม่ได้สอนใจหรือให้ความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรง เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะติ ชม ตักเตือน แสดงความเห็นอยู่ในตัว เช่น

คำพังเพย	ความหมาย
ถีลอดตาข้างห่างลอดตาเส้น	ดูเหมือนเป็นคนละเอียดรอบคอบแต่ความจริงแล้วไม่ใช่ (ตำหนิ)
ดำน้ำพริกละลายแม่น้ำ	การลงทุนลงแรงมากแต่ได้ผลลัพธ์ไม่คุ้มค่า (ตำหนิ)
ไก่อามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง	การรู้จักแต่งตัวให้ดูดี ต้องรู้จักปรุงแต่ง (ชื่นชม)
ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่	รู้จักพิจารณาการเลือกคู่ครองโดยดูจากนิสัยใจคอ ความประพฤติของมารดา (ตักเตือน)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำพังเพย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนสุพรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง จับคู่คำพังเพยกับความหมายและนำตัวอักษรหน้าความหมายเติมลงในช่องว่าง
 หน้าคำพังเพยที่กำหนด

๑. _____ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

๒. _____ กำแพงมีหูประตูมีช่อง

๓. _____ คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

๔. _____ ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

๕. _____ น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง

๖. _____ พุดไปสองไฟเบี่ยนึงเสียตำลึงทอง

๗. _____ กิ่งทองใบหยก

๘. _____ สวรรค์อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ

๙. _____ สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

๑๐. _____ กว่าถั่วจะสุกกากี้ไหม้

ก. พุดมากได้สาระน้อย

ข. ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวาง
การทำงานคนอื่น

ค. จะพูดอะไรให้ระมัดระวัง
ถึงเป็นความลับอาจมีคนอื่นรู้ได้

ง. ความสุขที่เกิดจากการทำความดี
หรือความทุกข์ที่เกิดจากการ
ทำความชั่ว ย่อมอยู่ในใจของ
ผู้ทำเอง

จ. สอนสิ่งที่เขารู้ดีหรือถนัดอยู่แล้ว

ฉ. จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ให้พิจารณาอย่างละเอียด
รอบคอบ

ช. มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักใช้ความรู้
ให้เกิดประโยชน์

ซ. พุดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า

ฌ. กว่าจะได้ผลดังต้องการก็เสีย
อย่างใดอย่างหนึ่งไป

ญ. ชายหญิงที่เหมาะสมจะ
แต่งงานกัน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง สุภาชิตไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำราญรสวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สำนวนไทยใจชื่นชม (๓)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำสุภาชิตที่กำหนดให้

๑. คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล

๒. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

๓. ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม

๔. ชิงสุกก่อนห่าม

๕. ธรรมะย่อมชนะอธรรม

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ตั้งคำถามและตอบคำถามจากสื่อที่ฟังและดู
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ การถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ กระบวนการถามจะช่วยขยายทักษะการคิดและทำความเข้าใจให้กระจ่างได้ ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความท้าทาย

การตั้งคำถามมี ๒ ระดับ คือ คำถามระดับพื้นฐานและคำถามระดับสูง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. คำถามระดับพื้นฐาน เป็นการถามความรู้ ความจำ เป็นคำถามที่ใช้ความคิดทั่วไป หรือความคิดระดับต่ำ ใช้พื้นฐานความรู้เดิมหรือสิ่งที่ประจักษ์ในการตอบ เนื่องจากเป็นคำถามที่ฝึกให้เกิดความคล่องตัวในการตอบ

๒. คำถามระดับสูง เป็นการถามให้คิดค้น หมายถึง คำตอบที่ผู้เรียนตอบต้องใช้ความคิดซับซ้อน เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาในการคิดหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานในการคิดและตอบคำถาม

การตั้งคำถามที่ดี

- ๑) ก่อนที่จะมีการตั้งคำถามนั้นเราก็ควรตั้งใจฟังทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
- ๒) มีการจดบันทึกระหว่างการฟัง ในเรื่องที่สนใจหรือมีข้อสงสัย
- ๓) จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังให้ได้
- ๔) ตั้งคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็นไม่กำกวม
- ๕) ตั้งคำถามให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ
- ๖) ใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
- ๗) มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลายแนวคิด

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ตั้งคำถามตอบตามแนวคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำราญรสนวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ตั้งคำถามและตอบคำถามจากสื่อที่ฟังและดู
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู

๑. คำถาม :

คำตอบ : _____

๒. คำถาม :

คำตอบ : _____

๓. คำถาม :

คำตอบ : _____

๔. คำถาม :

คำตอบ : _____

๕. คำถาม :

คำตอบ : _____

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่ฟังและดู
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดในเชิงอธิบายเหตุผล ข้อเท็จจริง หลักการ หรือแนวความคิดเห็นของผู้พูด เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม เชื่อถือ ยอมรับหรือเห็นด้วยกับผู้พูดและสามารถนำแนวคิดเหล่านั้นไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ลักษณะของการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ความคิดเห็นในทางบวก
- ๒) ความคิดเห็นในทางลบ

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น เกิดขึ้นได้ในหลายโอกาส มีความแตกต่างทั้งด้านลักษณะและสามารถแบ่งแยกประเภทออกได้ ดังนี้

- ๑) ความคิดเห็นเชิงสนับสนุน
- ๒) ความคิดเห็นเชิงขัดแย้ง
- ๓) ความคิดเห็นเชิงวิจารณ์
- ๔) ความคิดเห็นเชิงแนะนำ
- ๕) ความคิดเห็นเชิงตั้งข้อสังเกต

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

- ๑) เลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ
- ๒) มีข้อมูลหลักฐานประกอบที่สมเหตุสมผล
- ๓) ใช้คำสรรพนามแทนตัวให้เหมาะสมกับโอกาส
- ๔) พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและมีมารยาทในการพูด
- ๕) แสดงความคิดเห็นโดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
- ๖) พูดโดยปราศจากอคติหรือความลำเอียง

มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ก่อนพูดแสดงความคิดเห็นควรกล่าวคำขออนุญาตพูด
- ๒) ไม่ใช่คำพูดเสียดสีหรือพาดพิงให้ผู้อื่นเสียหาย
- ๓) ไม่ผูกขาดการพูดเสนอความเห็นไว้เพียงคนเดียว
- ๔) ใช้เวลาในการเสนอความเห็นอย่างเหมาะสม
- ๕) เคารพกฎกติกาหรือมติของที่ประชุมชน
- ๖) แสดงกิริยาวาจาที่สุภาพ ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล

การใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็น

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่คนเราจะสามารถใช้แสดงออกในการแสดงความคิด ฉะนั้นในการแสดงความคิดเห็นผู้พูดจะต้องรู้จักวิธีการใช้ภาษา ดังนี้

- ๑) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม
- ๒) พูดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ
- ๓) ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ประกอบกับคำกริยาแสดงการเสนอแนวคิด
- ๔) ใช้ถ้อยคำที่บ่งชี้ว่าเป็นการตั้งข้อสังเกต
- ๕) ใช้ถ้อยคำที่เชื่อมโยงในการอ้างความคิดเห็นที่มีผู้เสนอมาก่อนแล้ว
- ๖) ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดี
- ๗) ใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

ข้อควรระวังในการพูดเสนอความเห็น

- ๑) ไม่พูดจาวกวน ออกนอกเรื่อง ทำให้เสียเวลา
- ๒) ไม่ใช่ความเห็นส่วนตัวเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็น
- ๓) ไม่โอ้อวด ยกตนข่มท่าน หรืออวดว่าเป็นผู้รู้
- ๔) ไม่ใช่ข้อคติหรืออารมณ์ส่วนตัวมาประกอบการแสดงความคิดเห็น
- ๕) ไม่กล่าวตำหนิ หรือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสื่อมเสีย
- ๖) ไม่ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี หรือมีเจตนาไม่ดี

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำราญรสนวรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่ฟังและดู
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามจากการดูวิดีโอเรื่อง ธนาคารเวลา (Time Bank)

“ออมเวลา” มีค่าเท่า “ออมเงิน”

๑. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่า “ออมเวลา” มีค่าเท่ากับ “ออมเงิน”

๒. นักเรียนชอบวิดีโอเรื่องนี้หรือไม่ เพราะอะไร

๓. วิดีโอเรื่องนี้ประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สำนวนสุพรรณคดี

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง					☐
๒. การอ่านจับใจความ					☐
๓. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำบอกจำนวน					☐
๔. การศึกษาชนิดและหน้าที่ของคำบอกกำหนด					☐
๕. การบอกความหมายของสำนวน					☐
๖. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด					☐
๗. การพูดแสดงความคิดเห็นจากสื่อที่ฟังและดู					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ชีวิตที่ถูกเมิน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑. สัตว์ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรแก่มนุษย์เลยมีบ้างไหม และเราควรรังแกสัตว์เหล่านั้นหรือไม่ อย่างไร

๒. ถ้าคนและสัตว์ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โลกนี้จะเป็นอย่างไร ลองแสดงความคิดเห็น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน”
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้นการเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถาม จากเรื่องที่เราอ่านว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้างสถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

องค์ประกอบของแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง
๒. ตัวละคร
๓. สถานที่
๔. เหตุการณ์สำคัญ
๕. ผลของเหตุการณ์
๖. ข้อคิดที่ได้

ขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน

๑. เขียนชื่อเรื่องที่อ่าน
๒. ตั้งคำถามจากการอ่าน คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร
๓. ตอบคำถามโดยเขียนคำหรือกลุ่มคำสั้น ๆ
๔. นำคำตอบที่ได้มาจัดลำดับให้เป็นแผนภาพตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนางานเขียน

๑. กำหนดชื่อเรื่องและความคิดรวบยอดของเรื่อง
๒. ระดมความคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอดนั้น จากนั้นจดบันทึกไว้ อาจเป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความสั้น ๆ
๓. กำหนดตัวละครสำคัญที่จะให้เป็นผู้ดำเนินเหตุการณ์ในเรื่อง
๔. นำคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความที่จดบันทึกไว้มาสร้างความสัมพันธ์กัน โดยการกำหนดเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่จะเขียน จากนั้นลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ที่จะให้เกิดขึ้นหลัง
๕. เลือกรูปแบบการเขียนแผนภาพโครงเรื่องตามความสนใจ นำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับได้แก่ ชื่อเรื่อง ตัวละครสำคัญ สถานที่ เหตุการณ์สำคัญ (แบ่งเป็นหลายเหตุการณ์ก็ได้) ผลของเหตุการณ์ และข้อคิด

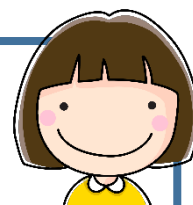
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน”
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน”
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง อ่านเรื่อง “ชีวิตที่ถูกเมิน” และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๑. ชื่อเรื่อง

๒. ตัวละครสำคัญ

๓. สถานที่

๔. เหตุการณ์สำคัญ

๕. ผลของเหตุการณ์

๖. ข้อคิด

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อ่านให้ติมีข้อเท็จจริง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โอ้ม! พินิจมหาพิจารณา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง อ่านเรื่อง “โอ้ม! พินิจมหาพิจารณา” และทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นจากข้อความต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	ถ้าท่านไม่ทำตามนี้ภัยพิบัติจะมาถึงท่านภายใน ๓ วัน ๗ วัน		
๒.	จดหมายลูกโซ่เขาเล่นกันมานานแล้ว ส่งกันไปมาไม่รู้จบสิ้น		
๓.	เราไม่ควรหลงเชื่ออะไรง่าย ๆ ถ้าเราทำแต่ความดีสิ่งดี ๆ ก็เกิดขึ้นแก่เราเสมอ ๆ		
๔.	ผู้ใหญ่บางคนเห็นอะไรแปลก ๆ ก็มักจะเอาไปตีเป็นเลข หรือไม่ก็นั่งดู ๆ ชัด ๆ ให้มันเป็นเลขขึ้นมา		
๕.	จิตงามเขียนจดหมายได้ ๑๐ ฉบับจากทั้งหมด ๒๕ ฉบับ		

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้โดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

๑. บทอ่านเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ให้ข้อคิดอย่างไร

๒. หากนักเรียนได้รับจดหมายลูกโซ่จะทำอย่างไรกับจดหมายนั้น เพราะอะไร

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การจำแนกประโยคตามเจตนา

ในการสื่อสารเป็นประโยค บางครั้งผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทราบความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ฯลฯ ของตนเอง บางครั้งต้องการให้ปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามที่ผู้พูดต้องการ บางครั้งความต้องการอาจสอดคล้องกับรูปประโยค หรือบางครั้งความต้องการอาจไม่สอดคล้องกับรูปประโยคก็ได้ เช่น “คุณไม่นั่งลงก่อนหรือ” เป็นการใช้รูปประโยคคำถามเพื่อสื่อความในการเชื้อเชิญ หรือประโยค “อากาศร้อนจังเลย” เป็นการใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อสื่อความในการสั่งหรือขอร้องให้ผู้ฟังเปิดพัดลม หรือประโยค “รีดเสื้ออย่างไรจึงไหม้” เป็นการใช้ประโยคคำถามเพื่อตำหนิ เป็นต้น

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จำแนกชนิดประโยคตามเจตนาการสื่อสารแบ่งเป็น ๔ ประโยค ดังนี้

๑) ประโยคบอกให้ทราบ คือประโยคที่ผู้พูดต้องการบอกกล่าวหรืออธิบายเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้ฟังทราบ เช่น

- คุณตาชอบกินขนมไทย ๆ
- คุณตาไม่ชอบกินขนมไทย ๆ
- พ่อกลับจากเชียงใหม่วันเสาร์
- รู้ไหมเขาไปเมืองนอกแล้วนะ (ประโยคบอกให้ทราบอาจอยู่ในรูป

ของคำถามก็ได้)

๒) ประโยคเสนอแนะ คือ ประโยคที่ผู้พูดต้องการเสนอข้อคิดเห็นให้ผู้ฟังปฏิบัติ ในประโยคอาจมีคำกริยานำ “ลอง” หรือคำกริยาตาม “ดู” คำช่วยกริยา “ควร” หรือคำลงท้ายบอกมาลา “นะสิ ชี้ ชี้ ชี้” เช่น

- ลองชิมแกงเขียวหวานไก่ฝีมือเราดูหน่อยนะ
- เราควรนอบน้อมต่อผู้ใหญ่
- คุณลองพูดเพราะ ๆ กับเขาบ้างสิ

๓) **ประโยคคำสั่ง** คือ ประโยคที่ผู้พูดต้องการบังคับให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม มักมีคำช่วยกริยา “จง” คำกริยานำ “ต้อง” คำลงท้าย “ซิ นะ” เช่น

- ต้องทำการบ้านให้เสร็จก่อนนะ
- คุณหุงข้าวด้วยนะ
- หยุดร้องให้เดี๋ยวนี้นะ
- เมื่อไหร่จะหยุดร้องให้ (ประโยคคำสั่งอาจอยู่ในรูปของคำถามก็ได้)

๔) **ประโยคห้าม** คือ ประโยคที่ผู้พูดต้องการบังคับให้ผู้ฟังไม่ให้กระทำ มักมีคำช่วยกริยา “อย่า ห้าม” และคำลงท้าย “นะ” ปรากฏอยู่ด้วย เช่น

- อย่าจับของที่จัดนิทรรศการเหล่านั้นนะ
- ห้ามปีนแคร่ในโรงพยาบาล
- ห้ามขีดเขียนบนผนัง

๕) **ประโยคชักชวน** คือ ประโยคที่มีเจตนาชวนให้ผู้ฟังทำตามความคิดของตนเอง อาจมีคำวิเศษณ์ “กัน” คำลงท้าย “นะ เอะ เอะนะ” ปรากฏอยู่ด้วย เช่น

- พักกันเอะนะ
- เราไปดูละครกันดีกว่า
- คุณเชื่อผมเอะแล้วเราจะปลอดภัย
- ไปห้องสมุดกันไหม (ประโยคชักชวนอาจอยู่ในรูปของคำถามก็ได้)

๖) **ประโยคขู่** คือ ประโยคที่ผู้พูดมีเจตนาชักจูงให้ผู้ฟังทำตามด้วยการบอกผลการไม่ทำตามไว้ ประโยคขู่อาจมีคำเชื่อม “ถ้า หาก” ปรากฏอยู่ด้วย เช่น

- ถ้าเธอไม่เปิดประตู ฉันจะพังเข้าไปเดี๋ยวนี้
- หากเธอไม่ร่วมมือ พวกเราจะไม่ให้เธออยู่ในกลุ่มนี้แล้ว
- ฉันจะฟ้องพ่อ

๗) **ประโยคขอร้อง** คือ ประโยคที่ผู้พูดมีเจตนาขอให้ผู้ฟังช่วยสงเคราะห์ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจมีคำกริยานำ “ช่วย กรุณา วาน โปรด” หรืออาจมีคำวิเศษณ์ “ด้วย ที หน่อย” หรือคำลงท้าย “เอะ นะ นะ” เช่น

- ช่วยไปหยิบหนังสือที่มุมห้องให้ทีนะ
- กรุณาถอดรองเท้าด้วยค่ะ
- โปรดอย่าเปิดมือถือในห้องประชุม
- เธอดูแลเด็กแทนฉันหน่อยเอะ

๘) **ประโยคคาดคะเน** คือ ประโยคที่ผู้พูดมีเจตนาแสดงความคาดหมายว่า สิ่งใดจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้ว ในประโยคอาจมีคำช่วยกริยา “คง อาจ น่าจะ เห็นจะ น่ากลัว” คำลงท้าย “กระมัง ละซิ” เช่น

- ไพรัชคงไม่ไปโรงเรียนแล้ว
- ญัฐอาจไม่ได้ซื้อของกับแม่

๙) **ประโยคถาม** คือ ประโยคที่ผู้พูดมีเจตนาถามผู้ฟัง ประโยคชนิดนี้จะมี คำแสดงคำถาม “ใคร อะไร อย่างไร ไหน เท่าไร ทำไม เหตุใด เมื่อไร” เช่น

- ใครอยู่ในห้อง
- อะไรตก
- เหตุใดเขาจึงไม่ไป
- เมื่อไรพี่พายุจะมาสักที

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประโยคบอกให้ทราบ ประโยคเสนอแนะ ประโยคคำสั่ง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

วิ่งเล่น

ประโยคบอกให้ทราบ _____
 ประโยคเสนอแนะ _____
 ประโยคคำสั่ง _____

สนาม

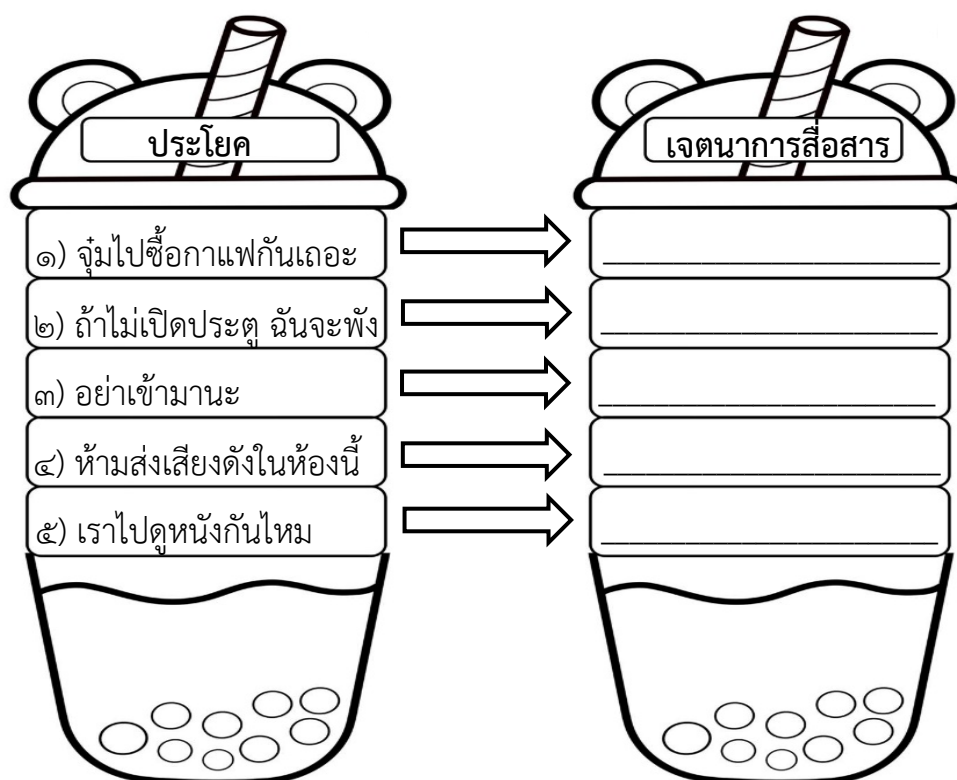
ประโยคบอกให้ทราบ _____
 ประโยคเสนอแนะ _____
 ประโยคคำสั่ง _____

ขนม

ประโยคบอกให้ทราบ _____
 ประโยคเสนอแนะ _____
 ประโยคคำสั่ง _____
 ประโยคคำสั่ง _____

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคห้าม ประโยคชักชวน และประโยคขู่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง พิจารณาประโยคต่อไปนี้และระบุว่าเป็นประโยคที่มีเจตนา
 การสื่อสารชนิดใด (ประโยคห้าม ประโยคชักชวน ประโยคขู่)

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารโดยใช้คำที่กำหนดให้

๑. ประโยคห้าม (ใช้คำว่า *อย่า ห้าม*)

๑) _____

๒) _____

๒. ประโยคชักชวน (ใช้คำว่า *กัน ค้างท้าย นะ เอะ เอะนะ*)

๓) _____

๔) _____

๓. ประโยคขู่ (ใช้คำว่า *ถ้า หาก*)

๕) _____

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคขอร้อง ประโยคคาดคะเน และประโยคถาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง แต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสารต่อไปนี้

ประโยคขอร้อง

๑. _____
๒. _____
๓. _____

ประโยคคาดคะเน

๔. _____
๕. _____
๖. _____

ประโยคถาม

๗. _____
๘. _____
๙. _____
๑๐. _____

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิด เป็นรูปแบบการจัดระบบความคิดข้อมูล หรือข้อความต่าง ๆ เพื่อให้เห็นและเข้าใจภาพรวมทั้งหมดอย่างชัดเจน สามารถนำมาเรียบเรียงเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์และมีเนื้อหาที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ความสำคัญของแผนภาพความคิด

- ๑) ช่วยในการรวบรวม จัดระบบความคิด และช่วยจดจำ
- ๒) ช่วยต่อการเรียนรู้ ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
- ๓) ใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองานได้
- ๔) ใช้สรุปองค์ความรู้จากการอ่าน การฟัง การดู
- ๕) ใช้ระดมความคิด
- ๖) ใช้วางแผน/วางโครงเรื่องเพื่อพัฒนางานเขียน

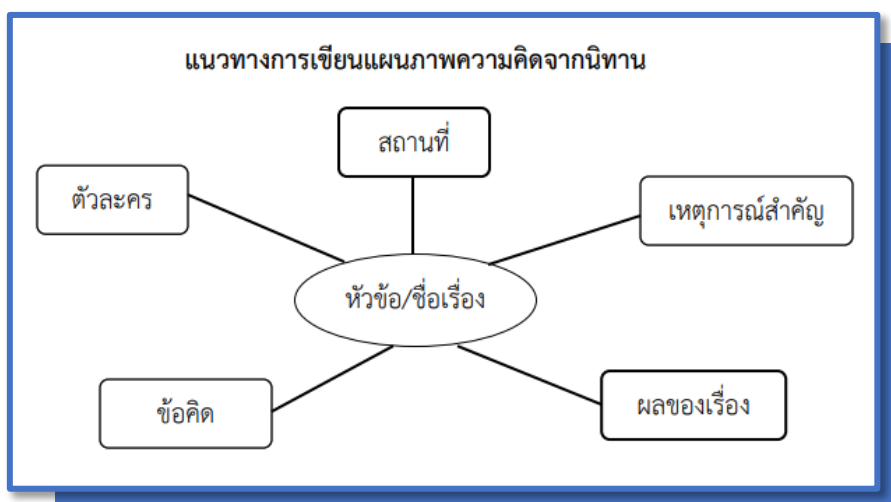
ขั้นตอนการเขียนแผนภาพความคิด

- ๑) เตรียมกระดาษ
- ๒) วาดภาพ เรขาคณิต หรือเขียนคำที่แสดงถึงเรื่องที่จะเขียนไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ
- ๓) กำหนดหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบ โดยมีลักษณะเป็นคำสำคัญสั้น ๆ ที่มีความหมาย อาจวาดภาพหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายเพื่อเป็นตัวแทนความคิดก็ได้
- ๔) แยกความคิดจากหัวเรื่องสำคัญ (ข้อ ๓) โดยใช้เส้นเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหัวเรื่องกับหัวเรื่องย่อย
- ๕) แยกความคิดรองจากหัวเรื่องย่อย (ข้อ ๔) ออกไปเรื่อย ๆ โดยใช้คำสำคัญ วลี หรือข้อความสั้น ๆ ที่สื่อความหมายชัดเจน

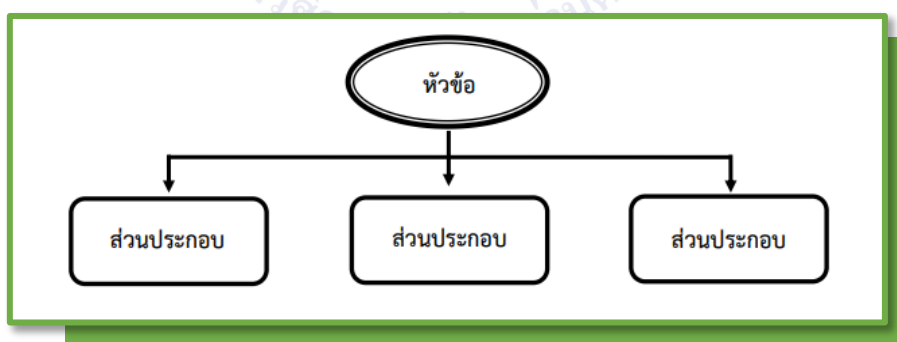
- ๖) หากต้องการเน้นข้อความสามารถระบายสี ชีดเส้นใต้ ทำกรอบหรือ
กล่องข้อความ วาดภาพหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายต่อเรื่องนั้นได้
- ๗) คิดอย่างอิสระมากที่สุดขณะเขียนแผนภาพความคิด และใช้เส้น สี
สัญลักษณ์ เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์

ประเภทการเขียนแผนภาพความคิด

๑) แบบใยแมงมุม

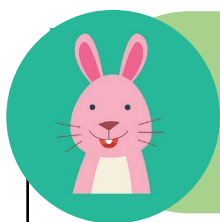

๒) แบบโครงสร้าง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแผนภาพความคิดเพื่อเป็นโครงเรื่องของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 เกี่ยวกับสัตว์ตามรูปแบบที่นักเรียนสนใจโดยใช้ประเด็นหัวข้อที่กำหนดให้

- ๑) ชื่อเรื่อง ๒) ตัวละคร ๓) รูปแบบงานเขียน
 ๔) แนวคิด/ประเด็นสำคัญ ๕) ข้อคิดที่จะนำเสนอ

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

จินตนาการ หมายถึง ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตจากอดีตไปสู่อนาคต หรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันโดยผู้ที่เป็นเรื่องราวขึ้นมาจากความคิดของนักเรียน

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ หมายถึง การเขียนเรื่องที่มาจากความคิด ความรู้สึก ความใฝ่ฝัน ของผู้เขียนเอง เป็นการเขียนแบบอิสระ ผู้เขียนควรมีความคิดสร้างสรรค์และช่างสังเกต

หลักในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

๑. คิดแนวเรื่องที่ต้องการจะเขียน
 ๒. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่จะเขียน
 ๓. คิดเรื่องตามจินตนาการของผู้เขียนว่าจะมีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไรบ้าง
 ๔. วางโครงเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง เรียบเรียงเรื่องราวให้ต่อเนื่องกัน
 ๕. ในการตั้งชื่อเรื่องควรตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 ๖. เขียนด้วยลายมือบรรจง เรียบร้อย รักษาความสะอาดในการเขียน
- เลือกใช้ภาษาที่สุภาพ ถูกกาลเทศะเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องตามจินตนาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเรื่องตามจินตนาการเกี่ยวกับสัตว์โดยใช้โครงเรื่องจากแผนภาพความคิด
(ใบงานที่ ๗) ความยาว ๘-๑๐ บรรทัด และวาดภาพประกอบให้สอดคล้องกับเรื่อง

ชื่อเรื่อง _____

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนเรื่องจากภาพ

การเขียนเรื่องจากภาพ เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของแต่ละคน โดยดูรายละเอียดต่าง ๆ จากภาพเป็นพื้นฐานในการจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจหรือให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน การเขียนเรื่องจากภาพ ต้องเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ จากภาพให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ดูภาพ พิจารณาภาพรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปในอนาคต หรือเชื่อมโยงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง
๖. ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ
๗. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยคเว้นวรรคให้ชัดเจน

ที่มา : ปรับปรุงมาจาก www.kroobannok.com

ใบงานที่ ๙ เรื่อง เขียนเรื่องจากภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพความยาว ๘ - ๑๐ บรรทัด พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับภาพ

ชื่อเรื่อง _____

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิธีการเขียนตามจินตนาการ

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การแสดงความคิดเห็นเชิงเหตุผล					☐
๒. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน					☐
๓. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากการอ่าน					☐
๔. การแต่งประโยคตามเจตนาการสื่อสาร					☐
๕. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อพัฒนาการเขียน					☐
๖. การเขียนเรื่องตามจินตนาการเกี่ยวกับสัตว์					☐
๗. การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่อง ฝึกอ่านประเพณีปัญญา

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แรงพิโรธจากฟ้าดิน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แรงพิโรธจากฟ้าดิน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑. จากการอ่านเรื่อง “แรงพิโรธจากฟ้าดิน” นักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร

๒. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับประเพณีแห่นางแมว

๓. ภัยธรรมชาติที่นักเรียนรู้จักและคิดว่าเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบร้ายแรงที่สุดคืออะไร และมีวิธีการป้องกันอย่างไร

๔. จากประเพณีแห่นางแมว นักเรียนคิดว่าถ้าไม่ใช้แมวจะใช้อะไรแทน เพราะอะไร

๕. นักเรียนจะนำข้อคิดจากเรื่องแรงพิโรธจากฟ้าดินไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร
จงอธิบาย

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไวรัสสายร้าย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไวรัสสายร้าย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามต่อไปนี้

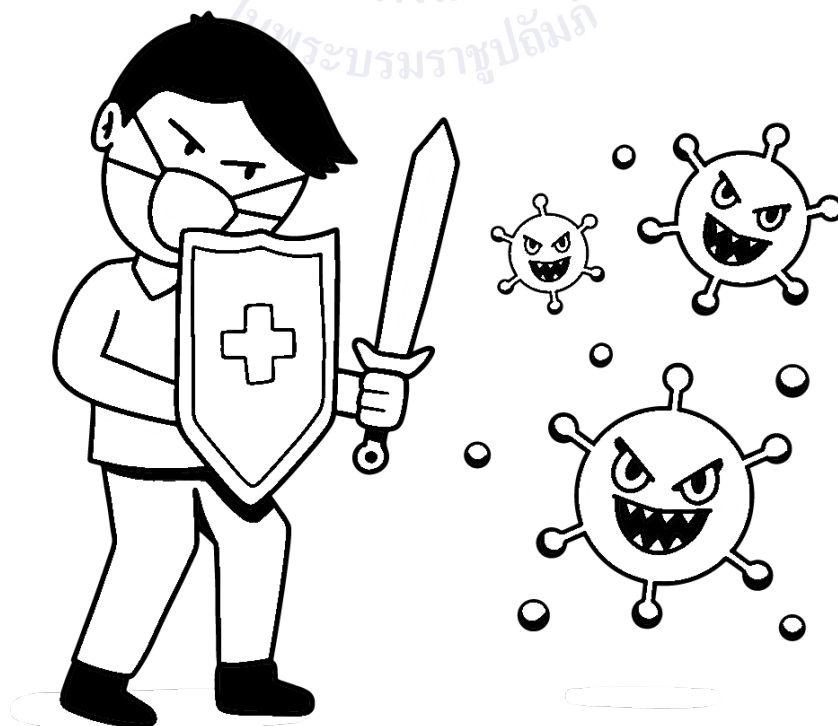
๑. จากการอ่านเรื่อง “ไวรัสสายร้าย” นักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร

๒. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวของจ้าวแห่งไวรัสที่ว่า “โลกมนุษย์ที่มีแต่ความสกปรก ขยะเน่าเหม็น ผู้คนไม่รักษาความสะอาด ชี้เกียจ ไม่ออกกำลังกาย กินแต่ของไม่มีประโยชน์”

๓. หากนักเรียนติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่จะปฏิบัติตนอย่างไรไม่ให้ไวรัสนั้นระบาดสู่ผู้อื่น

๔. ในปัจจุบันมีไวรัสที่เกิดขึ้นและเป็นโรคระบาดอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันเบื้องต้นอย่างไร จงอธิบาย

๕. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านและจะนำข้อคิดไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร จงอธิบาย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ห้องสมุดป่า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ การถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ กระบวนการถามจะช่วยขยายทักษะการคิดและทำความเข้าใจให้กระจ่างได้ ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความท้าทาย

การตั้งคำถามมี ๒ ระดับ คือ คำถามระดับพื้นฐานและคำถามระดับสูง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. คำถามระดับพื้นฐาน เป็นการถามความรู้ ความจำ เป็นคำถามที่ใช้ความคิดทั่วไป หรือความคิดระดับต่ำ ใช้พื้นฐานความรู้เดิมหรือสิ่งที่ประจักษ์ในการตอบ เนื่องจากเป็นคำถามที่ฝึกให้เกิดความคล่องตัวในการตอบ

๒. คำถามระดับสูง เป็นการถามให้คิดค้น หมายถึง คำตอบที่ผู้เรียนตอบต้องใช้ความคิดซับซ้อน เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาในการคิดหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานในการคิดและตอบคำถาม

การตั้งคำถามที่ดี

- ๑) ก่อนที่จะมีการตั้งคำถามนั้นเราก็ควรตั้งใจฟังทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
- ๒) มีการจดบันทึกระหว่างการฟัง ในเรื่องที่สนใจหรือมีข้อสงสัย
- ๓) จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังให้ได้
- ๔) ตั้งคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็นไม่กำกวม
- ๕) ตั้งคำถามให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ
- ๖) ใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
- ๗) มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลายแนวคิด

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องห้องสมุดป่า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ห้องสมุดป่า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง “ห้องสมุดป่า”

๑. คำถาม :

คำตอบ :

๒. คำถาม :

คำตอบ :

๓. คำถาม :

คำตอบ :

๔. คำถาม :

คำตอบ :

๕. คำถาม :

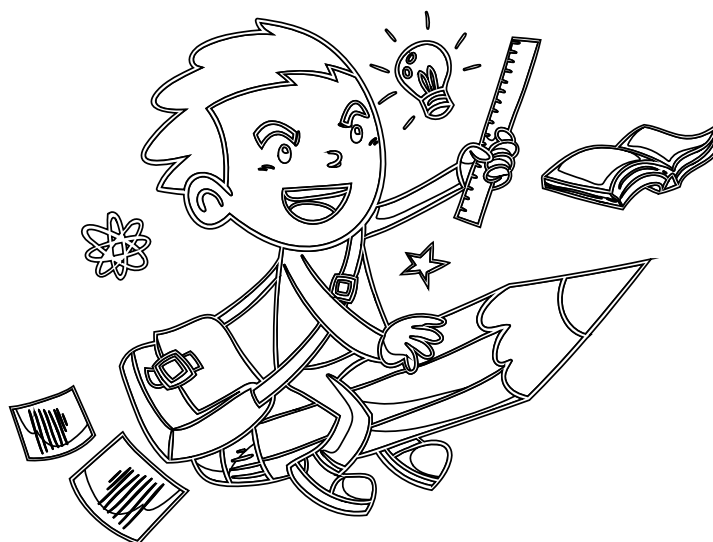
คำตอบ :

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ห้องสมุดป่า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านเรื่อง “ห้องสมุดป่า”

๑. ข้อคิดที่ได้จากการอ่านมีอะไรบ้าง เขียนระบุมา ๒ ข้อ

๒. นักเรียนจะนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร จงเขียนอธิบายให้เห็นภาพชัดเจน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง คั่นคว้าสุภาษิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเพณีปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ห่องสมุดป่า (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนคั่นคว้าความหมายของสุภาษิตต่อไปนี้

๑. พุดอย่างไร ทำได้อย่างนั้น

หมายถึง _____

๒. คำจริงเป็นสิ่งไม่ตาย

หมายถึง _____

๓. การกู้หนี้เป็นทุกข์ในโลก

หมายถึง _____

๔. บัณฑิตย่อมฝึกตน

หมายถึง _____

๕. จงเตือนตนด้วยตนเอง

หมายถึง _____

๖. ฟังด้วยดี ย่อมได้ปัญญา

หมายถึง _____

๗. คนเกียจคร้าน ย่อมไม่พบความสุข

หมายถึง _____

๘. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

หมายถึง _____

๙. ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์

หมายถึง _____

๑๐. อยู่ร่วมกับคนชั่ว ย่อมมีแต่ความชั่ว

หมายถึง _____

ใบงานที่ ๖ เรื่อง สุภาชิตที่ฉันชอบ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ห่องสมุดป่า (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสุภาชิตที่ชอบ ๑ สุภาชิต บอกเหตุผลที่เลือก และการนำไป
 ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

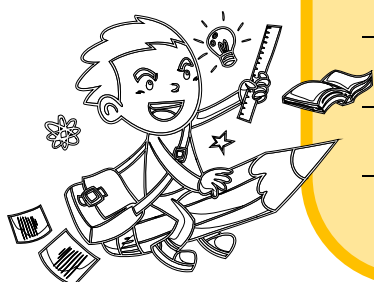

สุภาชิตที่เลือก คือ _____

เหตุผลที่เลือก คือ _____

ฉันจะนำไปใช้อย่างไร _____

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านและท่องจำบทอาขยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ท่องสมุดป่า (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

บทอาขยาน คือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงามของบทร้อยกรอง ทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

๑. หลักการท่องจำบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียงปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน

๒. ท่องด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพร่า เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๓. ท่องออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน

๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

๕. ท่อง ให้ถูกจังหวะและวรรคตอน

๖. ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

๒. การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การท่องบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ ผู้ท่อง เกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่าน ทำนองเสนาะมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ท่องเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร ล ตัวควบกล้ำ อ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์

๒. ท่องให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่านผิดวรรคตอนทำให้เสียความ

๓. ท่องให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ

๔. ท่องให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด คำประพันธ์แต่ละชนิด จะมีบังคับจำนวนคำสัมผัส หรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะจึงต้อง อ่านให้ถูกท่วงทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด

๕. ท่องโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรค ด้วยการทอดเสียง แล้วปล่อยให้หางเสียงผวนขึ้นจุ่มก

๓. การแบ่งวรรคตอนของกาพย์ยานี ๑๑

การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่านมี ดังนี้

กาพย์ยานี ๑๑ วรรคหน้า มี ๕ คำ อ่าน ๒/๓ ๐๐/๐๐๐

กาพย์ยานี ๑๑ วรรคหน้า มี ๖ คำ อ่าน ๓/๓ ๐๐๐/๐๐๐

กาพย์ยานี ๑๑ วรรคหลัง มี ๖ คำ อ่าน ๓/๓ ๐๐๐/๐๐๐

พฤษภา/กาสกร

อิกกุญชร/อันปลดปลง

โททนต์/เสน่คง

สำคัญหมาย/ในกายมี

นรชาติ/วางวาย

มลายสิน/ทั้งอินทรีย์

สถิตทั่ว/แต่ชั่วดี

ประดับไว้/ในโลกา

๔. ประโยชน์และคุณค่าของการท่องเที่ยวอาขยาน

๑. ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์ต้องอาศัยความจำ เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์

๒. เป็นการฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ต้องมีวินัย หมั่นฝึก หมั่นท่อง อยู่เสมอ

๓. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทางด้านภาษาให้คงอยู่ตลอดไป

๕. ได้รับคติสอนใจจาก บทคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่ท่อง

๖. ทำให้เป็นคนอารมณ์ดีจากความงามของบทประพันธ์ที่ท่อง

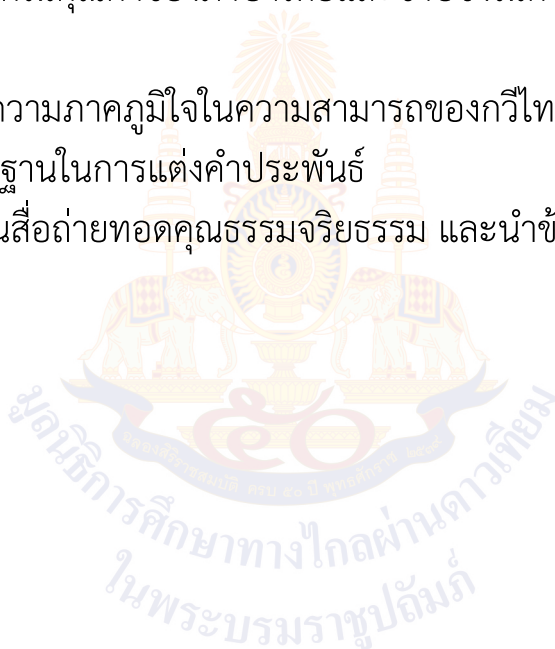
๗. เพื่อตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและซาบซึ้งในความไพเราะของ

บทร้อยกรอง

๘. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของกวีไทย

๙. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์

๑๐. เพื่อใช้เป็นสื่อถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม และนำข้อคิดที่เป็นประโยชน์ไปใช้

การศึกษาทางไกลผ่าน
ในพระชนมชีพอันมีค่า

บทอาขยาน เรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ห่องสมุดป่า (๔)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

ปากเป็นเอกเหมือนเสมกมนตรีให้คนเชื่อ
 ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน
 จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ
 เป็นรากฐานเทิดตนพันลำเค็ญ
 เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน
 เร่งสั่งรวเรียวไว้ใช้เวลาเล่น
 การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น
 ช่วยให้เด่นด้นักหนารู้ท่าคน
 หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ
 เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล
 ยามยากแสนแค้นคับไม่อับจน
 ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี
 ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก
 ยามวิโยคชีพยับลับร่างหนี
 ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี
 คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้ทรงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา
 จาก บทประพันธ์อธิบายสุภาษิต

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ไพเราะอาขยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ห่องสมุดป่า (๖)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง คัดลายมือบทอาขยาน “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา”
 แบบตัวบรรจงเต็มบรรทัด โดยใช้แบบอักษรของกระทรวงศึกษาธิการ

Handwriting practice lines for the poem "ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา". The page contains 18 sets of four-line guides (top, middle, baseline, and descender lines) for practicing the Thai script in a formal style.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พูดดีมีสาระ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดในเชิงอธิบายเหตุผล ข้อเท็จจริง หลักการ หรือแนวความคิดเห็นของผู้พูด เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม เชื่อถือ ยอมรับหรือเห็นด้วยกับผู้พูดและสามารถแนวคิดเหล่านั้นไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

ลักษณะของการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ความคิดเห็นในทางบวก
- ๒) ความคิดเห็นในทางลบ

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น เกิดขึ้นได้ในหลายโอกาส มีความแตกต่างทั้งด้านลักษณะและสามารถแบ่งแยกประเภทออกได้ ดังนี้

- ๑) ความคิดเห็นเชิงสนับสนุน
- ๒) ความคิดเห็นเชิงขัดแย้ง
- ๓) ความคิดเห็นเชิงวิจารณ์
- ๔) ความคิดเห็นเชิงแนะนำ
- ๕) ความคิดเห็นเชิงตั้งข้อสังเกต

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

- ๑) เลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ
- ๒) มีข้อมูลหลักฐานประกอบที่สมเหตุสมผล
- ๓) ใช้คำสรรพนามแทนตัวให้เหมาะสมกับโอกาส
- ๔) พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและมีมารยาทในการพูด
- ๕) แสดงความคิดเห็นโดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
- ๖) พูดโดยปราศจากอคติหรือความลำเอียง

มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ก่อนพูดแสดงความคิดเห็นควรกล่าวคำขออนุญาตพูด
- ๒) ไม่ใช่คำพูดเสียดสีหรือพาดพิงให้ผู้อื่นเสียหาย
- ๓) ไม่ผูกขาดการพูดเสนอความเห็นไว้เพียงคนเดียว
- ๔) ใช้เวลาในการเสนอความเห็นอย่างเหมาะสม
- ๕) เคารพกฎกติกาหรือมติของที่ประชุมชน
- ๖) แสดงกิริยาวาจาที่สุภาพ ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล

การใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็น

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่คนเราจะสามารถใช้แสดงออกในการแสดงความคิด ฉะนั้นในการแสดงความคิดเห็นผู้พูดจะต้องรู้จักวิธีการใช้ภาษา ดังนี้

- ๑) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม
- ๒) พูดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ
- ๓) ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ประกอบกับคำกริยาแสดงการเสนอแนวคิด
- ๔) ใช้ถ้อยคำที่บ่งชี้ว่าเป็นการตั้งข้อสังเกต
- ๕) ใช้ถ้อยคำที่เชื่อมโยงในการอ้างความคิดเห็นที่มีผู้เสนอมาก่อนแล้ว
- ๖) ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดี
- ๗) ใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

ข้อควรระวังในการพูดเสนอความเห็น

- ๑) ไม่พูดจาวกวน ออกนอกเรื่อง ทำให้เสียเวลา
- ๒) ไม่ใช่ความเห็นส่วนตัวเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็น
- ๓) ไม่โอ้อวด ยกตนข่มท่าน หรืออวดว่าเป็นผู้รู้
- ๔) ไม่ใช่ข้อคติหรืออารมณ์ส่วนตัวมาประกอบการแสดงความคิดเห็น
- ๕) ไม่กล่าวตำหนิ หรือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสื่อมเสีย
- ๖) ไม่ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี หรือมีเจตนาไม่ดี

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การพูดที่ดีเป็นอย่างไร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พูดดีมีสาระ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแผนภาพความคิดแสดงวิธีการพูดแสดงความคิดเห็นที่ดี โดยนำเสนอ
 หัวข้อต่อไปนี้ “มารยาทในการแสดงความคิดเห็น ลักษณะความคิดเห็น ข้อควรระวัง
 ในการแสดงความคิดเห็น หลักการพูดแสดงความคิดเห็น การใช้ภาษาในการพูด”

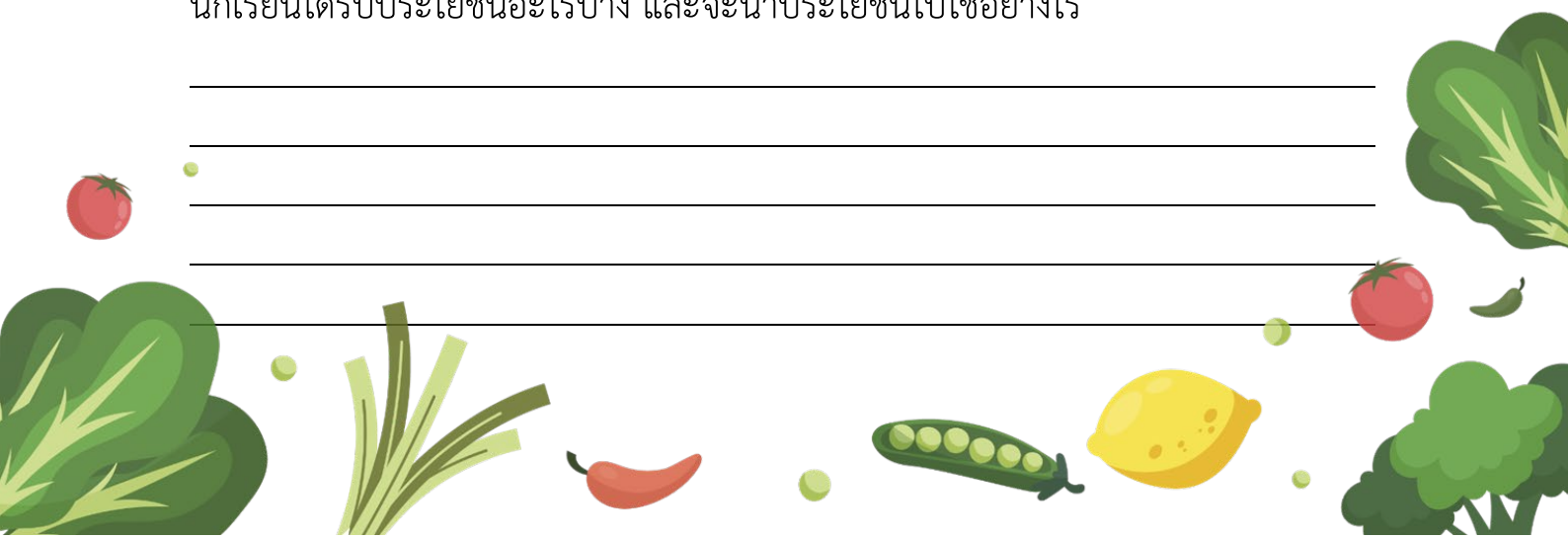
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดูเรื่อง “คนกินผักอึ้ง ไทยใช้สารพิษติดอันดับโลก คลิปนี้มีทางออก”

๑. สาระสำคัญของเรื่อง “คนกินผักอึ้ง ไทยใช้สารพิษติดอันดับโลก คลิปนี้มีทางออก” คืออะไร

๒. นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาหรือวิธีการลดสารพิษในผักอย่างไร จงเสนอวิธีการและแสดงความคิดเห็น

๓. จากการฟังและดูเรื่อง “คนกินผักอึ้ง ไทยใช้สารพิษติดอันดับโลก คลิปนี้มีทางออก” นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง และจะนำประโยชน์ไปใช้อย่างไร

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเพณีปัญหา

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การแสดงความคิดเห็นเชิงเหตุผลอย่างสร้างสรรค์					☐
๒. การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน					☐
๓. การอธิบายข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน					☐
๔. การอธิบายความหมายของธรรมะสุภาษิต					☐
๕. การท่องจำบทอาขยานบทเลือก					☐
๖. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด					☐
๗. การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เณลินพระเกียรติ

